

**NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
69. SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE
održane 25.10.2005. godine, sa početkom u 10,10 sati**

PREDSJEDAVAJUĆI
NIKOLO ŠPIRIĆ

Gospodo poslanici, poštovani gosti, otvaram 69. sjednicu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Pozdravljam sve prisutne poslanike kao i predstavike sredstava javnog informisanja.

Dame i gospodo prema izvještaju Službe sjednici prisustvuju 34 poslanika, 22 iz Federacije i 12 iz Republike Srpske, što znači da imamo kvorum za punopravno i punovažno odlučivanje.

Odsustvo sa današnje sjednice prvdali su gospodin Jozo Križanović, Ibrahim Đedović i Mirko Blagojević. Ostali poslanici nisu prvdali svoje odsustvo što govori da ih možemo očekivati da nam se pridruže u toku zasjedanja.

Dame i gospodo poslanici vi ste uz poziv za sjednicu dobili i predlog dnevnog reda. Želim da vas obavjestim da smo jutros imali sjednicu Proširenog kolegija i dogovorili se da današnji dnevni red proširimo sa sljedećim tačkama dnevnog reda. To je

- Zapisnik sa 68. sjednice, zatim

- Izvještaj Komisije Kolegijuma o nastojanju za postizanje saglasnosti o prijedlozima zaključaka poslanika Vinka Zorića i dr. Zlatka Lagumdžije podnesenih u postupku, dakle podnesenih u postupku razmatranja Sporazuma o reformi policijskih struktura u Bosni i Hercegovini, zatim

- Ratifikacija sporazuma o grantu Zakladnog fonda projekat zaštita i kvaliteta voda između Bosne i Hercegovine i Međunarodne banke za obnovu i razvoj i četvrta tačka dakle da

- Imenujemo tri člana u zajedničku komisiju oba doma radi postizanja sporazuma o identičnom tekstu Zakona o javnom RTV servisu Bosne i Hercegovine.

Vi ste dobili novi dnevni red, dakle prečišćen tekst dnevnog reda i ja vas molim, mi smo na Porširenom kolegiju dakle dogovorili se, zamolili predsjednike klubova sobzirom na obimnost današnjeg dnevnog reda da izbjegnemo, ako je moguće današnje proširenje dnevnog reda sa nekim novim tačkama izuzev ovoga što je predloženo na Proširenom kolegiju. Dakle to je prijedlog Proširenog kolegija. Mi ne možemo naravno izbjegći ukoliko neko misli da treba

danas da predloži neku novu tačku dnevnog reda, zato želim da vas upoznam sa preporukom sa Proširenog kolegija.

Otvaram dakle raspravu o dnevnom redu. Vi ste u prečišćenom tekstu dobili tačno struktuiran dnevi red koji ćemo nakon dakle usvajanja pročitati radi stenograma i zabilješki sa ovog zasjedanja.

Otvaram raspravu vezano za dnevni red. Gospodin Mladen Potočnik, pa dr. Zlatko Lagumđija.

MLADEN POTOČNIK

Dame i gospodo, ja bih predložio sljedeći zaključak da donese ovaj parlament a to je da Parlament Bosne i Hercegovine zahtjeva javnu raspravu o južnoj tački izlaza na more Koridora Vc. Ova odluka je od državnog i državotvornog značaja za Bosnu i Hercegovinu. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Dr. Lagumđija.

ZLATKO LAGUMĐIJA

Zahvaljujem se gospodine predsjedavajući. Ja uvažavam ovo sve što ste rekli da se radi o jednom izuzetno obimnom dnevnom redu i da se radi o izuzetno važnim stvarima koje su na dnevnom redu. Također izražavam svoje zadovoljstvo što je konačno Zakon o PDV-u o izmjenam i dopunama Zakona o PDV i Zakona o izmjenama i dopunama o dodatnim porezima koje smo uputili u parlamentarnu proceduru koji je tako dugo vremena konačno pred nama.

Žao mi je što 16., 17. i ko zna koja tačka, ali to je vjerovatno razlog više da ubrzamo da dođemo do njih da svi budemo tu dok se dobaci do te tačke. Međutim gospodine predsjedavajući, ja znam da ovdje ima, da se usvaja jako važna pitanja, ali ja bih vas zamolio dakle, ne koristim svoje pravo osim ukoliko vi predložite, ja mislim da jedna tačka dnevnog reda bi se danas morala naći pred nama zbog važnosti onoga što o čemu ću poslije nešto da kažem, ali prihvatom mogućnost da ovo što ću sada reći da se usaglasimo i da konstatujemo da zahtjevamo od Savjeta ministara da nam pripremi za sljedeću sjednicu, da ja ne bih na sljedećoj sjednici opet bilo da nije pripremljeno.

Naime, vama je poznata ovih nekoliko dana se vodi pravi okršaj između jedne nezavisne institucije koja se zove Regulatorna agencija za komunikacije i Ministarstva za komunikacije. Radi se o tome da jedna po zakonu nezavisna agencija kao što je Regulatorna agencija za komunikacije po onome što vidimo u medijima gubi svoju nezavisnost koja je data u Zakonu. I sdruge strane vidimo da se u tom medijskom ratu da se to vrši sve preko leđ javnog BH servisa koji takođe ima svoje probleme.

Ja ne bih dakle otvarao ovdje pitanja povodom dnevnog reda, ali smatram da zbog onoga što se dešava u zadnjih nekoliko dana na relaciji Regulatorne agencije, Javni BH servis, Vijeće ministara, Ministarstvo za civilne poslove i komunikacije mi imamo jako tešku situaciju u Javnom BH servisu koji zbog ovoga što se dešava bi mogao da izgubi svoju nezavisnost, ukoliko će ga plaćati ministri svojim odlukama.

Zato bih molio da se zaduži, da se usaglasimo da se uputi zahtjev Vijeću ministara da za sljedeću sjednicu Parlamenta pripremi, evo ja kandidujem naziv informaciju o problemima, možda ih nema planovima, nadam se da ih ima i transferu novca za potrebe Regulatorne agencije za komunikacije i Javnog RTV servisa kao nezavisnih i profesionalnih institucija ove zemlje. Dakle da nam nadležni ministar se ovdje pojavi, možda predsjednik Savjeta ministara i da nam kažu na koji način misle očuvati nezavisnost Regulatorne agencije i nezavisnost Javnog servisa, a ne da kada se dođe do onoga što nam svima ne treba onda i mi uključimo. Pa bih zamolio dakle, ne želim politizirati ovo, ne želim ovu tačku stavljati na glasanje, pa da onda odbije većina, pa da sada optužujemo parlamentarnu većinu da ih je baš briga za rat Regulatorne agencije za komunikacije hvala bogu i Javni servis, nego kandidujem da se dogovorimo da se to pripremi za sljedeću sjednicu.

Ukoliko ste saglasni, evo ja ne bih onda institirao na proširivanju dnevnog reda.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem dr. Lagumdžiji. Ima li neko još da se javlja za dnevni red? Nema niko.

Dame i gospodo zaključujem raspravu o dnevnom redu i naravno dakle moramo se izjasniti o ovim inicijatima dr. Lagumdžije i gospodina Potočnika. Ja mislim da ima smisla tražiti od Savjeta ministara da prosledi informaciju vezanu za nezavisnost RAK-a i dakle da nam pošalje tu informaciju. Kakav će odgovor od Savjeta ministara doći, dakle, evo dakle da to pripreme za narednu sjednicu.

Molim vas pripremite se za glasanje.

Glasajte sad. Ko je za to?

Dakle za su glasala 22, protiv 2, suzdržana 2.

- 16 iz Federacije, 6 iz Republike Srpske. Imamo i apsolutnu većinu i entitetsku većinu.

Dakle konstatujem da ovaj zaključak će biti proslijeden Vijeću ministara za narednu sjednicu da pripreme ovu informaciju.

Imamo naravno radni zaključak iako nije, ja bih volio da izbjegavamo kada je rasprava o dnevnom redu da usvajamo radne zaključke gospodina Potočnika da se definiše ova izlazna tačka vezana za Koridor Vc.

Molim vas pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

- Za 19, protiv 3, suzdržana 4. Dakle nemamo entitetsku.

Žao nam je nemamo člana Kolegija iz reda hrvatskog naroda, ne možemo sada usaglašavati. Bićete povratno informisani u skladu sa Poslovnikom vezano za ovo.

Dame i gospodo time smo iscrpili raspravu o dnevnom redu i konstatujem da smo usvojili sljedeći

D N E V N I R E D

1. Zapisnici 66. i 67. i 68. sjednice Predstavničkog doma,
2. Poslanička pitanja i odgovori,
3. Potvrđivanje Odluke Predsjedništva BiH o utvrđivanju kandidata za generalsku poziciju u Vojsci Republike Srpske,
4. Izvještaj Komisije Kolegijuma o nastojanju za postizanje saglasnosti o predlozima zaključaka poslanika Vinka Zorića i dr. Zlatka Lagumdžije podnesenih u postupku profesora Vinka Zorića i dr. Zlatka Lagumdžije podnesenih u postupku razmatranja Odluke o prihvatanju Sporazuma o restrukturiranju policijskih struktura u Bosni i Hercegovini,
5. Zahtjev poslanika Dušanke Majkić za razmatranje Prijedloga zakona o dopuni Zakona o putnim ispravama Bosne i Hercegovine po hitnom postupku, u skladu s članom 105. Poslovnika,
6. Zahtjev poslanika Dušanke Majkić za razmatranje Prijedloga zakona o dopuni Zakona o izvršenju budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2005. godinu po hitnom postupku, u skladu s članom 105. Poslovnika,
7. Zahtjev poslanika Nikole Špirića za razmatranje Prijedloga zakona o izmjeni Zakona o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini po hitnom postupku, u skladu s članom 105. Poslovnika,
8. Zahtjev Savjeta ministara BiH za razmatranje Prijedloga zakona Bosne i Hercegovine o pomilovanju po hitnom postupku, u skladu s članom 104. Poslovnika,
9. Zahtjev Savjeta ministara BiH za razmatranje Prijedloga zakona o implementaciji Konvencije o zabrani razvoja, proizvodnje, gomilanja i upotrebe hemijskog oružja i o njegovom uništavanju po hitnom postupku, u skladu s članom 104. Poslovnika,
10. Zahtjev Savjeta ministara BiH za razmatranje Prijedloga zakona o Upravi za indirektno oporezivanje po hitnom postupku, u skladu s članom 104. Poslovnika,
11. Prijedlog zakona o postupku indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini (prvo čitanje),
12. Prijedlog zakona o postupku prisilne naplate indirektnih poreza u Bosni i Hercegovini (prvo čitanje),
13. Prijedlog zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine (prvo čitanje),
14. Prijedlog zakona o dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine (prvo čitanje),
15. Prijedlog zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine (prvo čitanje),
16. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama Bosne i Hercegovine, sa Izvještajem Komisije za finansije i budžet (predlagači: poslanici dr. Zlatko Lagumdžija, Jozo Križanović i Selim Bešlagić),
17. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrijednost, sa Izvještajem Komisije za finansije i budžet (predlagači: poslanici dr. Zlatko Lagumdžija, Jozo Križanović i Selim Bešlagić),
18. Prijedlog zakona o osnovama geometrike Bosne i Hercegovine, sa Izvještajem Ustavno-pravne komisije (predlagač: poslanik Mirsad Ćeman),
19. Prijedlog zakona o praznicima Bosne i Hercegovine, sa Izvještajem Ustavno-pravne komisije (predlagači: poslanici dr. Zlatko Lagumdžija, Jozo Križanović i Selim Bešlagić),
20. Prijedlog odluke o organizaciji Sekretarijata Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine,

21. Prijedlog odluke o izmjenama i dopunama Odluke o utvrđivanju kompleksa zgrada i zemljišta za smještaj institucija BiH, o njihovom statusu, uslovima i načinu korištenja,
22. Davanje saglasnosti za ratifikaciju:
  - a) Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Kraljevine Španije o recipročnom ukidanju viza za nosioce diplomatskih i službenih pasoša,
  - b) Sporazuma o vazdušnom saobraćaju između Savjeta ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Grčke,
  - c) Sporazuma o vazdušnom saobraćaju između Savjeta ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Bugarske,
  - d) Sporazuma između Savjeta ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Kraljevine Norveške o readmisiji vlastitih državljanina i državljanina trećih zemalja,
  - e) Dopanskog ugovora o kreditu između Evropske zajednice, Bosne i Hercegovine i Centralne banke Bosne i Hercegovine i pod
  - f) Sporazuma o grantu Zakladnog fonda – projekat zaštite kvaliteta voda između Bosne i Hercegovine i Međunarodne banke za obnovu i razvoj,
23. Imenovanje tri člana u Zajedničku komisiju oba doma radi postizanja sporazuma o identičnom tekstu Zakona o Javnom RTV servisu Bosne i Hercegovine i
24. Izvještaj o aktivnostima Obavještajno-bezbjednosne agencije Bosne i Hercegovine za period od 1.6. do 31.12.2005. godine, - pov. materijal.

Dame i gospodo prelazimo na prvu tačku dnevnog reda, to su

Ad.1. Zapisnici 66. i 67. i 68. sjednice Predstavničkog doma

Zapisnike sa 66. i 67. sjednice dobili ste uz dopis od 12. oktobra, a zapisnik sa 68 sjednice upućen vam je putem telefaksa 21. oktobra.

Otvaram raspravu o zapisnicima i predlažem da vodimo jedinstvenu raspravu vezano za sva tri ova zapisnika.

Ko se javlja za riječ? Ne javlja niko.

Zaključujem raspravu i možemo li se jednim glasanjem izjasniti o sva tri zapisnika sa 66., 67. i 68. sjednice pošto nije bilo primjedbi na iste? Može. Zahvalujem.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Konstatujem da smo jednoglasno dakle za, sa 30 glasova za usvojili zapisnike sa 66., 67. i 68. sjednice Predstavničkog doma i time prelazimo na drugu tačku dnevnog reda, a to su

Ad.2. Poslanička pitanja i odgovori

Odgovore na pitanja dobili su poslanici Seada Palavrić, Adem Huskić, Jozo Križanović i dr. Petar Kunić.

Dame i gospodo daću naravno priliku da oni koji su dobili odgovor komentarišu da li su zadovoljni, ali želim takođe da vam skrenem pažnju da smo zarad obimnog dnevnog reda za danas pokušali u Proširenom kolegiju da dobijemo saglasnost da danas, ako je moguće

izbjegnemo postavljanje novih pitanja i traženje odgovora da bismo efikasno završili današnje zasjedanje. Naravno ukoliko takvo raspoloženje postoji.

Dakle, pitam da li su poslanici koji su dobiti odgovor zadovoljni sa odgovorom na postavljena pitanja?

Ne javlja se niko za riječ. Dr.Petar Kunić, izvolite.

PETAR KUNIĆ

Mogu biti zadovoljan što sam dobio odgovor nakon 10-12 mjeseci. Nakon dužeg perioda dobio sam odgovor i to jako sam zadovoljan pod navodnicima.

Što se tiče odgovora on je nepotpun, faktički ne daje odgovor na ono pitanje koje sam ja postavio. Prema tome apsolutno nisam ni približno zadovoljan. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem dr. Kuniću.

Ako se niko ne javlja za riječ da komentariše odgovor na postavljeno pitanje, dajem evo priliku da se postave nova poslanička pitanja, ali ja vas molim evo da vodimo računa da ne iskoristimo ovaj sat u.

Dakle gospodin Bešlagić, gospodin Moranjkić, dr. Živković i evo gospodin Vinko Zorić, profesor.

SELIM BEŠLAGIĆ

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolege ja ću biti veoma kratak.

- Da li će Predstavnički dom Bosne i Hercegovine raspravljati o Strategiji pregovaraču za ulazak u EU?

Obrazloženje. Danas se sve više priča o pregovaraču, a manje o strategiji i obaveza koje nas očekuju na ovom važnom zadatku. Odgovor tražim od predsjedavajućeg Vijeća ministara.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Dr. Živković. Izvolite.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, dame i gospodo pitanje je upućeno Vijeću ministara – Da li je određeno sjedište Agencije za pošte?

Vrlo kratko pitanje, ako može usmeno da mi se da, uz upozorenje da idući put na sjednici idemo sa amandmanom u vezi sa ovim pitanjem sjedišta, jer kao što znate prije 5-6 mjeseci smo donjeli Zakon i zaključak da će nakon mjesec dana biti određeno to sjedište. Koliko ja znam do dana današnjeg to nije urađeno. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Moranjkić.

MUHAMED MORANJKIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući, ja imam dva pitanja.

Prvo – zadnjih nekoliko dana, posebno, iako je to kontinuitet čitavo vrijeme, sredstva informisanja, među kojima i federalna televizija u centralnom dnevniku kao udarnu vijest kaže da ovu zemlju vodi mafija. A potom nabrajaju razne kriminalne od kojih se poštenom čovjeku diže kosa na glavi. Susreću me i građani i pitaju da li je to tačno i zašto to netko ne demantuje, ako nije?

Ja pitam Predsjedništvo ove države, Vijeće ministara i Kolegij – hoće li se neko prozvan oglasiti ili demantom ili potvrdom gore navedenog? Jer čutanje za građane ove zemlje je priznanje da je to tako, a ako je to tako, onda je to katastrofa za ovu zemlju i za ovaj narod.

I drugo pitanje – još u maju mjesecu ove godine, ja sam prema Kolegijumu Parlamentarne skupštine, po članu 130. Poslovnika uputio interpelaciju vezano za obezbjeđenje zakonske i druge pravne regulative po kojoj radi, ili treba da radi Administrativna komisija Parlamentarne skupštine, a prije toga da se informiše i ovaj dom, pa i ja šta to momentalno od gore navedenog nedostaje kako bi se hitno pokrenule aktivnosti na njihovom donošenju. A zato sam ponukan izvještajima revizije i izvještajima o radu same te komisije.

Kolegij je postupio po istom članu 130., ali po stavu 2. čime je moja interpelacija preinačena u poslaničko pitanje, koje je na red došlo, nažalost juče. Dakle poslije nepunih 6 mjeseci, 24.10. i bilo odbačeno sa obrazloženjem da se ovoj komisiji ne mogu postavljati pitanja, pa pitam

- Ko tumači Poslovnik Parlamentarne skupštine i čije je mišljenje u ovom konkretnom slučaju mjerodavno, jer se ja normalno sa takvim obrazloženjem jučerašnjim ne slažem?

I drugo – Ako je Administrativna komisija u pravu tražim da se moja interpelacija pod navodnim znacima oživi i po njoj postupci. Ona se nalazi u arhivi u originalnom obliku i želim da se vrati na njeno mjesto gdje je upućena. Smisao moje interpelacije je jasan kristalno, a video sam da je pogrešno shvaćen. To nije ničija kritika, nego pokušaj pomoći administrativnoj komisiji i transparentnosti u njenom radu. Nažalost tako je kako je.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Ja bih molio samo poslanička pitanja da budu u pisanoj formi i ako je moguće dakle evo da dobijemo dr. Sead Avdić.

SEAD AVDIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, poštovani gosti, ovih dana i ovih mjeseci, a i može se reći slobodno godina se postavlja pitanje toka privatizacije u Bosni i Hercegovini. Naime, najnoviji događaji upozoravaju Vijeće ministara da treba

intervenirati u smislu zaštite državnih interesa u Bosni i Hercegovini. Prije svega zaštite državne imovine.

I u tom kontekstu Vijeće ministara se osjeća potreba da treba kreirati jednostavno izaći pred javnost, posebno pred Parlamentarnu skupštinu Bosne i Hercegovine kako to misli (predstaviti...ne razumije se) naftno tržište Bosne i Hercegovine sa 1,6 milijardi KM prometa godišnje, sa dvije kompanije, a to je Energopetrol i Rafinerija Bosanski Brod. To je državni interes za svaku zemlju. Kako to Vijeće ministara čuti i jednostavno prepušta tok stvari u smislu dokapitalizacije ova dva objekta, ja bih rekao sa malim knjigovodstvenim vrijednsotima, sa maglovitim obećanjima ulaganja, investicijskim ulaganjima i jednostavno sa prodajom, rekao bih u bescjenje?

Znači tražim od Vijeća ministara da od hitno odgovor Bosni i Hercegovini, a posebno Parlamentu Bosne i Hercegovine, Predstavničkom domu što misli uraditi povodom privatizacije u saradnji, normalno sa entitetskim vladama ova dva objekta od državnog interesa? i pod

2. Mi smo ovdje usvojili jedan izvještaj Komisije za ljudska prava oko problema, ili ponovne revizije decertificiranih policijaca u Bosni i Hercegovini koji broji preko 160 ljudi. Ima se osjećaj da Vijeće ministara je taj, mi smo prihvatali taj izvještaj, dali u zadatku Vijeću ministara, od Vijeća ministara nemamo nikakav odgovor.

Ja bih zamolio da stvarno dobijemo odgovor što je Vijeće ministara uradilo sa izvještaj Komisije za ljudska prava. Hvala vam.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Riječ je tražio gospodin prof. Vinko Zorić.

VINKO ZORIĆ

Zahvaljujem predsjedavajućem. Ja imam tri zastupnička pitanja.

1. Ovih dana Vijeće ministara je donjelo odluku da se iz tekuće pričuve proračuna odvoji 100 tisuća KM za pomoć stradalih u potresu u Pakistanu. Tu odluku podržavam, ali sam kroz istu ovu formu tj. zastupničkim pitanjem pitao Vijeće ministara kako će i hoće li pomoći u saniranju štete koja se dogodila u potresu 2004. godine u Sovićima u općini Grude u Bosni i Hercegovini, za one koji ne znaju i do dana današnjeg nisam dobio odgovor niti je Vijeće ministara nešto poduzelo?

Stoga to isto pitanje ponavljam.

2. Kada će institucije vlasti osigurati građanima Bosne i Hercegovine mogućnost grijanja na loživo ulje bez plaćanja trošarina i poreza? Napominjem da su drugi energenti oslobođeni istih obveza.

Ovdje ću se nadovezati na prethodno pitanje da možda kada INA i MOL dođu, jer u Hrvatskoj se to ne plaća tamo gdje INA i MOL djeluju, i u Mađarskoj. Dakle dobro je da je napravljeno to što je napravljeno. Možda građani će moći kupiti loživo ulje bez plaćanja trošarine i poreza, kao što se ne plača na ugalj, kao što se ne plača na plin itd.

3. Hoće li Vijeće ministara finansijski čestititi i nagraditi Bočarski savez Bosne i Hercegovine čija je reprezentacija osvojila tri medalje, zlatnu, srebrenu i brončanu na Svjetskom prvenstvu u Torinu koje je održano 26. rujna do 1. listopada 2005. godine?

Isto pitanje mogu postaviti i Kolegiju našeg parlamenta, hoće li barem usmeno čestitati toj reprezentaciji, jer je ove godine dva puta svirala se himna Bosne i Hercegovine tamo gdje su nastupali bočari, a u isto vrijeme se drugi sporotovi, gdje ne možemo otići dalje od Beograda i financiraju i protežiraju.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Zoriću. Evo ako treba javno čestitam bočarskoj reprezentaciji Bosne i Hercegovine na izvanrednim rezultatima u ime Kolegija Predstavničkog doma.

Riječ je tražio gospodin Miloš Jovanović.

MILOŠ JOVANOVIĆ

Pa evo ja sam mislio da ponovim poslaničko pitanje, ali sam odustao, jer jednostavno više neću da dozvolim da neko pocjenjuje i ponižava poslanike kao što to radi Uprava za indirektno oporezivanje.

I razmišljao sam sad kako ja njima da odgovorim i čini mi se da je najbolji odgovor da u buduće ne glasam za zakone koje oni predlažu, eto to je ono što ja mogu njima odgovoriti na to što oni ne odgovaraju nama. Hvala lijepo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dakle nema poslaničkog pitanja, nego odgovor na odgovor. Zahvaljujem. Gospođa Ruža Sopta.

RUŽA SOPTA

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući, ja postavljam pitanje, istina ne znam kome će ga postaviti – Tko je određivao delegaciju koja je u Ženevi 19.5.2005. godine branila prvo izvješće BH o implementaciji Konvencije o pravu djeteta pred UN-ovim komitetom o pravu djeteta? Oni koji su bili, ja upravo ne znam, kažem tko je branio, znam da je bilo i da se branila i ne znam tko je branio i tko je odredio?

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Ali bih molio da uvijek pitanje pokuša imati adresu kako biste dobili odgovor. Inače ništa ne znači da ga javno izrekнемo ukoliko nema adresu. Dobro. Zahvaljujem gospodi Sopti.

Gospodin Ivo Lozančić. Izvolite.

IVO LOZANČIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege od prisege u ovom domu, od stupanja na ....dužnost, pa do prije godinu dana mi smo u parlamentarnoj proceduri imali Prijedlog zakona ooduzimanju nelegalno stečene imovine koji prije godinu dana nije dobio potrebnu parlamentarnu većinu. Bitno je uticalo da ne dobije parlamentarnu većinu izvješće Ustavno-pravne komisije gdje je naglašeno da mi imamo takva zakonska rješenja u okviru pravosuđa da možemo efikasno provoditi i ovu vrstu nelegalno stečene imovine i da bi ovo samo dodatno gomilalo administraciju i ....efikasnost naše borbe i oduzimanja nelegalno stečene imovine pa čak je naglašeno da imamo u proceduri jedan, dva slučaja koji će biti uskoro okončani.

A kao što je prije navedeno u pitanjima, mi često, odnosno svaku veće u udarnim vijestima i emisijama vidimo i u sredstvima informiranja da većina ovih koji su potencijalno osumnjičeni su glavni kada je u pitanju dodjela tendera, nepravilnosti oko tendera, uticaj na porezne, carinske organe, zatim veliki uticaj na izvršne vlasti u općinama, županijama i djelom u entitetima, a ne vidimo rezultate, ovo što je naglašeno da imamo efikasne i dobre zakone koje mogu sprječavati.

Moje pitanje za Ministarstvo pravde – Koliko je zaključeno procesa protiv osumnjičenih za nezakonito stjecanje imovine u zadnju godinu dana, imena i prezimena vlasnika i vrijednost imovine? Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Lozančiću.

Nema prijavljenih dalje za postavljanje pitanja. Dr. Lagumdžija, nisam video.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Zahvaljujem se predsjedavajući. Naime mi smo danas dobili u pošti, izvinjavam se ako je neko dobio prije, jer ovo nosi datum 11.10. ove godine, naime od Tužilaštva Bosne i Hercegovine sa potpisom glavnog tužitelja Tužiteljstva, odnosno Tužilaštva gospodina Marinka Jurčevića dobili smo odgovor povodom zaključka Predstavničkog doma broj:01-51-54-64/05 od 31.8. koji je donesen u povodu rakona, u povodu rasprave o Informaciji Vijeća ministara BiH o rezultatima primjene Zakona o dopunama Zakona o carinskoj tarifi BiH.

Naime, da vas podsjetim gospodine predsjedavajući, mi smo tada uputili Tužilaštvu, istina, jedva većinom u ovom domu zahtjev da zbog evidentnih informacija koje je, zbog evidentnih zloupotreba koje su konstatovane kako u izvješću Vijeća ministara, tako i u izvještaju komisije gospodina Kunića koji je vodio, da je kroz uvoz smeća u ovu zemlju, koje se nazivalo hrana, pod firmom zaštite domaće proizvodnje, da su pravljene velike carinske utaje, zloupotrebe i slično. Zato, i mi smo dobili odgovor od Tužiteljstva u kojem otprilike tužilac kaže da on radi svoj posao, ali da informacije koje su mu potrebne da bi to video šta se dešava, on nema, jer to radi Uprava za indirektno oporezivanje i ona može do tih informacija da dođe. Molim. Što ovdje ne стоји.

Dakle ovdje ne стоји da je Uprava to uradila. Ovdje čak стоји da je informacija koju smo im dali sadrži podatke o odobrenim kvotama uvoza mesa i povučenim količinama mesa bez evidentiranih eventualnih nepravilnosti, a zatim se kaže da nepravilnosti oko ispunjavanja

uvjeta za bezcarinski uvoz mogu se utvrditi izravnim nadzorom pravnih osoba uvoznika, odnosno pregledom dokumentacije temeljem koje su odobrene uvozne kvote, te dokumentacija koja se odnosi na način utroška uvezne robe za odobrene kvote zašta je mjerodavna Uprava za indirektno oporezivanje. To je upravo ono što smo mi dali nalog Upravi za indirektno oporezivanje da ovo uradi i na bazi toga da se poveže sa Tužiteljstvom, a sada nas tužitelj obavještava da to nešto treba uraditi Uprava, a mi o tome nemamo nikakvu povratnu informaciju.

Da skratim priču. Moje pitanje glasi

– Šta su Vijeće ministara, Uprava za indirektno oporezivanje i ostale državne institucije uradile povodom zaključka Parlamentarne skupštine od 31.8.2005. i da li je utvrđena ičija odgovornost za to i šta je s tim urađeno?

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Ko se dalje javlja za riječ? Ljilja Milićević, izvolte.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Zahvaljujem. Gospodine predsjedavajuće, poštovane kolege, ne mogu se složiti sa ovakvim, taj zaključak smo svi dobili u koverti. Mislim moram ovo komentarisati.

Drugo, pa ne možemo mi učiti Tužilaštvo Bosne i Hercegovine na koji će način pribavljati podatke niti se smijemo mješati u rad.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Da, ali Ljiljo molim vas svaki poslanik može da postavi pitanje, ne vodimo repliku. Imate li pitanje postaviti?

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Ovaj, moje je pitanje – da li je ovo mješanje u rad? Mi smo Tužilaštvu dostavili što je bilo kod nas, pa valjda tužilac Bosne i Hercegovine zna na koji način će doći do podataka koji su mu neophodni. Mi ne smijemo da vršimo pritisak ni na koga, ni da utičimo ni na koga.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Tužilac će odgovoriti. Svaka adresa će odgovoriti na pitanje, ukoliko je pitanje adresirano dobro. Zato ne mislim da treba voditi polemiku kada se postavljaju pitanja.

Ja vas molim dr. Lagumdžija ako možete. Evo izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Prvo gospodine predsjedavajući, moja kolegica Milićević jako dobro zna da ne postoje komentari i replike na pitanja. Ali sozbirom da je ovdje, ona može postaviti novo pitanje Vijeću ministara zašto poslanik Lagumdžija vrši pritisak itd., ali ne može ona replicirati meni na ovakav način.

Pa pošto replicira na način koji ne odražava ono što sam tražio, ponavljam još jednom radi preciznosti i magnetograma pitanje gospodine Špiriću

- Šta su Vijeće ministra, Uprava za indirektno oporezivanje i ostale državne institucije učinile na sproveđenju zaključaka Parlamentarne skupštine o zloupotrebama od 31.8.2005. godine?

I kao ilustraciju sam naveo da smo dobili ovdje odgovor od Tužilaštva koji kaže da ne zna lijeva šta radi desna. Jer tužilac radeći svoj posao obavještava nas da druga institucija nije uradila ništa po onome što je njen posao, što smo mi zaključili. I ovo što ja radim je pomoć Tužilaštvu, ukoliko radi svoj posao. Ukoliko ne radi svoj posao onda je to također adekvatna reakcija.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Pitanje je jasno. Molim poslanike dakle ako imaju da postave pitanje.

Momčilo Novaković. Molim vas dakle da ne repliciramo. Može samo pitanje, nema potrebe.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Ja želim da podržim gospodina Lagumdžiju u stavu kada je rekao da zaista poslanik ne bi trebao komentarisati pitanje drugog poslanika i da ga podsjetim, najprije četiri, pet sjednica on je tako komentarisao moje pitanje.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Pa ja sam, dakle nisam samo rekao, nisam se obraćao samo kolegici Milićević nego svima nama da gubi smisao da poslanici jedni drugima postavljaju pitanje. Zato sam tražio da pitanje bude adresirano, a kakvo će ko pitanje postaviti, ja ne mogu da utičem niti bilo kome mogu uzeti riječ.

Ja vas molim da izbjegnemo repliku o pitanju. Izvolite. Evo kolegica Milićević ima pitanje. Dakle da se držimo pitanja.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Shodno tome da smo danas dobili ustvari taj dopis, našli u koverti od Tužilaštva Bosne i Hercegovine, ako izvlačimo stvari iz konteksta znači u stav 1. tog odgovora kolege nisu pročitali Tužilaštvo prvo konstatuje da je izvještaj koji smo mi imali na komisiji profesora Kunića i mi u Parlamentu nije izvještaj Savjeta ministara, nego Ministarstva za ekonomske odnose.

Ja sada pitam Savjet ministara – da li on stoji iza onog izvještaj o kvotama koje smo mi ovdje dobili?

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Dakle, molim vas samo pisana pitanja u pisanoj formi da mi dostavite.

Ko se dalje javlja za riječ da postavi pitanje? Ne javlja niko.

Dame i gospodo zahvalan sam što smo skratili ovaj poslanički sat, nismo ga u cijelini iskoristili.

Prelazimo na treću tačku dnevnog reda, to je

Ad.3. Potvrđivanje Odluke Predsjedništva BiH o utvrđivanju kandidata za generalsku poziciju u Vojsci Republike Srpske

Vi ste dobili materijal za ovu tačku dnevnog reda. Podsjećam vas dakle da je Predsjedništvo Bosne i Hercegovine na 80. sjednici održanoj 5. oktobra 2005. godine donjelo Odluku o utvrđivanju kandidata za generalsku poziciju u Vojsci Republike Srpske, znači na dužnost načelnika i generalštaba Vojske Republike Srpske predlaže se Dragan Vuković.

U skladu sa Zakonom o odbrani Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine potvrđuje Odluku Predsjedništva o utvrđivanju kandidata.

Otvaram raspravu. Ko se javlja za riječ? Ne javlja niko. Zaključujem raspravu, a im dr. Živković. Izvolite. Molim vas da se javljate za riječ.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Ja sam čekao u skladu sa Odlukom koju smo dobili ovdje u tački 3. da se kaže – zadužuje se ministar odbrane Bosne i Hercegovine, vjerovatno i njegov zamjenik da na sjednici Parlamentarne skupštine obrazloži prijedlog kandidata za generalsku poziciju. Molim vas da se ispoštuje ta odluka. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Dakle ko se javlja za raspravu? Ne javlja. Ako poslanici žele obrazloženje, molim lijepo. Evo sekretar ministarstva odbrane, zamjenik ministra, izvinjavam se. Moje izvinjenje, po više puta, nije namjerno, nije zlonamjerno. Pa vjerovatno nije ni posljednje, uvijek čovjek grijei, ne mogu garantovati.

ENES BEČIRBAŠIĆ

Ja se nadam da jeste. U redu. Pozdravljam gospodu predsjedavajući, pozdravljam sve zastupnike Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i želim da u skladu sa zahtjevom, odnosno nalogom Predsjedništva Bosne i Hercegovine iznesem nekoliko činjenica vezanih za Prijedlog odluke Predsjedništva o utvrđivanju kandidata za generalsku poziciju u Vojsci Republike Srpske.

Dakle, Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine je 27.9.2005. godine Predsjedništvu Bosne i Hercegovine je dostavilo prijedlog da se pukovnik Dragan Vuković postavi na dužnost načelnika generalštaba Vojske Republike Srpske i proizvede u čin brigadnog generala. Razlog za ovo postavljanje je vjerovatno vama poznato, a to je smjena dotadašnjeg načelnika generalštaba generala Đukića koji je Odlukom Visokog predstavnika pomjeren sa te dužnosti.

Osnov za gore navedeno je Zakon o odbrani Bosne i Hercegovine član 16. pod g) da ministar preporučuje postavljanje, unapređenje i smjenu generala u skladu sa odredbama ovog zakona i pod drugom alinejom saglasnost komandanta EUFOR-a i NATO štaba Sarajevo od 19.9.2005. godine.

Na osnovu Odluke Predsjedništva Bosne i Hercegovine o službi generala u oružanim snagama Bosne i Hercegovine broj:011367-8/04 od 1.9.2004. godine Ministarstvo odbrane je predložilo da imenovanom dodjeli funkcionalni čin general major, jer jer je postavljen na generalsku poziciju za koji je predviđen viši generalski čin od onog koji posjeduje.

Predsjedništvo Bosne i Hercegovine je na 80. sjednici razmatralo ovaj prijedlog i dostavilo tekst odluke Parlamentarnoj skupštini na potvrđivanje koji je pred vama. Uz obrazloženje, uz priloženu odluku Predsjedništvo Bosne i Hercegovine je vama dostavilo i kopiju saglasnosti komandanta EUSFOR-a i NATO štaba u Sarajevu i biografiju predloženog kandidata.

U vezi sa navedenim predlažem da Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine potvrdi Odluku Predsjedništva Bosne i Hercegovine kojom se pukovnik Dragan Vuković postavlja na dužnost načelnika generalštaba Vojske Republike Srpske i proizvodi u čin brigadnog generala. Hvala lijepa.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem zamjeniku ministra, gospodinu Enisu Bećirbašiću i još jednom se izvinjavam na grešci koju sam napravio u izgovaranju funkcije koju obavlja. Nije bila namjerna. Nadam se da ste dobili potrebne informacije koje ste tražili.

Jel se neko javlja za riječ? Ne javlja niko. Zaključujem raspravu.

Pripremite se glasanje da potvrdimo Odluku Predsjedništva o imenovanju gospodina Vukovića.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Dakle za 25, protiv niko, suzdržana 3.

Konstatujem dame i gospodo da smo dakle potvrdili Odluku Predsjedništva da se na dužnost načelnika generalštaba Vojske Republike Srpske imenuje gospodine Dragan Vuković i time zaključili raspravu vezanu za treću tačku dnevnog reda.

Zahvaljujem zamjeniku ministra gospodinu Bećirbašiću.

Prelazimo na četvrtu tačku dnevnog reda, to je

Ad.4. Izvještaj Komisije Kolegijuma o nastojanju za postizanje saglasnosti o predlozima zaključaka poslanika prof. Vinka Zorića i dr. Zlatka Lagumđije podnesenih u postupku razmatranja Odluke o prihvatanju Sporazuma o restrukturiranju policijskih struktura u Bosni i Hercegovini

Na 68. sjednici gospodin Vinko Zorić je u ime Kluba HDZ-demokršćani predložio Domu da usvoje dva zaključka uz Sporazum o restrukturiranju policijskih struktura u Bosni i Hercegovini.

Takođe je jedan zaključak predložio od dr. Zlatko Lagumdžija koji je i gospodin Zorić prihvatio kao dopunu njegovog zaključka pod drugom tačkom.

Zaključci, kao što vam je poznato nisu dobili entitetsku većinu pa je u Komisiji Kolegijuma proveden postupak usaglašavanja.

Dobili ste izvještaj o usaglašavanju zaključaka. Vidjeli ste da nije postignuta saglasnost o zaključcima.

Ima li potrebe da vas podsjećam koji su zaključci bili. Dakle radi se o dva zaključka.

Prvi zaključak je bio, evo uzeću za pravo da ga pročitam – Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH insistira da kantonalni mupovi, federalni MUP u daljem toku reforme policije djele sudbinu sa MUP-om Republike Srpske u vezi sa statusom i nadležnostima.

I drugi zaključ je bio – Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine obavezuje Savjet ministara BiH da ovaj dom informiše o toku reforme policijskih struktura svaka tri mjeseca sa akcionim planom implementacije u narednom kvartalu.

Dakle to su ta dva zaključka. Nema rasprave o zaključcima. Ja sam vas informisao da nisu usaglašeni u okviru Kolegijuma.

Pripremite se za glasanje.

Glasaju samo oni koji su protiv zaključka.

Dakle prvo se izjašnjavamo o prvom zaključku.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Dakle, protiv 11, dakle protiv 11 iz RS.

Konstatujem da je zaključak broj 1. nije dobio saglasnost.

Prelazimo na izjašnjavanje o zaključku broj 2.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Da, samo ko je protiv glasaju.

Glasajte sad.

Ponavljam glasanje.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad. I nećemo više ponavljati.

Molim vas glasajte.

Dakle protiv 8, suzdržanih nema.

Konstatujem da je zaključak broj 2. prihvaćen.

I time prelazimo na petu tačku dnevnog reda.

Drugi zaključak je prihvaćen, dakle Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine obavezuje Savjet ministara BiH da ovaj dom informiše o toku reforme policijskih struktura svaka tri mjeseca sa akcionim planom implementacije u narednom kvartalu. To je zaključak.

Prelazimo na petu tačku dnevnog reda

Ad.5. Zahtjev poslanika Dušanke Majkić za razmatranje Prijedloga zakona o dopuni Zakona o putnim ispravama Bosne i Hercegovine po hitnom postupku, u skladu s članom 105. Poslovnika

23. septembra 2005. godine gospođa Dušanka Majkić podnjela je zahtjev da se po hitnom postupku, u skladu sa članom 105. Poslovnika doneće Zakon o dopuni Zakona o putnim ispravama u Bosni i Hercegovini.

Vi ste ovaj prijedlog zakona dobili. Vidjeli ste da se radi o jednom članu. Otvaram raspravu. Ko se javlja za riječ?

Gospođa Dušanka Majkić.

DUŠANKA MAJKIĆ

Pošto je Zakon kratak, ja će reći nekoliko riječi da je ovo ispravljanje nepravde u ovom zakonu koja je uglavnom pogoda prava djece i da je u postupku primjene Zakona o putnim ispravama prilikom izdavanja putnih isprava maloljetnim licima koja su sudskom odlukom povjerena na vaspitanje i čuvanje jednom od roditelja uočene značajne teškoće zato što je trebalo da se obezbjedi potpis za prelazak granice se treba obezbjediti potpis oba roditelja.

A u slučajevima kada su odnosi roditelja maloljetnih lica bili značajno poremećeni veoma često je dolazilo do toga da drugi roditelji zlonamjerno i bez ikakvog razloga odbija da da saglasnost i to uglavnom zbog netrpeljivosti prema roditelju kome je djete povjereni na čuvanje. Rekla sam da to ima posljedice na ostvarivanje ljudskih prava i predložila da se ovaj zakon izmjeni u članu 18. dodavanjem nove tačke koja kaže – Ako je sudskom odlukom maloljetno lice povjereni na vaspitanje i zaštitu jednom od roditelja, putna isprava za to maloljetno lice će se izdavati uz saglasnost samo tog roditelja.

Nadam se da će Parlament imati razumjevanja za ovu izmjenu i usvojiti je. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahavljujem kolegici Majkić. Mislim da se radi o korektnoj /ili konkretnoj ne razumije se/ ispravci. Gospodin Novaković se javio za riječ. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

...poslovničku intervenciju sobzirom da raspravljamo o proceduri, a ne o Zakonu, onda bi bilo dobro da kada budemo raspravljali o Zakonu čujemo obrazloženje gospođe Majkić.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Okej. Zahavljujem. Slažem se. Dakle ko se dalje javlja za raspravu? Ne javlja niko. Zaljučujem raspravu.

Dame i gospodo pripremite se da se izjasnimo ko je zato da se podrži procedura člana 105. Poslovnika vezano za zahtjev gospođe Dušanke Majkić za razmatranje Predloga zakona o dopuni Zakona o putnim ispravama Bosne i Hercegovine.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

- za 14, protiv 17, 1 suzdržan. Nemamo potreban broj iz Federacije. Dakle idemo na usaglašavanje. Pošto nemamo trećeg člana. Nema Branka parlamentarnu većinu. Nema, nema 14 protiv 17.

BRANKA TODOROVIĆ

Oprostite ja sam kriva.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dakle ovaj zahtjev nije dobio potrebnu većinu, dakle ide u redovnu proceduru i time smo zaključili raspravu vezanu za petu tačku dnevnog reda.

Prelazimo na šestu tačku dnevnog reda,

Ad.6. Zahtjev poslanika Dušanke Majkić za razmatranje Prijedloga zakona o dopuni Zakona o izvršenju budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2005. godinu po hitnom postupku, u skladu s članom 105. Poslovnika

Gospođa Majkić je ovaj prijedlog zakona je dostavila u proceduru 10. oktobra. Vama je dostavljen uz dopis od 12. oktobra. Radi se i ovdje o kraćem zakonu. U pitanju jedan član.

Otvaram raspravu o zahtjevu vezano za proceduru člana 105.

Gospođa Dušanka Majkić kao podnositelj zahtjeva. Izvolite.

DUŠANKA MAJKIĆ

...ja bih ponovila i sobzirom da nam slijedi usvajanje budžeta za narednu godinu, da smo pri kraju i da smo u pripremi različitim finansijskim izvještajima, smatram da bi trebalo pod hitno usvojiti da su greške koje su se do sada napravile ne bi napravile i za sljedeći put.

To je jedini razlog zašto. Bojim se ako bude po bilo kom članu drugom, znači po 104. da nećemo stići ove važne izmjene primjeniti na novu verziju zakona.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegici Majkić. Ko se dalje javlja za riječ?

Dr. Azra Hadžiahmetović. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Predsjedavajući, ja će iskoristiti priliku i povodom izjašnjenja procedure i povodom i poslaničkih pitanja, a posebno kolege Zorića da ovaj uputim na jednu zaista potrebu da ovaj parlament bude upoznat sa načinom trošenja, odnosno kriterijima budžetskih rezervi.

Da li Vijeće ministara uopšte ima kriterije o načinima trošenja budžetskih rezervi i ukoliko ima da obavijesti ovaj parlament? Mi smo u više navrata bili u prilici da ili kroz poslanička pitanja, ili kroz informisanje posredstvom Službenog lista, budemo obavješteni o tome da su dodjeljena sredstva iz budžetskih rezervi. Ovo o čemu gospođa Majkić nešto upozorava gospođa Majkić i interveniše svojim predlogom tiče se i načina provođenja već postojećih zakona koji se odnose na to.

Ja ču vas samo podsjetiti te rezerve se ne mogu trošiti za saniranje budžetskih prekoračenja osim ukoliko se ne radi o kreiranju novih institucija, odnosno nečeg novog u radu institucija itd. Nisam sigurna da je u skladu sa kriterijima ovaj parlament bio upoznat zaista da je u skladu sa nekim kriterijima koji postoje, ukoliko postoje to je zaista i učinjeno. Možda je ovo i prilika da tražimo od Vijeća ministara, ili možda i ovim povodom usvajanje i rasprave ovog zakona, a možda i proširimo da u cilju transparentnosti i zakonitosti rada kada je u pitanju potrošnja budžetskih rezervi i uopšte načinu Zakona o izvršenju budžeta da ovaj parlament bude ne samo informisan posredstvom informacija u službenom listu ili nekim drugim povodom, nego da zaista bude uključen u to.

U suprotnom ja želim upozoriti da čemo biti sastavni dio protiv zakonitog eventualnog protivzakonitog rada.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Riječ je tražio gospodin Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Gospodine predsjedavajući poslovnička intervencija. Raspravljamo o proceduri, a ne bi trebali ulaziti u suštinu.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Ko još ima da se javi vezano za proceduru. Ne javlja niko. Zaključujemo raspravu.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Ko je za? Ko je protiv? Ko uzdržan?

Dakle za 8, protiv 16, 2 uzdržana.

Konstatujem dame i gospodo da nije prihvaćen zahtjev poslanika Dušanke Majkić za razmatranje Predloga zakona o dopuni Zakona o izvršenju budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2005. godinu po hitnom postupku u skladu sa članom 105. Poslovnika i time stekli uslovi da ovo ide u redovnu proceduru.

Prelazimo na sedmu tačku dnevnog reda,

Ad.7. Zahtjev poslanika Nikole Špirića za razmatranje Prijedloga zakona o izmjeni Zakona o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini po hitnom postupku, u skladu s članom 105. Poslovnika

Želim samo da vas informišemo da ste i ovaj predlog zakona dobili uz dopis od 12. oktobra 2005. godine.

Vidjeli ste gospodo poslanici da je Predlog zakona nižeg, niskog stepena složenosti. Naime, predlaže se zamjena termina dopis sa terminom rješenje zašto su razlozi konkretno navedeni u obrazloženju.

Uz Prijedlog zakona dobili ste i odredbe osnovnog zakona u kojima se predlažu izmjene i evo otvaram raspravu o proceduri vezano za član 105.

Ko se javlja za riječ? Ne javlja niko. Zaključujem raspravu.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Nevesela situacija i ovdje.

Za 12, protiv 18, uzdržan 0.

Dakle konstatujem da nije prihvaćen zahtjev poslanika Nikole Špirića za razmatranje Predloga zakona o izmjenama Zakona o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini po hitnom postupku, u skladu sa članom 105. Poslovnika. Dakle i ova izmjena ide u redovnu proceduru.

Prelazimo na osmu tačku dnevnog reda, to je

Ad.8. Zahtjev Savjeta ministara BiH za razmatranje Prijedloga zakona Bosne i Hercegovine o pomilovanju po hitnom postupku, u skladu s članom 104. Poslovnika

Savjet ministara 3. oktobra dostavio je Predlog zakona o pomilovanju sa zahtjevom da se razmatra po članu 104. Poslovnika. Vi ste dobili predlog ovog zakona.

Ustavno-pravna komisija mišljenje je dostavila 13. oktobra iz kojeg ste vidjeli da postoji valjan ustavno-pravni osnov za donošenje ovog zakona.

Otvaram raspravu o zahtjevu za hitni postupak po članu 104. Ko se javlja za riječ. Ne javlja niko. Zaključujem raspravu i pozivam vas da se izjasnite.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Za 23, protiv 4, suzdržan 1.

Konstatujem dame i gospodo da je prihvaćen zahtjev Savjeta ministara BiH za razmatranje Predloga zakona Bosne i Hercegovine o pomilovanju po hitnom postupku u skladu sa članom 104. Poslovnika.

Prelazimo na devetu tačku dnevnog reda, to je

Ad.9. Zahtjev Savjeta ministara BiH za razmatranje Prijedloga zakona o implementaciji Konvencije o zabrani razvoja, proizvodnje, gomilanja i upotrebe hemijskog oružja i o njegovom uništavanju po hitnom postupku, u skladu s članom 104. Poslovnika

Prijedlog zakona dostavljen vam je u dopisu od 5. oktobra 2005. godine. Savjet ministara traži da se i ovaj zakonski predlog razmatra po članu 104. Poslovnika.

Otvaram raspravu vezano za proceduru. Ko se javlja za riječ? Ne javlja niko.

Zaključujem raspravu i pozivam da se pripremite za glasanje.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Dakle za 29, protiv niko, suzdržan 1.

Konstatujem da smo prihvatali zahtjev Savjeta ministara BiH za razmatranje Predloga zakona o implemenzaciji KOnvencije o zabrani razvoja proizvodnje, gomilanja i upotrebe hemijskog oružja i o njegovom uništavanju po hitnom postupku u skladu sa članom 104. Poslovnika,

i time prelazimo na 10. tačku dnevnog reda, to je

Ad.10. Zahtjev Savjeta ministara BiH za razmatranje Prijedloga zakona o Upravi za indirektno oporezivanje po hitnom postupku, u skladu s članom 104. Poslovnika

Prijedlog ovog zakona Savjet ministara dostavio je 10. oktobra 2005. godine, a vama je dostavljen u dopisu od 12. oktobra.

Zahtjev je predlagač za hitni postupak, zahtjev je dakle predlagača za hitni postupak takođe u skladu sa članom 104. Poslovnika i otvaram raspravu vezano za proceduru.

Ko se javlja za riječ? Ne javlja niko. Zaključujem raspravu i pozivam vas dame i gospodo da se izjasnite o proceduri.

Glasajte sad.

Za 27, protiv niko, suzdržana 2.

Dakle konstatujem da je prihvaćen zahtjev Savjeta ministara BiH za razmatranje Predloga zakona o Upravi za indirektno porezivanje po hitnom postupku, u skladu sa članom 104. Poslovnika.

Prelazimo na 11. tačku dnevnog reda.

Ad.11.Prijedlog zakona o postupku indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini (prvo čitanje)

Prijedlog ovog zakona u Parlament je dostavljen 7. septembra 2005. godine sa zahtjevom da se razmatra po hitnom postupku u skladu sa članom 105. Poslovnika.

Na 66. sjednici predlagač je zahtjev izmjenio na član 104. pa je Dom usvojio proceduru po čanu 104. Poslovnika. Ustavno-pravna komisija mišljenje o Predlogu zakona dostavila je 30. septembra.

Nadležna Komisija za finansije i budžet čiji ste izvještaj dobili, nadležna je dakle Komisija za finansije i budžet čiji ste takođe izvještaj dobili. Vidjeli ste da je Komsija usvojila 15 amandmana.

U plenarnoj fazi amandmane su podnjeli Tihomir Gligorić 22 amandmana koje ponovo brani u plenarnoj fazi, Mirsad Ćeman 4 amandmana koje takođe brani u plenarnoj fazi.

Mi smo, skrećem pažnju u prvom čitanju i otvaram rasprava u prvom čitanju.

Ko se javlja za riječ? Dr. Gligorić. Izvolite.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući. Dame i gospodo, sobzirom da je prvo čitanje i da se radi o principima, pokušaću da skratim u smislu da bi bilo dobro određene principe promjeniti, a oni se mogu u drugom čitanju u amandmanskoj fazi, pa predlažem da kada dođemo u drugo čitanje da zamolim poslanike da amandmane koji su uloženi s pažnjom zaista pogledaju i pokušamo tako pomoći privredi Bosne i Hercegovine.

Tako da ne bi sada govorio o pojedinačnim principima sobzirom da amandmani žele da promjene nešto da bi napravili liberalniji zakon, a ne restriktivan kao što to imamo u prijedlogu, mogli bi i u drugom čitanju kada budemo razmatrali i glasali o amandmanima poboljšati ovaj zakon. Hvala vam.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem dr. Gligoriću. Ko se dalje javlja za riječ? Ne javlja niko.

Dame i gospodo zaključujem raspravu u prvom čitanju i pozivam da se izjasnite dakle o Predlogu zakona o postupku indirektnog oprezivanja u prvom čitanju.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

- Dakle za je 27, protiv 1, suzdržana 2.

Konstatujem dakle da je prihvaćen Predlog zakona o postupku indirektnog oporezivanja u prvom čitanju.

Sada vas molim da se izjasnimo da li mislite da su se stekli uslovi da danas imamo i drugo čitanje. Vidim da ima negodovanja.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

/ne razumije se.../

NIKOLA ŠPIRIĆ

Sve se slažem, ali ako nema raspoloženja Parlamenta. Ima i amandmanska faza. Dakle, molim vas, ja molim, dakle molim vas dakle da uradimo onda sljedeće.

Molim predsjednike klubova, oni koji su podnjeli amandmane, radi se o bitnom zakonu, radi se o uskom tajmingu vremenskom da u narednim danima predsjednici klubova rade na usaglašavanju amandmana i da vide gdje mogu postići konsenzus kako bi smo ovaj bitan zakon usvojili u drugom čitanju u najkraćem mogućem roku, da ne probijamo rokove.

Jel se slažete? Slažemo. Hvala lijepo na podršci.

Prelazimo na 12. tačku dnevnog reda

Ad.12. Prijedlog zakona o postupku prisilne naplate indirektnih poreza u Bosni i Hercegovini (prvo čitanje)

I ovaj predlog predлагаč je na 66. sjednici promjenio zahtjev sa procedure člana 105. na proceduru člana 104. Poslovnika.

Dom je znači na 66. sjednici usvojio proceduru po članu 104. Dobili ste mišljenje Ustavno-pravne komisije kao i izvještaj nadležne Komisije za finansije i budžet.

Nadležna Komisija je usvojila sedam amandmana na Predlog zakona. U plenarnoj fazi, u plenarnoj dakle, u plenarnom zasjedanju podnjeli su amandmane gospodin Mirsad Ćeman, dva amandmana koje ponovo brani na plenarnom zasjedanju i gospodin Tihomir Gligorić takođe dva amandmana koje brani u plenarnoj fazi.

Otvaram raspravu. Ko se javlja za riječ? Ne javlja niko.

Pozivam vas da se izjasnite.

- Dakle za je 23, protiv 1, 1 suzdržan.

Konstatujem da je prihvaćen Prijedlog zakona o postupku prisilne naplate indirektnih poreza u Bosni i Hercegovini u prvom čitanju. Ja vam se zahvaljujem.

Predlažem da dijeli sudbinu prethodne tačke dnevnog reda. Imaju četiri amandmana, da predлагаči amandmana sjednu i vide mogu li približiti stavove kako bismo naravno političkim konsenzusom usvojili i ovaj zakon u drugom čitanju.

Prelazimo dame i gospodo na 13.tačku dnevnog reda, to je

Ad.13. Prijedlog zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine (prvo čitanje)

Savjet ministara Predlog zakona o carinskim prekršajima podnio je u Parlament 28. jula 2005. godine sa zahtjevom da se razmatra po članu 105. Poslovnika.

Na 64. sjednici Dom nije usvojio zahtjev predлагаča za hitni postupak, pa se Predlog zakona razmatra u redovnoj proceduri.

Vi ste dobili mišljenje Ustavno-pravne komisije, kao i izvještaj nadležne Komisije za spoljnu trgovinu i carine. Nadležna Komsija podržala je Predlog zakona. Vidjeli ste da ni u komisijskoj fazi nije bio amandmana.

Otvaram raspravu u Predlogu zakona u prvom čitanju. Ko se javlja za riječ? Ne javlja niko. Zaključujem raspravu i

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Konstatujem da smo sa 27 glasova za, 1 protiv, 2 uzdržana prihvatili Predlog zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine u prvom čitanju.

Dame i gospodo pošto nije bilo amandmana u komisijskoj fazi, nema podnesenih amandmana za plenarnu fazu, pitam vas, pozivam vas da se izjasnite ko je za to da idemo u drugo čitanje vezano za ovaj zakon.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Tako smo dobro utrenirani da je ovo odlično.

Konstatujem da smo sa 24 glasa za, 2 protiv, 3 suzdržana prihvatili predlog da idemo u drugo čitanje, vezano za Predlog zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine.

Otvaram raspravu. Ko se javlja za raspravu u drugom čitanju? Ne javlja niko.

Zaključujem raspravu i pozivam vas da se izjasnite.

Glasajte sad.

Dame i gospodo sa 24 glasa za, 2 protiv i 1 uzdržan, suzdržan, prihvatili smo Predlog zakona o carinskim prekršajima Bosne i Hercegovine u drugom čitanju i stekli uslove da pređemo na 14. tačku dnevnog reda.

Hoću samo da kažem da je ovo način kada komisije dobro rade i kada je izjašnjavanje u plenumu, kada se dobro pripreme zakonski prijedlozi samo formalnost i u tom smislu evo komisijama koje su predano radile i vama poslanicima čestitam što možemo efikasno da radimo. Zahvaljujem, uz vaš puni doprinos.

Prelazimo na 14. tačku dnevnog reda,

Ad.14. Prijedlog zakona o dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine (prvo čitanje)

Predlog ovog zakona u parlamentarnu proceduru dostavljen je 22. avgusta 2005. godine. Predlagač je Izborna komisija Bosne i Hercegovine.

Na 65. sjednici usvojen je zahtjev predlagača za proceduru po članu 104. Poslovnika. Vi ste dobili mišljenje Ustavno-pravne komisije kao i izvještaj Ustavno-pravne komisije koja je nadležna za razmatranje ovog zakona. Vidjeli ste da je Ustavno-pravna komisija jednoglasno podržala principe kao i tekst Predloga zakona. Nije bilo amandmana ni u komisijskoj fazi.

Otvaram raspravu u prvom čitanju. Ko se javlja za riječ? Ne javlja niko. Zaključujem raspravu i pozivam da se izjasnite.

Glasajte sad.

Dakle konstatujem da smo sa 30 glasova za i niko protiv i niko suzdržan, dakle jednoglasno prihvatili Predlog zakona o dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine u prvom čitanju.

Dame i gospodo pošto je u komisijskoj fazi nije bilo amandmana, niko dakle nije podnijeo zahtjev da brani amandman u plenarnoj fazi, ja vas pozivam da se izjasnimo da idemo i u drugo čitanje.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad. Ko je za?

Konstatujem da smo se jednoglasno, dakle sa 29 glasova za izjasnili da Predlog zakona o dopuni Izbornog zakona Bosne i Hercegovine razmatramo danas i u drugom čitanju.

I u tom smislu otvaram raspravu u drugom čitanju. Ko se javlja za riječ? Ne javlja niko. Zaključujem raspravu i pozivam vas da se izjasnimo o Predlogu zakona o dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine u drugom čitanju.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Konstatujem da smo sa 29 glasova za i jednim suzdržanim prihvatili Predlog zakona o dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine u drugom čitanju i time stekli uslove da pređemo na 15. tačku dnevnog reda, to je

Ad.15. Prijedlog zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine (prvo čitanje)

Ovaj zakon takođe razmatramo po skraćenom postupku u skladu sa članom 104. Poslovnika. U parlamentarnu proceduru je dostavljen 23. avgusta 2005. godine.

Zahtjev za proceduru po članu 104. usvojen je na 65. sjednici. Dobili ste mišljenje Ustavno-pravne komisije kao i izvještaj nadležne Komisije za finansije i budžet.

Nadležna Komisija za finansije i budžet usvojila je četiri amandmana.

Dušanka Majkić podnjela je 8 amandmana koje želi ponovo braniti u plenarnoj fazi.

Mi smo dakle u prvom čitanju i otvaram raspravu vezano za Zakon u prvom čitanju.

Gospođa Dušanka Majkić se javila za riječ.

DUŠANKA MAJKIĆ

Gospodine predsjedavajući, cijenjene kolege i kolegice cilj donošenja ovog predloga zakona je harmonizacija uslova revizije, Zakona o reviziji u Republici Srpskoj i Federaciji Bosne i Hercegovine i na državnom nivou Bosne i Hercegovine, odnosno usklađivanja rada poslovanja ovih značajnih institucija pod istim uslovima.

Kakav je odnos entitetskih i državne vlasti prema ove tri važne institucije vidljive iz stalnih pokušaja da se ove institucije disciplinuju i stave pod kontrolu političkih opcija koje su na vlasti.

U prilog tome navodim – svjedoci smo kroz kakve sve neprilike prošao glavni revizor Republike Srpske za svoj principijelan stav i visokoprofesionalan rad dobio je krivičnu primjeru zato što se usudio progovoriti o onima koji su se na tako bahat način ponašali prema državnoj imovini, dok na drugoj strani ovaj siromašni narod jedva preživljava. Nakon značajnog osporavanja zakona, tekst zakon je prihvaćen tek nakon intervencije međunarodne zajednice i tako je spašena glavna služba za reviziju Republike Srpske.

U Federaciji Bosne i Hercegovine čelnicima Ureda za reviziju mandat je istakao 7. ovog mjeseca što je nepotrebno iskomplikovalo situaciju. Sam ministar finansija Federacije

Bosne i Hercegovine drži u stolu zaključan novi Zakon o reviziji koji je usaglašen sa istim zakonima na državnom nivou i u Republici Srpskoj, dakle zakon u Federaciji koliko znam nije ni upućen u parlamentarnu proceduru.

Znamo da na novom prijedlogu zakona koji danas imamo ispred sebe, dakle Zakon o reviziji institucija BiH dugo se radilo i da ga je gospođa Marić u ime Ministarstva finansija i trezora javno prezentovala u martu 2005. godine, da je na njemu radila savjetodavna grupa dvije godine uz značajnu pomoć međunarodne zajednice, posebno švedskog državnog ureda za reviziju. Osnovni principi na kojima bi se morao da počiva rad ove značajne institucije su stručnost, depolitizovanost i objektivnost. Potrebno je istaći da pozitivni trendovi vezani za bolji rad državnih institucija u BiH su u direktnoj vezi sa radom Kancelarije za reviziju institucija BiH. Predlog zakona o reviziji institucija BiH je ispunio glavni princip. Urađen je u najvećem dijelu u skladu sa međunarodnim standardima, naročito intosaj revizorskim standardima. Međutim strani konsultatni su ostavili da konačnu odluku o pojedinim važnim pitanjima vezano za ovaj zakon ipak donešu domaće relevantne institucije.

Time želim da kažem nekoliko riječi o drugom principu – principu nezavisnosti koji je po meni poprilično sporan. Ključni stav ovog zakona koji osporava navedeni princip je naveden u članu 24., a odnosi se na imenovanje generalnog revizora i zamjenika generalnog revizora. Činjenica je da ovo predstavlja napredak u odnosu na postojeću verziju zakona, jer se uvodi institucija konkursa, ali se ne može oteti utisku da je predlagач ponovo dezavujisao iz konačnog uključivanja Parlament i nadležnost za izbor prebacio na Predsjedništvo BiH.

Dakle zadatak Parlamenta, njegove komisije za izbor je da obavi sav posao oko izbora, sačini rang listu koju onda dostavlja Predsjedništvu BiH koji treba da pokaže prstom ko je izabran. Je li to pravičan način izbora, pravičniji način izbora od toga da taj posao završi parlamentarna komisija? Smatram da je time direktno narušen princip nezavisnosti kroz pokušaj uplitanja vlasti u ovaj izbor.

Drugo pitanje kojim se takđe narušava princip nezavisnosti je odnos glavnog revizora i zamjenika glavnog revizora. Zakon kaže da su to predstavnici tri konstitutivna naroda što na kraju govori o etičkoj ravnoteži ove institucije, ali to nije jedini razlog zašto rukovođenje institucijom vrši i glavni revizor i zamjenici glavnog revizora. Složili smo se da su sva trojica moraju ispunjavati iste uslove. U skladu stim je i prijedlog da se izmjeni član 23. I glavni revizor i zamjenici glavnog revizora podliježu Zakonu o sukobu interesa i jedan i drugi ulaze u sastav koordinacionog odbora vrhovne institucije za reviziju i glavni revizor i zamjenici potpisuju,

NIKOLA ŠPIRIĆ

Molim malo pažnje, poslanike za pažnju molim.

DUŠANKA MAJKIĆ

potpisuju revizione izvještaj. Međutim, odredbe koje sadrži prijedlog ovog zakona u članu 12., 21., 22., 26. i 34. ne odražava na najbolji način model izbora i smjene ta tri rukovodioca revizionih institucije, dakle jednake procedure za sve tri pozicije, niti princip primus interpare među jednakim za poziciju generalnog revizora u odnosu na zamjenike generalnog revizora. Sobzirom da sva tri rukovodioca biraju se na isti način, da su im potrebne iste kvalifikacije da bi se kandidovali, da imaju jednake obaveze odgovornosti utvrđene ovim predlogom zakona, smatram da je nužno izbjegći formulacije pojedinih odredbi

koje više upućuju na zaključak da je generalni revizor sam sebi imenovao zamjenike što nije tačno.

Sobzirom da se radi o izuzetno osjetljivom javnom poslu, ravnoteža o odlučivanju i obaveza donošenja usaglašenih odluka i stavova između tri ove funkcije može se doprinjeti uspješnom razvoju revizione institucije. Ujednačavanjem i harmonizacijom ovlaštenja, kao i prava i odgovornosti između tri rukovodioca Kancelarije za reviziju smanjuje se rizik od eventualne političke manipulacije u cilju sticanja prednosti za one političke opcije koji uspiju prevagnuti u procesu imenovanja generalnog revizora kada bi on zadržao predložena, odnosno veoma široka ovlaštenja.

Zato predlažem da ovlaštenja prava i obaveze podjednako rasporede između ta tri rukovodioca čime će potencijalno politička atraktivnost čelne pozicije se smanjitim što ide u korist principu nezavisnosti revizije. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegici Majkić. Ko se javlja dalje za raspravu? Gospođa Ruža Sopta, pa Hazim Felić.

RUŽA SOPTA

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege mi, da napomenem još jedanput donosimo danas Zakon o reviziji u institucija vlasti Bosne i Hercegovine. Ja bih vas ovo stavila naglasak na ovo reviziji jer ono što ēu reći upravo mislim da se odnosi na stručnost koja treba za reviziju.

Naime, ovim zakonom je predviđeno i date su definice generalnog revizora i zamjenika generalnog revizora. Vrlo je, podržala bih jedan dobar dio diskusije gospođe Majkić, međutim vrlo je neprihvatljivo i ja sam napravila jedan propust, nisam odmah obnovila amandmane, pošto sam prošli tjedan bila na odmoru i nisam obnovila svoje amandmane koji nisu prošli na komisiji, naime, ja sam imala primjedbu na, kada je riječ o stručnosti i o stručnoj spremi, odnosno da li generalni revizor i zamjenici generalnog revizora moraju imati revizorski ispit.

Moja je primjedba bila na to i ja sam tražila da generalni revizor i revizor moraju imati onaj revizorski ispit. Međutim, u zakonu je prošlo da oni ne moraju imati revizorski ispit što meni navodi moja sugestija je bila da onda mjenjamo naziv da kažemo da generalni direktor i dva zamjenika, a da nikako ne možemo dati nekome titulu koju on nema. Tako imamo slučaj, bilo bi vrlo diskutabilno kada bi rekli da predsjednik suda ne mora imati pravosudni ispit. Ili da direktor doma zdravlja može biti pravnik, što može, ali da mi kažemo da je on glavni lječnik, što mi nikako nije u redu.

Mislim da taj dio bi trebali ispraviti i zato se ja obraćam Parlamentu sa jednom sugestijom, ako je moguće ovdje produžiti amandmansku fazu da produžimo kako bi neke stvari ispravili. Evo, toliko hvala lijepo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Felić je tražio riječ.

HAZIM FELIĆ

Gospodine predsjedavajući, kolege i kolegice ja će kratko o Zakonu o reviziji. U principu sve bitne stvari smo riješili i dogovorili na Komisiji, a kao što vidite u izvještaju sveli smo par amandmana koji su popravili tekst sa različitim mišljenjem za član 23. je evo i sama gospođa Ruža je kazala svoj stav. Prošao je većinom glasova članova Komisije.

No, htio sam reći jednu stvar o principima. Gospođa Majkić je išla sa amandmanima, obnavlja amandmane koji Ured za reviziju i generalnog revizora koji je do sada radio po nama i komisiji i ovoga parlamenta dosta korektno i dobro, želi da napravi tri revizora i u datom trenutku da ta institucija koja dosta dobro funkcioniše bude blokirana kada se hoće i kome se hoće. Zaista nemojmo praviti Ured za reviziju takav da ga možemo blokirati i da se može raditi tako kako se ne bi trebalo raditi. Zaista mislim da ovo kako je do sada radio Ured za reviziju, mislim da taj princip treba ostaviti i da se zna ko je rukovodilac i ko je odgovoran, a da zamjenici imaju svoje mjesto i ulogu u strukturi Ureda za reviziju. Hvala lijepo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Ko se dalje javlja za riječ? Dr. Živković. Izvoli.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, dame i gospodo, u izvještaju naše komisije piše da je Ustavno-pravna komisija ovaj zakon razmatrala i da je utvrdila postojanje valjanog ustavnog pravnog osnova i usklađenosti sa Ustavom BiH. Vjerovatno najveći dio jeste, međutim ja navodim samo jedan član, a to je član 24. koji se tiče imenovanja glavnog revizora i zamjenika glavnog revizora gdje se navodi da to radi Predsjedništvo.

U Ustavu BiH nigdje nije navedeno da je to nadležnost Predsjedništva BiH. Ja smatram da time nije ovaj zakon usaglašen sa Ustavom BiH. Neka mi neko iz Ustavno-pravne komisije kaže gdje decidirano u nadležnostima Predsjedništva BiH stoji da je i ova dužnost njihova. Ako je to u redu, onda ja nemam protiv ništa. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem dr. Živkoviću. Dr. Kunić, pa dr. Gligorić, pa Miloš Jovanović.

PETAR KUNIĆ

Da dam mišljenje vezano za ovaj predlog gospodina Živkovića. Naime, ja sam također protiv da to bude Predsjedištvo, da u krajnjoj liniji imenuje revizore. Ali, nije tačna ova konstatacija što kaže gospodin Živković. Predsjedništvo obavlja i druge poslove taksativno navedene, obavlja i druge poslove. Prema tome ako ova skupština donese odluku da to Predsjedništvo obavlja, ono ima nadležnost da to obavlja.

Prema tome, nije anti ustavno to sam hito reći. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Dr. Gligorić.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući, damei gospodo je li

NIKOLA ŠPIRIĆ

Replika, može dr. Gligorić završite pa onda dr. Živković.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Dobro, ako treba nije problem ja mogu zastati. Sobzirom da smo ovim zakonom izmjenama i dopunama Zakona zatražiti da se urede neke stvari, mi smo u principu to dobili, ali mi sada u prvom čitanju ustvari treba da kažemo i nešto o tim principima.

Ja podržavam ovo što je rekao dr. Živković, a koji se odnosi na član 24. zato što mislim da bi trebali u drugom čitanju, mislim da je amandman podnesen da u tom pravcu da bi Parlament ustvari trebao biti to mjesto koje će konačno odlučivati o revizoru. Sobzirom da smo mi u predlogu dobili da to radi Predsjedništvo, da ono ustvari predlaže imenovanje, a mi bi u tom slučaju trebali da potvrdimo, mislim da ne treba koristiti iskustvo kao što to ima u Kraljevini u Velikoj Britaniji, gdje to određuje kralj, ali to je simbolično i na drugi način. Mi bi na ovaj način trebali da to, da damo značaj reviziji, jer ako će biti nezavistan, onda to može biti jedino u Parlamentu i da Parlament treba da uvaži u drugom čitanju ovaj amandam, tj. ovaj princip da se sve završi u Parlamentu. Jer mi imamo komisiju koja će određuje je Parlament koja će provesti konkurs i onda dajemo nekome drugom da određuje redosled itd. pa se vraća nama.

Smatram da taj princip nije dobar, nego trebamo se vratiti na princip kao što je to u drugom zemljama, a to je da Parlament vodi kompletну proceduru vezano, između ostalog i za član 24., a to je znači imenovanje i potvrda revizora. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Evo dr. Živković pa onda, a replika je prvo njegova pa vaša gospodine Novakoviću.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Ostavljam mogućnost ovo tumačenje Ustava i ovako kako je rekao profesor Kunić znači da Parlament može svojom odlukom da prenese svoju nadležnost i za druge aktivnosti Predsjedništvu, samo ne vidim svrhu i razlog za to i moj prijedlog, možda bi bio najbolji da se ovaj izvještaj vrati komisiji da ona ponovo razmotri principe ovog zakona, jer princip ovog zakona po kome to treba Predsjedništvo da radi po nama je neprihvatljiv i mislim da je bolji princip da to radi Parlamentarna skupština. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Momo Novaković, replika, pa Dušanka Majkić.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Ja ču replicirati kolegama koji o izboru revizora i generalnog revizora govore kao izboru od strane Predsjedništva. Naime, članom 24. je definisano da generalnog revizora i zamjenika imenuje Parlament. Ja zaista ne razumijem, ja ne mogu da razumijem problem.

Vjerovatno nemam toliku širinu kao moje kolege pa da mogu razumijem u čemu je problem. Predlaže Predsjedništvo, dakle Predsjedništvo samo predlaže Parlamentu i mi donosimo konačnu odluku. Mi imenujemo, ne potvrđujemo, nego imenujemo. Ja shvatam da postoji razlika između termina potvrđujemo i imenujemo.

Dakle mi smo ti koji završavamo ovdje posao. I postoji tačno utvrđena rang lista koja se nama dostavlja, dakle koju mi možemo a ne moramo poštovati i čime mi u potpunosti preuzimamo kontrolu čitavog ovog procesa. Mislim, zaista je neprimjereno na ovakav način razgovarati o ovom, imajući u vidu recimo ne znam ni ja posebno evo sada ja, nadam se da danas nećemo, nego na sljedećoj sjednici raspravljati o amandmanima, ali amandman VII gospode Majkić koji govori o tome u potpunosti druge principe, druge neke principe stavlja van snage i uvodi samo jedan princip za izbor generalnog revizora. Znači samo jedan princip, a to je princip da on ima najviše bodova. Dakle subjektivno odluka komisije ko će imati najviše bodova i dalje će uvijek imati isti ili iz istog naroda itd. To je sada veoma problematično. Dakle, ja ne vidim, ne vidim da je ovdje ugrožen bilo koji princip, posebno ne princip demokratskog odlučivanja, odnosno da Parlament određuje ko će biti revizor i generalni revizor, zamjenik i generalni revizor.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Imamo sada više zahtjeva za repliku. Dušanka Majkić, dr. Gligorić, Ljilja Milićević. Molim vas.

DUŠANKA MAJKIĆ

Koliko je ovo interesantna tačka i koliko je svima stalo da ona bude riješena ovako ili onako, veoma će pokazati stavovi i pozicije i opozicije. Ali, pokušaj da se ova služba zaštiti od bilo kakvog uticaja je prvenstveni glavni princip.

U skladu stim ponavljam da u članu 24. kaže da – Generalnog revizora kao i zamjenika revizora imenuje Parlament na predlog Predsjedništva, a zasniva se na rang listi kandidata koje priprema Komisija za izbor iz stava 3. ovog člana. Šta to znači? Da će Komisija napraviti cijelu proceduru završiti i postaviti kandidate na listu i poslati Predsjedništvu da oni pokažu prstom ko je prvi, ko je drugi, ko je treći. Ne, pa će Parlament po tome odlučivati. Na osnovu čega?

Dakle, apsolutno nepotrebno da Parlament koji završi cijelu proceduru ne može da završi i taj dio koji se odnosi na izbor glavnog revizora i zamjenika. Hoćete li mi reći da će Predsjedništvo to uraditi više objektivno nego što bi to uradila 42 poslanika u Parlamentarnoj skupštini, odnosno u Parlamentu Predstavičkog doma?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospoda Ljilja Milićević izvolite. Izvinjavam se gospodo Milićević, gospodin Živković je na redu prozvan je pa će te vi onda nakon njega. Oprostite.

Gospodin Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Želim da netačan navod, jeste, gospodinu Novakoviću da kažem, jednostavno ono što vama nije jasno svima je ovdje jasno. Vi ste ubacili ovdje nepotrebno Predsjedništvo između Parlamenta i Predsjedništva zato što nekoliko puta ad hoc ovdje privremena komisija koja je radila, radila je taj posao na način na koji je radila, pa su ovdje bile rasprave više satne rasprave pa su dolazili ljudi i žalili se, a pošto Predsjedništvo vama ne vjeruje u ad hoc komisiji, znate, onda su oni insistirali da se stavi Predsjedništvo između, pa da oni onda predlažu ovom parlamentu kandidate koji oni smisljavaju.

Znači svima je ovdje sve jasno, znate, samo nama Parlamentu ne treba da se stavi međustepenica Predsjedništvo. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospoda Milićević. Neka se pripremi gospodin Novaković, izvinjavam se Gligorić, pa Novaković. Oprostite molim vas.

Ovo su replike Seada, onda će te vi dobiti diskusiju.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Vidite, ja ne vidim nejasnoću u članu 24. Zašto je ne vidim? Iz razloga što znači sama inicijativa. Šest članova Komisije, dva moraju značiti biti obavezna iz reda opozicionih stranaka formira rang lista. Ide Predsjedništvu, rangirani kandidati koji su po konkursu konkurisali, vraća se na Dom. Da li neko ovdje tvrdi da mi na Domu nemamo pravo ili nemamo snage, ako nije ispoštovana volja naše komisije odbaciti, jel nama zakon baci, brani da mi odbijemo da imenujemo predloženog kandidata, da tražimo sljedećeg. To je prvo pitanje. Meni je žao što ovdje nema predлагаča zakona.

Drugo pitanje. Uzmite član 25. koji je jasan i decidan, a on se zove – smjenjivanje generalnog revizora i zamjenika, gdje se kaže da to radi Predstavnički dom. Ja stvarno ne vidim spora, niti a drugo, mislim da je dobro i da ima nešto između. Vidite. Ne vidim ništa sporno ovdje što Predsjedništvo formalno predloži pa ga mi ne moramo formalno imenovati, nego reći to nije taj znači, zakon je to reko, a Parlament može smjeniti generalnog revizora i nema vam prijedloga Predsjedništva i zamjenika. Ovaj parlament koji ga je imenovao, ja ne vidim spora tu. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gligorić, Novaković, Palavrić. Ovo su replike.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Da, da. Hvala vam. Dame i gospodo, da hvala vam. Ja cijenim ovo što je gospodin Novaković govorio u smislu komentara koji je dao, ali smatram ako ćemo govoriti principijelno da ovlaštenje koje ima Parlament nema nikakvo, nikakve potrebe prenositi na Predsjedništvo.

Ja nemam dokaza da Predsjedništvo želi da ima uopšte tu ulogu. Možda smo mi to kao parlamentarci, ili predlagač zakona ustvari smislili misleći da treba da uvede Predsjedništvo, a

smatram da je Predsjedništvo potpuno nepotrebno zato što vodimo kažem cijeli postupak putem komisijske faze i treba u konačnici i da to potvrdimo. Ako se prisjetimo gotovo neću reći skandala, ali kada je Predsjedništvo svojevremeno odredilo kako treba da utvrdi da predloži revizore i na koji način i kada je Parlament imao snage da to odbaci, onda smo došli u jednu situaciju u javnosti koja nam zaista nije potrebna. Predsjedništvo jeste jedna važna institucija. Zašto treba da Parlament opali javni šamar članovima Predsjedništva da nešto nisu u međuvremenu dobro uradili?

I zato smatram da nema nikakve potrebe uvoditi uopšte u ovaj proces, nego jednostavno ostavit to Parlamentu da poneše tu odgovornost, a nezavisnost se ogleda tu jer će te znate uvijek se neko udvarati Predsjedništvu zato što on to predlaže. Znate kakvi smo mi ljudi u Bosni i Hercegovini. Sve je nezavisno, a sve je zavisno. I zato bi bilo dobro da upravo kada smo na ovoj tački dnevnog reda, na prvom čitanju kada govorimo o principima trebali ustvari razmisliti da u drugom čitanju prihvativamo amandman gospođe Majkić koja jednostavno vraća u normalan u normalnu proceduru.

I zato mislim da zbog toga imam razumjevanje i da se uključi i Predsjedništvo, ali je ono potpuno nepotrebno, a iskustvo smo imali loše upravo na ovom primjeru prošli put. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Novaković, ima li potrebe ponovo za repliku?

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Pa ima naravno. Kako da ne. Ja moram reći da ja vrlo dobro razumijem ovu problematiku, jer ima malo veze i sa mojom strukom na neki način, odnosno na svaki način.

Vidite gospodo, naša negativna iskustva su u ovom zakonu upravo uvažena. Dakle Predsjedništvo više ne može na način kao što je do sada radilo u reviziji da ne uvaži stavove nego čak mi možemo da uvažimo stavove Predsjedništva time što ćemo izglasati one revizore koje mi budemo ocjenili da su, da odgovaraju bez obzira na rang listu koju nam dostavi bilo Predsjedništvo, bilo komisija.

Na kraju krajeva mi imamo to iskustvo kada nismo uvažili predlog ad hoc komisije za izbor člana izbornog, Izborne komisije. Sjećamo se tada da smo izabrali drugog, a ne prvog. Dakle, ne može se posmatrati uloga Parlamenta kao formalno. Ono što sam posebno, što mi je nejasno jeste ovdje iznesen stav gospođe Majkić da se ovdje Predsjedništvo stavlja iznad Parlamenta. A nije valjda da se Predsjedništvo ne može ni u kom, ni u jednoj poziciji staviti iznad Parlamenta. Hajde razumijem da Savjet ministara ne može, ali Predsjedništvo, ljudi koji su direktno birani kao i mi, mislim da može i to je nešto što je meni neshvatljivo da dakle izadu sa takvim stavom.

I dalje, želim da kažem gospodinu Živkoviću, da je svima jasno pa i meni, znači jasno ono što je i njemu jasno. Amandman VIII gospođe Plavšić, pardon Majkić, mi imamo problema sa ženama, mi u SDS-u, gospođe Majkić, na najdirektniji način ruši ključni princip ovog zakona. Na najdirektniji način ruši ključni princip ovog zakona, ali o tome ćemo raspravljati kad budemo raspravljali o amandmanima.

I, kad sam već uzeo riječ, molio bih da danas ne raspravljamo u drugom čitanju, znači molim predsjedavajućeg da ne predlažemo raspravu u drugom čitanju imajući u vidu ove sve primjedbe oko amandmana. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem, Dušanka Majkić replika.

DUŠANKA MAJKIĆ

Iz današnje priče se tačno vidi odnos snaga u Parlamentu i odnos prema reviziji, odnosno pokušaju da se ova služba još uvijek zadrži pod kontrolom. To nije teško bilo vidjeti na ... Skupštine RS, kada smo jedva uspjeli da završimo posao oko Zakona o reviziji u RS i gospodina Čeke(?) lično, tako da stav SDS-a nije nepoznat i ovom prilikom, pa da uoči. Jasno je zašto se borite protiv svih ovih stavova.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Nikola Špirić ima repliku. Neka se pripremi gospođa Palavrić, izvolite.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, ma ja mislim da mi o svim zakonskim rešenjima kad diskutujemo, diskutujemo u skladu sa slabostima koje sistem pokazuje opterećeni trenutnom situacijom. Dakle, mijenjat će se odnosi u BiH, politički odnosi, da li u ovom mandatu, u narednom, nešto što je vlast biće opozicija i obrnuto. Ja bih da izbjegnemo tu priču. Ovde se govori o nezavisnosti Kancelarije za reviziju. Dakle, mi sad imamo članove Predsjedništva koji su proizvod takoder skupštinskih odluka a ne direktnih izbora. Može se reći u narednim izborima desiti da neko ko ne pripada skupštinskoj većini, bude član Predsjedništva ili, dakle različite kombinacije su moguće. Ali se ovdje postavlja suštinsko pitanje. Šta je najbolje da se obezbjedi princip nezavisnosti? Slična je recimo priča kod izbora guvernera. Da li je on nezavisniji ako direktno odgovara ministru finansija ili Parlamentu? Nezavisniji je ako je Parlamentu. Čak mu je mandat vezan na 5 godina da ne bi parlamentarna većina vršila dril, da bi se obezbjedila politička nezavisnost i uticaj, politički uticaj.

Dakle, hoćemo li mi, ja stvarno mislim da je tu potez Predsjedništva viška. Mislim da opterećujemo proceduru izbora. Samo iz tih razloga mislim da je punja nezavisnost ukoliko Parlament odlučuje, a evo iz kojih razloga. Konkursna komisija Parlamenta je sastavljena od vlasti i opozicije. Vode se diskusije o kandidatima i obzbeđuje se najbolji kvalitet. Predsjedništvo može, pošto sad imamo slučaj da Predsjedništvo pripada dakle, čak i vodi stranke iz parlamentarne većine, i logično da će parlamentarna većina to potvrditi, i to mi nije sporno, ali dakle ovde dajte da uđemo u ugao da vidimo šta će obezbjediti punu političku nezavisnost Kancelarije za reviziju. Dakle, da vodimo suštinsku raspravu. Da li je dobro da ima Predsjedništva ili nije, bez obzira ko su članovi Predsjedništva. Ja mislim i neću glasati za zakon ukoliko bude u principu da mi vodimo konkurs da Predsjedništvo od više kandidata ubode onog ko mu kaže, šaljem Parlamentu da potvrđi, dakle da odluči dvojicu ili trojicu. Tu se gubi ta nit političke nezavisnosti. Druga je stvar da je BiH zemlja zrele demokratije, pa da primjeni britanski ili ne znam koji drugi model. Ali dajte da obezbjedimo nezavisnost upravo radi budućnosti. Dakle, nebitna su imena, nebitno je ko vrši funkciju. I ja mislim da Parlament

treba da zadrži tu ulogu, da vodi konkurs po Konkursnoj komisiji jel ne zna gdje će biti vlast i opozicija i doći će do najboljeg kandidata i čak bi u zakonu predložio da mandat revizora je duži od mandata Parlamentarne skupštine. Upravo radi političke nezavisnosti. E to bi za mene bilo kvalitetno rješenje za našu zemlju. A ne da vežemo mandat za, mandat čak i parlamentarne većine u Skupštini. To je slučaj recimo kod guvernera, u svim demokratskim zemljama mandat mu traje duže nego predstavnicima parlament., i tačno je da postoje dva modela. Moguće je i jedan i drugi.

Sad trebamo odlučiti šta je najbolje za našu zemlju, a ne robovati ko su članovi Predsjedništva, iz koje su stranke itd. Evo, ja mislim, ja neću podržati zakon u kojem, dakle ne ljutim se i na druge prijedloge u kojima je princip ovaj, mješanje odnosa Predsjedništva i Parlamenta, hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Momčilo Novaković, ponovo odgovor na

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Zahvaljujem se predsjedavajući kolegama zaista, neću više replicirati. Prvo moram reći da mandat revizora nije vezan za ovaj, izbore nego je 7 godina, što podrazumjeva dakle da postoji prelaz, ne znamo ko će biti opozicija a ko pozicija u tih 7 godina. Dakle, to je zakonom definisano.

Pa, vjerujem ovaj, gospodin Lagumdžija što kaže da se zna. I do sada se znalo, zna se.

Ono zbog čega sam se javio, nisam ovo dakle ne repliciram gospodinu Špiriću i smatram da je njegovo obrazloženje nešto što ovaj, je moglo da bude u obrazloženju amandmana. Ali ovakva obrazloženja koja sam ja pročitao i oko kojih čitavo vrijeme repliciramo su nesuvršna obrazloženja. Ali se slažem, radi se o dva koncepta i ja sam za to da onaj koncept koji će obezbjediti veću nezavisnost revizoru bude ključni u ovom zakonu. Znači i ja sam za takav koncept.

Naravno, gospođa Majkić, vjerovatno pojedine sjednice prati Narodne skupštine, pojedine ne, pa ne zna da je na predzadnjoj sjednici SDS podržao gospodina Čeku itd. vjerovatno ovaj, zato što je dobro dosta toga uradio za SDS.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Molim vas da izbjegnemo dakle, da govorimo svi po, dakle, nemojte da se tičemo konkretnih imena i rješenja, radimo dakle, priča je o zakonu.

Doktor Živković, replika Ljilja Milićević, pa doktor Živković, izvinjavam se.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Gospodine predsjedavajući, znači gospodin Novaković vas je ispravio, 7 godina se ne poklapa ni sa jednim mandatom. Drugo, kad ova, obrazloženje koje sad bude, ovaj, vaše obrazloženje za Predsjedništvo, igrom slučaja sam uzela Zakon o reviziji, znači finansijskog poslovanja institucija BiH, donešen '99. godine u oktobru. Ovaj zakon koji mi sad imamo, sa tri amandmana koja je Komisija usvojila, je potpuno sigurno u saglasnosti sa praksom ne samo Velike Britanije, nego zemalja EU. Mi smo imali mišljenje Svjetske banke, MMF-a,

OSC-a, Švedskog Ureda za reviziju koji je prisustvovali su ljudi kad smo zakon implementirali. Koliko je dobro, da samo parlamentarna većina imenuje revizora? Da li je dobro iamt pogled sastrane. To je prvo pitanje.

Drugo, koji je napredak na ovakav način izmještanja stvari, vraćanje u Parlament, moram pročitati generalni revizor apropo toga isto je zamjenik. Kaže, u skladu sa ovim zakonom, imenuje se generalni revizor, generalnog revizora imenuje Predsjedništvo isključivo BiH, isključivo uz prethodnu saglasnost oba doma. To smo imali prije. Generalni revizor se imenuje na određeni period od 5 godina, bez mogućnosti ponovnog imenovanja. Znači, ovo sad je jedna situacija koja je obrnuta. Predsjedništvo postoji u tragu, formalno a ovdje se dešavaju stvari u odnosu na prethodni zakon koji nijednu izmjenu od '99. za 6 godina niko nije našao za shodno da i jedan zarez promjeni u ovom zakonu. Znači, nikome nije smetalo 6 godina što se je radilo da Predsjedništvo imenuje uz saglasnost Parlamenta, a sad nam smeta što imamo varijantu da će Parlament sve uraditi, formalno Predsjedništvo može predložiti, može biti a ne mora, to znači smeta.

I, još jedno, o uticaju, vidite Predsjedništvo je dobilo negativan izvjetšaj i preživjeli su revizori, dobio je ovaj, za svoj rad i ove godine vidimo da su popravili. Prema tome, ja mislim da je ovo najbolji način da ne bude ni Parlament 100% u pravu a da se Predsjedništvo pita do 5%. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodin Špirić, predsjedavajući, replika.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Žao mi je dakle, što ponovo moram vraćati na negativna iskustva stvari. Kako je došlo do izmjene ovog zakona gospodo Milićević. Pa vodila se čitava gužva unutar BiH dok OHR nije znao kako da pomogne ljudima da riješi sukobe nego da predloži novi zakon. I prvi je proizvod pameti iz vana. Ali ovde sad mi analiziramo šta je to što najbolje odgovara. Tačno je da u skladu sa evropskim standardima je i jedno i drugo. Ali šta je najbolje za BiH? ja samo o tome govorim.

Dakle, zašto će nam neko formalno tu ako neće suštinski da učestvuje. Pa treba pretpostaviti različite moguće političke kombinacije, ali dakle da dobijemo nezavisnost Ureda za reviziju, ovako je nemamo, da sam ja dio sadašnje većine i odnosa ove strukture, dakle u političkom smislu, partijskom ja bih se isto zalagao možda za šta se zalažu predstavnici parlamentarne većine. Ali bih razmatrao i drugi model, jer možda ovaj model bude odgovarao nekim u oktobru naredne godine, možda nekome, to mi je sasvim nebitnom, nego dakle cilj nam je da dodemo što je moguće već ne postoji apsolutna nezavisnost nigdje. Ali zašto bi smo mi, dakle dali mogućnost da Parlament vodi kompletan postupak dakle konkursni, da kaže pošaljite Predsjedništvu 8 kandidata. A sad imamo, dakle slučajno možda imamo ili izborni rezultati su takvi ili odnos Skupštine izbornih rezultata, da su članovi Predsjedništva predstavnici parlamentarne većine, ne mora izborni rezultat naredni da bude to. Dakle, čak ne sumnjam ni na objektivnost ni ovih u Predsjedništvu sad. Ali dajte već, ja mislim da je objektivno veća nezavisnost ukoliko Parlament to drži pod kon... mislim da nam čak to može da odgovlači proceduru. I to nije dobro po nekad. Ali su i ove izmjene stigle jer je rečeno, ne možete ništa sad uraditi vezano za izbor zamjenika itd. jer vi to niste u stanju, evo ponudili smo vam novi zakon.

Dakle, znam kakav raspored, i molim vas dakle da mi ne budemo opterećeni odnosima u RS-u, revizor Čeko, ko je kome pomogao itd. ja neću da se bavim tim. Dakle, hoćemo jednostavno, cilj zakona jeste da obezbjedi što je moguće veću nezavisnost Ureda za reviziju i dakle, dva su modela i naravno, jedan od modela će proći i to ne sporim. Ali dajte da branimo principe, nemojte ko je kome nekad podmetnuo iz koje stranke, pa da to bude uslov da bi smo dobili ponovo ono što imamo. I znam ja da kad je zakon donešen, da je 7 godina i da je nemoguće bilo šta promijeniti. I ovo bi bilo nemoguće da se nije zakuvalo na relaciji Predsjedništvo i Kancelarija za reviziju. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Živković, kratko.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Odustajem.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam, nema više replika. Gospođa Seada palavrić, diskusija, izvolite.

SEADA PALAVRIĆ

Zahvaljujem i nadam se da neću izazvati nove replike. Prije svega, u cijelosti podržavam diskusiju gospođe Ljilje Miličević i tome dodajem, ja zaista ne mogu da se načudim pojedinim diskusijama koje sad odjednom tako imaju povjerenja u naše ad hoc komisije, a zaboravljam prije dvije sjednice šta smo uradili svojoj ad hoc komisiji koja je imala zadaću predložiti ljude za članove Izborne komisije BiH.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Nije bilo u njoj opozicije Seada. I to je greška.

SEADA PALAVRIĆ

Ako dopustite predsjedavajući,

NIKOLA ŠPIRIĆ

Izvinjavam se

SEADA PALAVRIĆ

Dakle, tako smo se neljudski ponašali prema tim ljudima da nema mjere, zaista. S druge strane, Predsjedništvo prema Ustqvu ima one nadležnosti koje mu Parlamentarna skupština prenese. Uvjerili smo se da je prije 6-7 godine preneseno više nego što mi danas ostavljamo u nadležnost Predsjedništvu i mislim da je ovo sasvim dobro i korektno rješenje.

Pored toga amandmani koje je Komisija usvojila su zaista pokazali da konačno dobijamo zakon u kome neće biti diskriminacije, u kome će svi imati jednakе mogućnosti, dakle ako predviđamo da glavni revizor ili zamjenik može biti i pravnik, onda mu i omogućujemo da to postane, ne svodimo revizora na glavnog revizora i njegove zamjenike na revizora na terenu koji mora imati certifikat. Dakle, smatram da je sasvim korektan izvještaj Komisije za finansije i budžet. Smatram da u ime Kluba SDA kažem da nikakva nova amandmanska faza nam nije potrebna. Nama je potrebno što je moguće prije donijeti kvalitetan zakon o reviziji a mislim da ovaj sa usvojenim amandmanima, to jeste. I, zaista,

apelujem na sve nas da ne politiziramo svaki zakon, da se konačno da pristupimo izjašnjavanju.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Ko se dalje javlja za raspravu.

Za repliku se javio gospodin profesor Zorić, a za raspravu Šefik Džaferović.

VINKO ZORIĆ

Evo možete se malo ovaj, i šaliti na moj račun, ja dozvoljavam ali nemojte profesorsku struku baš tako.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ne, ne vi ste to tražili, ja ču to uvijek

VINKO ZORIĆ

Ne, ja sam samo tražio u kontekstu onoga, u kontekstu doktora.

NIKOLA ŠPIRIĆ

To je neuporedivo u onom kontekstu

VINKO ZORIĆ

Dobro. Ovaj, ja sam se javio za repliku jer je predsjedavajući rekao ne znam, je li kod njega, čini mi se da jeste uvijek uključen mikrofon, pa to ide u stenogram, da u Ad hoc komisiji za izbor članova Izbornog povjerenstva, nema niko iz opozicije. Ja kažem da to nije točno, da je tamo od 7 članova, samo 3 iz vladajuće evo recimo, većine iako ja smatram da si i ti u vladajućoj većini jer si član Kolegija.

NIKOLA ŠPIRIĆ

A nisam član te komisije.

VINKO ZORIĆ

Imao sam prijavu i prije, reči ču u jednoj rečenici ako mi dozvolite, ja predlažem u ime kluba da se napravi novo izvješće jer ima nekih ovdje stvari u ovom zakonu a iz svih ovih diskusija, da skratimo rok maksimalno, evo recimo na 10 dana i da tada već u ovom zaključku kojeg ja sad predlažem, obvezemo Dom da ćemo obaviti oba čitanja. Dakle, da produljimo rok za desetak dana i da na prvoj sljedećoj sjednici imamo i prvo i drugo čitanje i da završimo ovaj zakon o reviziji jer ima ovdje nekih stvari, ja neću ovdje iznositi, ako bude amandmanski rok možda ču i djelovati amandmanski ali ovaj, volio bih da me sve ostale kolege podrže u tome. Ja se nisam posebno ni javljaо za riječ, ali sam slušao sve ostale. Mislim da je to zrelo za jedan takav zaključak.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Zoriću.

Gospođa Sopta je tražila repliku ili raspravu?

RUŽA SOPTA

Zahvaljujem gospodine predsjedvajući, ja repliciram kolegici Palavrić. Jer, ako kolegica Palavrić kaže da je to izjednačavanje prava, da samo pravnici i ekonomisti mogu biti na čelu revizorske onaj, Ureda za reviziju, ja uistinu nisam imala namjeru nikome osporavati da bude na čelu Ureda za reviziju, ne vidim zašto ne bi bile i druge profesije ali, držim da ne može nositi naziv generalnog revizora, netko tko nije revizor. A predlažem isto tako da izmjenimo i ovo, naslov, ovde dad kažemo da je to direktor i dva zamjenika direktora Službe za reviziju Ureda za reviziju, već kako je nazovete. Hvala lijepo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. I ja se apsolutno slažem sa vašim dakle, moram reći lično se slažem sa vašim primjedbama.

Šefik Džaferović je tražio raspravu. Gospodin Jovanović raspravu je li?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Poštovane koleginice i kolege, ja bih prvo kazao da je ovaj zakon potrebno donijeti što prije od strane Parlamenta BiH, kako bi smo završili

NIKOLA ŠPIRIĆ

Samo malo da saslušamo, molim vas pažnje

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Završili procese koji su već otpočeli po ovom ranijem zakonu i koji su u zastoju. Dakle, zakone je potrebno donijeti što prije. Ja jedino zbog toga nisam za to da se otvara nova amandmanska faza. Moguće je neke stvari koje se meni čine logičnim, a koje sam čuo danas ovdje, popraviti kroz raspravu u drugom Domu i kroz usaglašavanje. Dakle, mislim da ne bi trebali ići sa novom fazom. Recimo jedna od stvari koje su meni potpuno normalne i potpuno logične, i koje ja podržavam, je ovo o čemu je govorila gospođa Sopta.

Pazite, ne može glavni tužilac biti neko u Tužilaštvu ko nema pravosudni ispit. Ne može ni generalni revizor biti neko ko nema revizorski ispit a da mu tužiocu odnosno revizori butu ljudi koji imaju pravosudne ispite i imaju revizorske ispite. Nije to logično. Taj čovjek nema autoriteta među ljudima kojima je nadređen i tu ne treba nikakva druga filozovija i logika mislim. Treba da ima i generalni revizor i zamjenik generalnog revizora, moraju imati položene revizorske ispite, jer revizori i mlađi revizori, ljudi koji obavljaju kontrole moraju imati te ispite radi njegovog autoriteta. Na kraju krajeva, mi hoćemo da odvojimo politiku od struke u ovom slučaju i to treba da uradimo. I upravo ćemo to i uraditi tako što ćemo omogućiti da na čelo te institucije zamjenike za njegove, na poziciju njegovog zamjenika dođu ljudi koji imaju stručne ispite.

I meni je to potpuno ovaj, potpuno logično, međutim nisam za to da otvaramo ponovo amandmansku fazu i tražimo novi izvještaj Komisije, nego da se to pokuša na neki način putem klubova ovaj, jer ovde političke stranke imaju klubove i u Domu naroda, da se ta stvar popravi, da idemo što prije sa usvajanjem ovoga zakona. Toliko, hvala vam.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Džaferoviću.

Gospodin Jovanović, pa Miličević. Replika gospođa Miličević ili je diskusija? Replika, izvolite.

LJILJANA MILIĆEVIC

Zahvaljujem. Ja se izvinjavam gospodinu Džaferoviću, sve dileme koje je on iznio, imali smo na Komisiji. Znači, imali smo meritorne ljude i postavili smo pitanja koja ste vi upravo delegirali.

Pod jedan, stručni ispit državni, uredu. Revizorski ispit u vidu koji sad imamo, nije revizorski ispit za državne institucije korisnike budžeta. Radi se o komercijalnim oblastima. Znači, ovi ispitii koji se polažu u Federaciji, ovo drugo, za profil koji je propisan, nemamo pravnika sa revizorskim ispitom. Imamo tumačenje Svjetske banke gdje kaže, nije praksa u Švedskoj se ovaj revizor naziva državnim revizorom i ne mora imati taj ispit i tako je u većini evropskih zemalja. Časni izuzetak je Hrvatska ali oni imaju revizorski na nivou države poseban koji se za to donosi. Znači nije to ovaj certifikat revizora koji postoji.

Vidite, mi imamo situaciju, ne može vam pravnik biti revizor. Mi smo dobili tumačenje znači, i pročitali smo ga, gdje se kaže, da su ovdje se radi o tri menadžera. Glavni revizor je prvi među jednakim, rade ljudi zajedno. Oni ne idu u reviziju, da pojasnimo stvari. Idu oni iz ureda koji su ekipe, koje rade timski. Takvo je bilo objašnjenje znači, i to je i prezentovano.

Ja sam htjela samo dodati, zato sam se i bila javila, da Domu kažem, mislim da ne bude rasprave. Ja sam podržala bila amandman gospođe Majkić koji nije prošao na Komisiji. Hoću ovo reći, mi smo na Komisiji realizovali jedan svoj zaključak koji je otisao Vijeću ministara, imamo uvjeravanja od gospođe Marić da već rade na tome. Jedna od obaveza Parlamenta i Komisije za finansije i budžet je nadzor rada Ureda za reviziju. Znači, mi smo tražili da se izdvoje sredstva iz budžeta, da se raspiše znači međunarodni tender i da dobijemo najboljeg onoga ko će uraditi i svake godine raditi, znači analizu ustvari reviziju Ureda za reviziju. I mislim da je potrebno da Parlament zna i da imamo i taj aspekt, da je to u našim rukama, da ćemo mi birati najboljeg ko će uraditi reviziju Ureda za reviziju, da i tu imamo kontrolni mehanizam. Toliko.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Gospođa Sopta traži repliku i molio bih da privodimo raspravu kraju.

RUŽA SOPTA

Ja uistinu, žao mi je što se moram još jedan put javiti, ja nisam inzistirala da mora na čelu jednog ureda biti generalni revizor, odnosno da mora biti netko tko mora da ima revizorski ispit. Ali, da dobije titulu revizora a da nema revizorski ispit, to stvarno jesam protiv i taj dio mi uistinu nije logičan.

A kada je riječ o komercijalnim i nekomercijalnim revizorima. Revizor je taj koji u ovom slučaju, mi smo do sada imali reviziju finansijskih izvješća. On potpisuje i daje svoje mišljenje i potpisuje to mišljenje koje postaje dokumenat. To je dokument i za banku i za sud

i za sve, ma koji on brani konac koncu. On kao potpisnik i brani to. Tako da meni je onaj, logično da generalni revizor odnosno revizor dobije onaj ko ima ispit revizorski. O tome da li mi imamo još ili nemamo i da su ti kakav je način kvalitete obuke, edukacije tih ljudi, ne mora značiti da mi nemamo dobro obučenih i dobro onaj, dobrih revizora, jer ljudi su polagali negdje drugdje, verificirali diplome i kojekako.

Meni je isto tako bilo rečeno, ovo što gosoša Milićević kaže, da nisu revizori i u drugim državama. Meni je rečeno bilo da u Hrvatskoj nije uvjet revizorski ispit. Ja sam se stvarno potrudila i nazvala ured Šime Krsića i meni je pročitano iz njihovog pravilnika i rečeno da revizorski ispit i te kako treba biti. Ali oni su to radili pod monitoringom Evropske komisije. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Revizorska ustanova mora biti, neprofitna ustanova, bude li to menadžerski tip, to će biti najprofitabilnija institucija u našoj zemlji i zato se treba kaniti te priče.

Dušanka Majkić, replika.

DUŠANKA MAJKIĆ

...komercijalnog sektora vrše sadašnji revizori. Ne postoji institucija u ovoj zemlji koja je nadležna za obrazovanje rezvizora za javni sektor. To je prva stvar.

Druga, kako će te vi pravnika, rekli smo da diplomu Pravnog fakulteta može imati glavni revizor. Nikada savez računovoda u Republici Srbiji ne bi dao certifikat revizora pravniku. Jel to znači da su isključivo sve druge profesije izuzev ekonomiste da mogu raditi posao glavnog revizora i njegovog zamjenika, što nema smisla.

To je razlog koji opredjeljuje da ti ljudi ne moraju, oni su kako kaže ovi i na kraju i ova gospodo iz svjetskog ureda švedskog ured, oni su menađeri. I takav odnos treba da, nemojte da ih poistovjetimo. U njihovim timovima rade ljudi različitog profila.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Neka se zove glavni menađer Kancelarije za reviziju.

DUŠANKA MAJKIĆ

Pa neka se zove kako hoće, ali to je osnov.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Pardon, izvinjavam se neću više upadati. Jovanović je tražio diskusiju. Molim vas da ne vodimo replike. Izjašnjavaćemo se o Zakonu u prvom čitanju, drugo čitanje će ostati još malo da razmislimo.

Izvolite kolega Jovanoviću.

MILOŠ JOVANOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, jedno pitanje vama. Da vas pitam da li ova tehnika funkcioniše, ili ne?

NIKOLA ŠPIRIĆ
Funkcioniše.

MILOŠ JOVANOVIĆ
Onda se vi ne pridržavate.

NIKOLA ŠPIRIĆ
Moguće je. Nemojte mi zamjeriti. Bile su rijetke diskusije, sve su bile replike.

MILOŠ JOVANOVIĆ

Molio bih stvarno u buduće da se pridržavate, ili da ovo, ovaj ja sam već jednom govorio da ovu tehniku okrenemo dole da onaj ko je uradio vrati pare, a mi da svojim kartončićima ponovo prijavljujemo se i da tako radimo.

NIKOLA ŠPIRIĆ
Moramo naprijed ići, ne smijemo nazad.

MILOŠ JOVANOVIĆ

Molio bih znači buduće stvarno da se pridržavate, ako ne da. Evo saču da se vratim na konkretno o zakonu. Mi govorimo znači o zakonu u prvom čitanju, odnosno o principima. I imam konkretnu primjedbu znači na član 23. gospoda Majkić je već to da kažem načela gdje kaže da kandidati za funkciju revizora moraju da imaju diploma ekonomskog ili pravnog fakulteta.

Mislim da vi profesori to da kažem bolje znate da ima danas i privatnih fakulteta koji obrazuju ljude da kažem ove struke, ima djece koja završavaju fakultete i vani da kažem ove struke, tako da se bojim da mi možda jednim dijelom ako bi ovako usvojili kršimo nečija ljudska prava. Da kažem moje mišljenje je tako da mislim da kažem da pored ekonomskog i pravnog fakulteta znači treba da ravnopravno mogu da budu revizori znači i oni koji su iz te struke, normalno, a završili i neki drugi fakultet.

Tako da imajući u vidu dosadašnje diskusije koje su bile, čini mi se da ima logike da se produži amandmanska faza za ne znam ni ja 7 ili 10-ak dana ili ako ovako bude, ako ne bude produženja amandmanske faze, ja ću glasati protiv ovog zakona. Hvala vam.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Jovanoviću i nije na meni. Tehnika funkcioniše, ali ja vas imam jedino evidentirano za diskusiju, a sve su druge bile replike tako da moram vas istinito informisati.

Ko se dalje javlja za raspravu? Ne javlja niko. Zaključujem raspravu.
Dame i gospodo pripremite se za glasanje.
Glasamo o Zakonu u prvom čitanju.

Ja vas molim na vrijeme se javljajte.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Ja vas molim, nije rasprava, molim vas samo da stavite prije glasanja o Zakonu ono što sam ja predložio, a mislim da me i gospodin Zorić podržao, uz njegov zaključak

NIKOLA ŠPIRIĆ

Da se pripremi novi izvještaj.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

o radu komisiji i da se 10 dana da rok da Komisija napravi novi izvještaj uz zaključak koji ovaj parlament dovodi u istu situaciju u kojoj smo sada. Znači za 10 dana da ujedno glasamo i za prvo i za drugo čitanje. Praktično bi zakon došao u istom vremenu. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem.

Izjašnjavamo se evo upravo o ovom zaključku. Traži se dakle formiranje novog izvještaja od komisije na bazi rasprave i smjernica koje su se danas čule.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

- Za 16, protiv 7, 5 suzdržanih. Dakle imamo većinu, imamo obadve većine.

Dakle prihvažen je zaključak dr. Živkovića i nemamo potrebe glasati o Zakonu u prvom čitanju. Dakle u roku od 10 dana da komisija sjedne, novi amandmani, da ,da , dopunska amandmanska faza u roku od 10 dana.

Zahvaljujem dame i gospodo. Potpuno nov izvještaj dakle komisija će sačiniti.

Prelazimo na 16. tačku dnevnog reda,

Ad.16. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama Bosne i Hercegovine sa izvještaj Komisije za finansije i budžet /predlagači poslanici dr. Zlatko Lagumđžija, Jozo Križanović i Selim Bešlagić/

Vama su poznate okolnosti u vezi sa ovim zakonom. Podsjetiću vas samo da smo na 66. sjednici, nakon rasprave o sudbini ovog zakonskog predloga, nakon što Ustavno-pravna komisija nije utvrdila da postoji ustavni osnov usvojili zaključak kojim smo predlog zakona dostavlili na razmatranje nadležnoj komisiji.

Nadležna Komisija za finansije i budžet je 12. 10.2005. godine dostavila je izvještaj koji ste vi dobili. Vidjeli ste da Komisija nije prihvatile principe zakona.

Mi smo sada u situaciji da razmatramo izvještaj nadležne komisije u skladu sa zaključkom Doma kojim je propisana procedura u skladu kada je izvještaj nadležne komisije negativan. Znači raspravljamo i odlučujemo o izvještaju nadležne komisije.

Ako se izvještaj usvoji zakon se smatra odbijenim, ako se izvještaj ne usvoji komisija, komisiji se daje novi rok za razmatranje Predloga zakona i podnošenje novog izvještaja po

novim smjernicama koje utvrđi Dom. Dakle to vam je poslovnička procedura. Dužan sam da vas upozorim na nju.

Otvaram raspravu vezano za ovu tačku dnevnog reda. Javlja se zariječ gospodin Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Zahvaljujem se gospodine predsjedavajući. Ja se izvinjavam stvarno. Mislim da smo na prošloj tački ostali nejasni. Šta podrazumjeva, ja vas molim da to pojasnimo zbog, jer očito je da je nejasno.

Šta podrazumjeva davanje novog roka komisiji? Da li podrazumjeva nove amandmane?

NIKOLA ŠPIRIĆ

Da, jer bi bilo besmisleno.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Jel to podrazumjeva novu amandmansku fazu?

NIKOLA ŠPIRIĆ

Novu amandmansku fazu i novi izvještaj na bazi amandmanske faze.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Samo da rasčistimo šta podrazumjeva.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Sad mislim da je jasnije. Hvala. Ko se javlja za riječ povodom 16. tačke dnevnog reda?

U ime predлагаča dr. Lagumdžija. Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Gospodine predsjedavajući, ja sam očekivao da predsjednica Komisije, uobičajeno je bilo jel tako, da prvo predsjednica Komisije izade sa izvještajem, inače ja nemam ništa protiv kao predлагаč da kažem, ali evo, a osim toga dame imaju prednost mislim, sad tako da sasvim svejedno.

Ja ču se javiti za riječ kad dođe vrijeme. Gospođa Palavrić vidi da sam prehlađen, ako sam dobro čuo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem dr. Lagumdžiji. Dakle dobili smo pisane izvještaje nadležnih komisija. Jel prisutan predsjednik nadležne komisije? Komisije za finansije i budžet.

Ja molim, pošto predлагаč traži, evo

LJILJANA MILIĆEVIĆ

J ču se zahvaliti. Pošto je mene gospodin prof. Lagumđija prozvao, ja bih očekivala da me on prozove po ona tri zakona što smo imali prije ovoga, pošto smo njemu izašli u susret, pa ga pustili da budu njegove tačke prvo dnevnog reda, pa je on otišao, pa nije znao kada smo mi donjeli, ja bih prije očekivala da me prozove da mu kažem šta je bilo poslije. A on je na ovome bio, ...ja sam bila na Komisiji kao i drugi članovi. Dobili ste mišljenje koje je negativno.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja vas molim gospođo Milićević ne za rad dr. Lagumđije, nego radi nas u Parlamentu da komisija ukratko obrazloži, ako ima pisani, ako to predlagač traži. Mislim da ne smeta.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Gospodine predsjedavajući, vi ste dobili Izvještaj Komisije o Prijedlogu zakona o dopunama i izmjenama dopuna Zakona o akcizama u kome je obrazloženo da Komisija nije prihvatile Prijedlog zakona i obrazloženi su razlozi koji su proizašli iz diskusije o neprihvatanju zakona.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Ja mogu jedino reći kako je ko glasao, a to će svako reći pojedinačno ako osjeća potrebu.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Gospođa Dušanka Majkić. Izvolite.

DUŠANKA MAJKIĆ

Ja hoću da kažem da je jedini razlog zbog kojeg sam ja glasala protiv ovog zakona je to što je, što su neka od ovih stavki već obuhvaćene u Republici Srpskoj kroz porez na imovinu, tako da se u Republici Srpskoj već plaća porez na mobilne telefone, automobile, avione, porez na oružje i bilo bi besmisленo da sam glasala da se još, da se uvede još jedno poresko opterećenje, to je jedan razlog.

I drugo što u stavu 8. ostalo navodi se i slonovača koja ima zabranjen promet po evropskim, po svjetskim propisima, kao ima tretman kao droga i u skladu s tim ne može biti ovdje u ovakvom. To su isključivo razlozi zbog kojih sam glasala i ja protiv.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Ko se dalje javlja za raspravu? Ne javlja niko. Dr. Lagumđija. Izvolite. Pa Miloš Jovanović.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Zahvaljujem se gospodine predsjedavajući. Prvo želim da vas

MILOŠ JOVANOVIĆ

Izvinjavam se, prijedlog jedan.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Kako da ne, samo izvolite. Izvolite gospodine Jovanoviću.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Evo izvolite. Miloš Jovanović.

MILOŠ JOVANOVIĆ

Izvinjavam se što mislim da, mislim da bi možda o raspravi i ovoj i sljedećoj tački trebao da bude prisutan neko ovdje iz Savjeta ministara. Jer ovo je i u izvještaju komisije da je obrazložila na komisija gospođa Ljerka Marić i mislim da bi dobro bilo da bude neko iz Savjeta ministara, omogućiti predsjedavajući, ili ministar finansija tako da, to je moj prijedlog i možda da napravimo pauzu pa da ih pozovemo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Ali evo molim samo malo strpljenja. Sve čemo se dogоворити. Ovdje u izvještaju komisije se kaže na osnovu člana 89. Poslovnika komisija je za izvjestioca pred Domom odredila predsjedavajućeg komisije Ljilju Milićević. Znači da je dr. Lagumdžija u pravu kada je pozvao da nas informiše, bez obzira što imamo mi pisani tekst, ali to stoji upravo u pisanom tekstu i to smo završili. Dakle,

LJILJANA MILIĆEVIĆ

/govori smjesta, nije uključeno/

NIKOLA ŠPIRIĆ

Pa dobro, ali red je, ako usvajamo izvještaj, ili odbijamo. Ovdje je specifična procedura da izvjestilac dakle predsjednik komisije kaže šta su razlozi i zašto se odbija, jer je specifična. Ovo je slučaj kada se raspravlja o izvještaju komisije da bi zakon pao ili prošao u principu. Dakle rijetko imamo ovu priliku i zato mislimo da, ne mislim radi izvjestioca.

Ljiljana Milićević, izvolite.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Zahvaljujem. Gospodine predsjedavajući, zašto sam ja ono rekla, nemam ja ništa protiv, ali ovo je peti izvještaj ove komisije danas i negativan je. Obrazloženo zašto je odbijen.

Moram vam reći imamo tačku 18. i 19. negativne izvještaje komisije Ustavno-pravne gomatika i praznici, gdje samo piše da se nisu stekli uslovi za nastavak procedure, da su odbijeni. Ni jedan razlog. To je praksa jedne komisije. Komsija za finansije i budžet napiše

čitavu stranu zašto je. Sad treba neko obrazlagati, mislim ja vam ne mogu ništa dodatno reći nego što je napisano.

NIKOLA ŠPIRIĆ
Zahvaljujem.

LJILJANA MILIĆEVIĆ
Ovdje nisu ništa napisali, pa očekujem da ćete nekog prozvati po ovim tačkama..

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem, sad smo na ovoj tačci dnevnog reda. Nemojte porediti rad komisija, jer nije tačka dnevnog reda.

Dr. Lagumdžija. Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Zahvaljujem se gospodine predsjedavajući, zahvaljujem se i kolegi Jovanoviću koji je predložio da neko iz Vijeća ministara bude prisutan.

Evo pogledajte ovo, žao mi je što gospodin Čampara, koji ovdje sjedi on je uposlenik Parlamenta, a ne Vijeća ministara. Kada ste vidjeli molim vas, evo ovdje da apsolutno nikoga nema. Čak nisu ostavili ni potencijalne žrtve, neke činovnike, pomoćnike koji bi trebali za njih da se crvene ovdje.

Dakle, ovo je zaista, najblaže rečeno govori samo po sebi više nego dovoljno.

VINKO ZORIĆ
/govori smjesta, nije uključeno/

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Nema problema Zoriću, mislim ljudi nisu čoravi pored očiju, ne treba mislim nikome objašnjavati toliko, ali ova slika je sama po sebi, najblaže rečeno eto sramotna. Jeste. Jeste gospodine profesore Zoriću ne trebate biti profesor matematike da prebrojite ove ljude ovdje. Dobro.

Ovaj zakon, da vas podsjetim je zakon koji je nastao na obavezi koja je ovaj parlament sam sebi dao i dao Vijeću ministara prije godinu dana. Sjećate se da smo mi usvojili Zakon o akcizama u drugačijoj formi od Doma naroda i da Zakon o akcizama kojeg smo mi usvojili prije godinu dana je upravo bio sa ovim izmjenama i dopunama koje su ovdje date. Mi ništa novo nismo uradili. U ovom zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama stoji čak i ono što je gospodin Zorić pitao kao poslaničko pitanje kada će se vraćati trošarina dodatna na naftu ukoliko se ljudi griju. Čak smo i to ubacili ovdje u ovaj zakon. U ovaj zakon smo ovdje ubacili isto tako i ono što je obaveza koju smo sami zadali Vijeću ministara da kroz dodatni zakon o trošarinama napravi neke mehanizme koje će biti ne samo socijalna kategorija, nego koja će biti zaštita domaće proizvodnje.

Iz tih razloga, ja bih gospodine predsjedavajući samo ovdje zamolio ako neko ima strpljenja da gleda ovo obrazloženje. Komisija je odbila naš prijedlog. Ukoliko prihvativimo izvještaj komisije, onda je naš zakon umro i umro je naš zaključak od početka, kraja ove godine, kraja prošle godine da se ovo uredi na pravi način. Ukoliko ja pozivam Parlamentarnu skupštinu da odbije ovaj izvještaj komisije i da time probamo ipak nešto uraditi kada je ova tema u pitanju. Naime, pogledajte obrazloženje. Zašto je odbijen naš zakon o akcizama? Prvo nam je rečeno zato što se ovome mora krajnje oprezno da se ovo mora krajnje oprezno uraditi. Pazite, nama se kaže da se mora krajnje oprezno uraditi nakon što smo mi vrlo oprezno samo u ovaj zakon stavili ono što je već jednom ovaj dom usvojio. Čak nismo ništa dodatno akcizirali upravo zato da poštujemo odluku ovog doma.

Zatim, ovdje se kaže da luksuzni proizvodi nisu jasno i nedvosmisleno definirani. Slažem se ima ovdje stvari koje se mogu bolje definirati, ali to se može bolje definirati tako što se radi na zakonu ili na amandmanski, ili na drugi način, ne odbije se zato što nije jasno definirano. Mislim da ukoliko se hoće vrlo se jasno mogu definirati neke stvari. U krajnjem slučaju u zakonu da li je dobra kategorizacija luksuznih automobila, da li je dobra kategorizacija aviona, ili treba te luskuzne avione graditi na luksuzne i na ne luksuzne avione, to je sada drugo pitanje, a mogli smo i to uraditi, ali ne odbijajući ovaj zakon.

I na kraju ono što smatram najneprimjerenije, vidite ovaj zakon ima jedan stav koji govori o tome da se mogu dodatno oporezovati one robe koje ulaze u našu zemlju pod danping cjenama i tako narušavaju domaće, da tako kažem direktno idu protiv domaćeg proizvoda, a naročito one robe koje se vani dodatno subvencioniraju, a kod nas se uopšte ne subvencioniraju. I zato je naš prijedlog zakona bio, prije svega ovaj u funkciji zaštite domaće proizvodnje i ovdje je to odbijeno sa sljedećim obrazloženjem – ako je neophodno uvesti mјere protiv neloyalne konkurenцијe iz drugih zemalja ne treba koristiti ove zakone, već zakonske propise o vanjskoj trgovini i anti danpingu. Dakle, nama se kaže ne trebate koristiti ovaj zakon, nego trebate koristiti neki drugi zakon koji oni kad su pravili nisu koristili.

Gospodine predsjedavajući mi smo došli u poziciju da suspendujemo ugovor o slobodnoj trgovini sa nekim susjednim zemljama baš zato što su tamo subvencionirane robe i ovdje dolazi na naše tržište, a na našem tržištu te robe nisu imale nikakvu subvenciju. I umjesto da narušavamo međudržavne sporazume, mi smo to mogli rješiti kroz jedan ovakav zakon kao što te zemlje rade to kroz ovakve zakone.

Sozbirom da smo imali nedavno informaciju o spoljnotrgovinskom deficitu za vašu informaciju, ko to prati mogao je da vidi da je trgovinski deficit u prvih 9 mjeseci nadmašio trgovinski deficit one godine kada se ova vladajuća koalicija kada je došla na vlast. Trgovinski deficit za ovih 9 mjeseci je veći nego deficit koji ste preuzeli. Trgovinski deficit ako bude ovaj trend išao, će preći sedam milijardi maraka do kraja godine. Trgovinski deficit već sada evidentno da će ove godine iznositi više nego dva puta iznos koji imamo u deviznim rezervama koji našu KM čini konvertibilnom markom. Dakle naš trgovinski deficit ove godine će biti preko 2 puta veći od onoga što imamo novaca kao pokriće u stranoj valuti. I upravo je zato i ovo bio jedan mali pokušaj da se kroz ovo dodatno akciziranje onih roba koje ruše ovo malo domaće proizvodnje pospješi.

Neću govoriti o tome da podaci koje smo imali kažu da smo 15 puta više vode uvezli nego što smo izvezli i bar se to moglo na neki način ovdje definisati. Neću posebno govoriti o tome da jedna zemlja koja nam služi kao uzor kada nas ubjeđuju da treba imati jednu stopu PDV-a kao što je Danska godišnje iz Brisela, samo po osnovu subvencioniranja poljoprivrede

ima više sredstava iz Brisela ima stiže nego što je iznos budžeta BiH, Republike Srpske i Federacije zajedno.

I ja vas pozivam dakle da odbijete izvještaj ove komisije da bi mogli nešto uraditi u skladu sa onim što je obaveza ovog parlamenta zadata sama sebi, a što je još važnije obaveza trenutka u kojem živimo. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodine. Nikola Špirić, predsjedavajući izvolite. Neka se pripremi gospođa Seada Palavrić.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodo predsjedavajući, cijenjene kolege i kolegice poslanici, ja se upravo pridružujem ovoj diskusiji dr. Zlatka Lagumdžije, a reći ću i iz kojih razloga.

Ja znam da naše komisije parlamentarne nisu kapacitirane da mogu na jedan kvalitetan način voditi rasprave, da nisu dobro ni servisirane da mogu doći do zaključaka koji su u interesu naše zemlje, ali evo pokušaću samo da kažem šta mislim da je trebalo uraditi i sa kakvim izvještajem je možda trebalo izaći.

Ja mislim da su ovdje, da je komisija morala da analizira, ako su ovdje dobro postavljeni ciljevi i zahtjevi za u zahtjevima dakle predлагаča Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trošarinama u Bosni i Hercegovini gdje se kaže smanjenje uvoza, smanjenje deficit-a, povećanje pokrivenosti izvoza uvozom, zaštitu domaće proizvodnje, povećanje proračunskih sredstava koji bi trebali usmjeriti u razvojne projekte i ono što mora biti odgovor da li se ovim izmjenama postiže i jedan od postavljenih ciljeva za izmjenu zakona.

Ja stvarno nisam dobio ni, dakle kroz ovaj izvještaj komisije nisam dobio odgovor na to i ako mislim da se na ovakav način mogu postići ovi ciljevi i možda je šteta što nismo imali razmjevanja da se sjedne i da se razgovara vezano na koji način. Pa čak i ako treba definisati luksuzne automobile itd. Ne može niko da me ubjedi da AUDI domaći proizvod i da se dakle dodatnim oporezivanjem luksuznih proizvoda ne može povećati državni budžet i iz njega alimentirati neke druge potrebe koje su preko protrebne Bosni i Hercegovini.

I zato ja mislim da ovdje je teško braniti pred očima javnosti da mi nismo u stanju da oporezujemo luksuz u ovoj zemlji. I ne mislim ja da to poslanici i članovi komisije rade da bi štitili bilo kojeg, koga u ovoj zemlji, nego što komisije jednostavno nisu servisirane da mogu da daju odgovore šta će se recimo desavati sa pojedinim ciljem koji postavlja neko ko mjenja zakon. Smanjenje uvoza. Naravno da se radi o luksuznim proizvodima iz uvoza koji ako ih dakle dodatno oporezujete da ćete doći do smanjenja uvoza. Jer se ljudi tražiti sličan proizvod na domaćem tržištu ako postoji. Ili su spremni platiti povećanu carinu i akcizu ako hoće da voze najluksuzniji automobil u Bosni i Hercegovini. Kako je moguće reći da nećemo da dodatno oporezujemo i da smatramo AUDI domaćim proizvodom, a hoćemo jednom stopom oporezovati mljeko.

Dakle moraju se voditi suštinske rasprave, ne zato da li je predlog došao od SDP ili je došao recimo od SNSD-a ili SDS ili HDZ-a. Neću da budem opterećen tom pričom. Ili recimo

da li će doći do smanjenja deficit-a platnog bilansa. Jašta će nego doći do smanjenja deficit-a platnog bilansa. Ali se ovdje postavlja pitanje zašto izvršna vlast i mi svi zajedno nismo u stanju da se uhvatimo u koštač sa onim što jeste problem ove zemlje. Kome mi to punimo džepove u ovoj zemlji? Pa sjećate se samo kolika smo puta produžili ugovore, pojedine ugovore i mi ovdje u Parlamentu, objašnjavajući da će to ugroziti zaposlenost. A da li smo tom odlukom povećali zaposlenost? Nismo! Nego smo nešto što nije domaći proizvod proglašili domaćim proizvodom jer smo ga proglašili inoinvesticijom. Dakle to je legalizacija. Nažalost ja moram da kažem da sam ja učestvovao u tim odlukama jer mi je objašnjavano da će se desiti ovo, desiti ono. Ali mi nemamo, jednostavno naše komisije nisu, dakle nemaju servis koji može pružiti odgovor na ova pitanja da bismo dobili pravi izvještaj. Ja jesam zato da se ovaj izvještaj odbije. I jesam zato da se uđe u korespondenciju sa VIjećem ministara da da odgovor. Zašto ne bi bio sat od 10 hiljada maraka, ili 50 hiljada maraka dopunsko oporezovan? Pa nije bitno sa koliko, a zašto ne bi bio recimo?

Ja mislim da to treba uraditi upravo za rad dobro postavljenih ciljeva u ovoj izmjeni. I najlakše je napisati negativan izvještaj i ovo jest osjetljiva problematika. Ali radi njene osjetljivosti na njoj treba strpljivo raditi. Pa možete misliti kada ovdje kaže luksuzni proizvodi koji su u predlogu zakona predmet oporezivanja nisu jasno i nedvosmisleno definisani. Pa sada kada bih se vratio na to da mi nismo ni sposobili zavod za statistiku da imate jasnu statističku nomenklaturu pojedinih proizvoda. Mi ni to nismo uradili jer nismo dozvolili da imamo dobar zavod za statistiku. Pa bismo tamo imali u nomenklaturi i šifru proizvoda koje mi hoćemo da kažemo da su luksuzni proizvodi. Ali je trebalo raspravljati o tome. Pa bismo mogli doći do grupe luksuznih proizvoda i koji nisu šifrirani. Pa po osnovu toga recimo ubrati miliona maraka više u ovoj nesretnoj zemlji, a za milion maraka možete napraviti evo sad da licitiram nesrećom građana u Bosni i Hercegovini 100 izbjegličkih kuća. Pa nije to mali pomak.

Ali mi nismo u stanju jednostavno da radimo taj posao jer je ta siva zona koja utiče na politički milje u Bosni i Hercegovini jača od državnog budžeta. Pa ljudi nas izvana upozoravaju da se izvan budžeta nalazi još jedan budžet na svim nivoima. E ta siva zona odlučuje ko će biti ministar kojeg ministarstva. Zato ja neću glasati za ovaj izvještaj jer mislim da su razlozi podnosioca absolutno dobri. Hvala vam.

Ko se dalje javlja za raspravu?

Doktor Avdić, pa doktor, a izvinjavam se Seada pa doktor Avdić, pa doktor Duraković.

SEADA PALAVRIĆ

Zahvaljujem i želim reći da po mom mišljenju jeste činjenica da naše komisije nisu dovoljno servisirane. Ne zato što postojeći ljudi to ne bi radili, nego jednostavno zato što ćemo u kasnijim tačkama vidjeti koliko nam ljudi nedostaje u Sekretarijatu Parlamentarne skupštine, da bi mogli servisirati komisije. Međutim, ne mogu prihvati ocjenu da članovi komisija nisu kapacitirani lično da raspravljaju o stvarima koje su predmet rasprave pred njima. Dakle, ja smatram da su članovi Komisije za finansije i budžet potpuno kapacitirani da raspravljaju i da analiziraju ovakav prijedlog zakona.

Mislim da je izvještaj Komisije potpuno odraz ocjene predloga zakona koji je gospodin Lagumdžija ponudio. Ja zaista čestitam gospodinu Lagumdžiji što je ponudio zakon i pokušao riješiti ovaj problem koji smo mi svi htjeli riješiti u gotovo prije godinu dana i za

koji smo rekli rok do 31.januara, da se iziđe sa Prijedlogom zakona, dakle adekvatnim Prijedlogom zakona o akcizama a ne onim koji smo preuzeли kakav je bio postojeći zbog brzine dolaska nove godine, prije godinu dana.

Žao mi je što prijedlog gospodina Lagumdžije zaista ne odgovara stanju kakvo bi nam bilo potrebno da riješimo problem luksuznih roba, žao mi je. I zato kažem, stoje sve ove ocjene Komisije, ali meni ovdje ne nedostaje ni Vijeće ministara jer mi smo Zakonom o sistemu indirektnog oorezivanja nadležnosti u ovoj oblasti dali Upravnom odboru Uprave za indirektno oporezivanje. I ovdje sjedi predsjednik Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje, gospodin Dikson. I ja bih zaista žljela kao član ovog parlamenta jedanput saznati zašto se mogu dati ovakve ocjene koje stoje, ali se ne može ponuditi zakon koji bi bio adekvatan za rješenje problema akciznih roba, zašto? Dakle, ja se direktno obraćam gospodinu Diksonu i molim ga da nam da odgovor, jer takav smo zakon prihvatali, zašto mi nemamo do danas ponuđen zakon o akciznim, izmjene Zakona o akcijama? Hoće li to biti kroz Zakon o akcizama, hoće li biti kroz intervencije u vanjskoj trgovini, u anti dampingu, u ne znam čemu Uprava smatra, ali zaista sebi ne mogu da oprostim da 10 mjeseci čekam da Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje ponudi adekvatan zakon, kako najluksuznije auto, krvno i hljeb ne bi imali istuu poresku osnovicu, zapravo poresku stopu.

Ja sam se zalagala i zato imam puno pravo i moralno pravo da prozovem gospodina Diksona, da nam objasni kad ćemo to imati pred sobom zakon koji će eliminirati nedostatke sadašnjeg Zakona o akcizama. Dakle, pedlažem da prvo čujemo gospodina Diksona a zatim da ono što jeste činjenica da prihvativmo ovaj izvještaj Komisije ali ja očekujem da će nam gospodin Diskon ponuditi ono što smo mi tražili, da se završi do 31.januara ove godine. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegici Palavrić. Doktor Avdić se javio za riječ.

SEAD AVDIĆ

Ja mislim da je ovo vrlo interesantna tema danas i u tom kontekstu ne bi trebalo imati bilo kakve predrasude o bilo čemu a najmanje o podnosiocima ovoga prijedloga ili nečega drugog.

Moguće u metodologiji vođenja ovakvih vrlo konfrontabilnih tačaka koje znače stvarno temeljni interes običnih građana, običnih ljudi u BiH, jeste da saslušam sve informacije, mišljenja itd. Ima ovde u izvještaju Komisije da je Uprava za indirektno oporezivanje je protiv ovog zakona o izmjeni Zakona o akcizama. Stvarno bi bilo dobro jednostavno da čujemo i dodatno obrazloženje Uprave za indirektno oporezivanje u smislu nepodržavanja ovakvog jednog zakona o izmjenama Zakona o akcizama u BiH. To je pod jedan i bilo bi dobro da stvarno čujemo gospodina Diskona i argumente koji su motivirali i Upravu da jednostavno ne podrži ove izmjene zakona.

Drugo, ja mislim da Komisija Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, Komisija za finansije i budžet, objektivno nama treba dati uslovno rečeno po meni, jedno nepristrasno mišljenje pa ako treba koristiti i dodatne eksperte, zato smo i razmišljali i tamo u metodologiji izrade novog Poslovnika o radu Predstavničkog doma i Parlamenta u cjelini, da se trebaju kod ovakvih pitanja stvarno saslušati sva relevantna mišljenja i dostići taj stupan jednostavno, sposobljenosti da se donese ovakva jedna odluka i jednostavno predoći

Parlamentu. Što znači, čitam ovaj zadnji zaključak Komisije, ako je neophodno uvesti mjere protiv nelojalne konkurenčije subvencioniranje proizvode iz drugih zemalja ne treba koristiti zakonske propise, koji tretiraju akcize, već zakonske propise o vanjskoj trgovini i antidanpingu, kojim se predviđaju odgovarajući postoci itd. osigurati da BiH ne uvodi nove uvozne dažbine, koje su u suprotnosti sa njenim međunarodnim obvezama, utvrđenim sporazuma o slobodnoj trgovini sa susjednim zemljama. Ponovo dolazimo na početak jednostavno priče o nelojalnoj konkurenčiji, antidopingu o subvencioniranim proizvodima i jednostavno ovakom dramatičnom vanjskotrgovinskom debalansu od sedam milijardi do kraja godine, što znači, ako se uzme u obzir jedna ocjena mnogih na području Istočne Evrope, Bosna i Hercegovina je zemlja koja ima jedan od najliberalnijih režima uvoza-izvoza. Ako smo sasvim suočeni, mi imamo jednu od najliberalnijih režima uvoza-izvoza i da se plašimo da će nam WTO ili neko drugi, jednostavno dati primjedbu što smo ovo radili, onda je to stvarno žalosno. Onda mi stvarno ne mislimo dobro ovoh državi BiH. Šta to znači stvarno da mi ne možemo uzeti sudbinu u svoje ruke, jednostavno da ovaj parlament snosi punu odgovornost za ono što rješava?

Nema ovde ljudi, predrasude je li to SDP, je li to neka druga stranka ili partija. Nema predrasude je li to neki doktor Lagumđija, Bešlagić ili ne znam ni ja ko drugi ili treći. Ja vas molim, znači stvarno ovde ima dosta argumenata i razloga da se ovo objektivno sagleda i da se stvarno usvoji ovaj zakon o izmjeni zakona. Voljeli ili ne voljeli, ali jednostavno objektivno, ovaj je zakon na pravom tragu da koliko, toliko jednostavno olakša dramatično stanje, ekonomsko socijalno stanje u BiH. Znači, još jedan put ponavljam, neprihvatljivo je da mala zemlja koja se zove BiH, područje Jugoistočne Evrope ima jedan od najliberalnijih režima uvoza i izvoza danas u području Jugoistočne Evrope. To je činjenica, to je tačna činjenica, istina. Onda je stvarno po meni, u tom kontekstu zaključak Komisije neprihvatljiv, posebno ovaj zadnji ovde koji traži novi izvještaj Komisije. Ja predlažem da se ne podrži izvještaj Komisije. Hvala vam.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem doktoru Avdiću.
Za riječ se javio doktor Duraković.

NIJAZ DURAKOVIĆ

Ja ne bih ovaj, da ponavljam ovo što je govorio i doktor Avdić i Lagumđijaj i ostali, mislim da obrazloženje koje smo dobili od nadležne komisije je prilično neubjedljivo, neutemeljeno i predlažem ovom parlamentu da odbijemo izvještaj ove komisije. Zašto? Opet dolazimo do ključnog pitanja. Ovde u obrazloženju kaže da je Komisija tom prilikom ostvarila uvid i u dopis Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje itd. Ispade opet ponovno jedna paradoksalna i po ovaj parlament ponižavajuća situacija. To je da će nam Uprava za indirektno oporezivanje određivati koji i kakav zakon ćemo mi u ovom parlamantu donijeti. To je doista smiješno. Ako oni imaju neko utemeljenje u odlukama koje smo prethodno donijeli, možemo ih poništiti i anulirati, jer ovakva situacija ne može u budućnosti da bude, onda ovaj parlamant nema uopće smisla.

To obrazloženje daje ministrica finansija i trezora, Ljerka Marić. Ministrica sama u niz navrata pokazuje prije svega da je diletant, da je nekompetentna i nesposobna. A trebala bi ta ministrica da psotavi pitanje otkud onda 7 milijardi maraka deficit? Šta to znači po ovu državu? I ako se već pozivamo kao papagaji na vajnu Evropu i Ameriku, ko je god bio u

Americi, imao sam prilike da je vidim kod svojih prijatelja i tamo je simbol statusni imati jednog bjesnog mercedesa ili bar BMW-a ali taj mercedes u Americi košta 400 do 500 hiljada dolara a ne maraka, jer su dažbine na nega kao na luksuznu robu 200 ili 300 hiljada dolara a ne maraka. Pa ako se pozivamo na Njemačku, jedan mali čamac, na njega se plaća hiljade maraka godišnje, da ne kažem jahte i ostala luksuzna roba. Paradoks situacija je u tome da zemlje EU su više zaštićene bilo to u carinama, bilo to kontingentima, bilo to taksama, bilo to drugim mjerama odbrane svog tržišta, negoli ova jadna napačena BiH koja je zadnja ili predzadnja u Evropi po stepenu ekonomskog razvoja i po svemu drugom. To je najotvorenije tržište na kome se testira danas i lijekovi promašeni i zastarjeli u koju se uvozi sav šljam, sav otpad Evrope ovde se uvozi.

Pogledajte, u Federaciji imamo pouzdan podatak, ima više luksuznih automobila nego broj zaposlenih. Pogledajte samo u Sarajevu ili u Banja Luci, ima više đipova bjesnih, najskupljih đipova nego u bilo kom proporcionalnom broju stanovništva i zaposlenih u bilo kojoj zemlji svijeta i bilo kom gradu svijeta. Pa i da ne nabrajam dalje.

Pa hoće li jednom ova država reći, pa daj, mi smo za prošlu godinu u 20 i nešto miliona maraka dali na uvoz kisele vode, BiH koja leži na kiseloj vodi, koja ima najbolja izvorišta kisele vode u Evropi. Sinonim te vode je bio od rimljana na ovamo, Kiseljak ovde u susjedstvu ili tešanske vode ili zvorničke vode ili tuzlanske vode itd. Samo jedan primjer. Mi uvozimo ono, sad se govori o ptičijoj ovoj groznici, pa mi smo u groznici odavno, sav otpad pileći Evrope se ovde uvozi i bez ikakvih ograničenja itd. Pa ovi jadnici ovde 3 mjeseca leže pred ovim parlamentom, neće niko ni da ih primi, da zaštitimo domaćeg proizvođača. Pa ovaj parlament ima obavezu prema tome. Pa je li to sad sve, jesu li te luksuzne robe dobro pobrojane, pa bila slonovača, pa izbacimo ili bjelokost, nema veze. Ona jeste svakako zabranjena. Ali daj da vidimo, zna li se šta je luksuzne robe. Znaju šta je luksuzni automobil, sve preko 1900 kubika je luksuzni itd.

Ja dakle predlažem, da odbijemo izvještaj Komisije i da ovaj parlament usvoji ovaj prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama BiH ako postoji neka mogućnost da se eventualno još nešto tu doradi, nemam protiv, ali mislim da je to naša obaveza i odgovornost. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Replika, gospodine Gligorić je li replika ili diskusija? Diskusija. Novaković, gospodin Zorić replika.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Ja bih želio replicirati gospodinu Durakoviću na njegovo zdušno zalaganje za budžet BiH a samo da ga potsetim, da je upravo Stranka za BiH ovdje kad smo raspravljali o carinskim tarifama se zdušno zalagala da se oslobode carina uvoz rezervnih dijelova za wolksvagen, dakle da su oni se takoder ovde zdušno zalagali da porez na promet na luksuzne automobile kao što su audi i wolksvagen bude 10% a ne 20% itd.

Dakle, naravno pri tome aposlutno sam na liniji da se zaista moraju razdvojiti luksuzni proizvodi od, ovaj, i da ta gradacija nije ista u BiH i u Americi ili Njemačkoj ili nekoj drugoj zemlji. Ali je isto tako očekivano da mi svi principjelno o ovom pitanju diskutujemo, kad diskutujemo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Doktor Gligorić, rasprava.
Evo replika, doktor Duraković. Možete samo uključiti mikrofon.

NIJAZ DURAKOVIĆ

...ništa s tim prijedlogom ali ne radi se o ovomo o čemu je Novaković govorio, jer je bilo predmet da se oslobole oni proizvodi koji se prave u vogošćanskim fabrikama, a oni jesu domaći. To se prije svega odnosi na ove škode koje su u wolksvagenovom koncernu.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Doktor Gligorić. Molim da se ne replicira s mjesta.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Hvala vam gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, već su prethodni diskutanti mnogo toga rekli u smislu koliko je ovo važno pitanje kad govorimo o Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama, koliko je važno pronaći mehanizam i imati u vidu i građane i neravnopravni odnos koji imamo kad je u pitanju socijalni dio i naravno, kako puniti kvalitetnije budžet, što je naša obaveza.

Ovde smo govorili o tome da je Komisija prilikom razmatranja navela šturo svoje razloge i da je izvještaj negativan, vezano za ovaj predlog izmjena i dopuna zakona i ja smatram da je Komisija praktično podlegla pod uticajem mišljenja Uprave za indirektno oporezivanje i ministrike za finansije i trezor jer se isključivo ravnala po tome kako se prema ovom prijedlogu zakona opredjeljuje Uprava ili Ministarstvo. I zbog toga smo dobili negativan izvještaj. Sve ono što je u diskusiji rečeno u smislu da je trebalo imati u obzir i druge razloge, očito da to nije uzeto u obzir.

Dobro bi bilo da mi čujemo gospodina Diksona, i ja se slažem sa prijedlogom gospođe Palavrić i drugih koji su se pridružili, pridružujem se tome. Ali, u konačnici, u smislu našeg rada po ovom predlogu, ja smatram da nam u ovom slučaju, mišljenja i gospodina Diksona ili Uprave za indirektno oporezivanje, ne treba. Mi trebamo uzeti tu sudbinu, kako često volimo reći u svoje ruke, i vezano za ovaj predlog izmjena zakona koji je nužan i potreban BiH, da ga jednostavno definišemo na način kao da se ovaj izvještaj odbaci kao neprihvatljiv, a da jednostavno ovaj predlog zakona ide u svoju proceduru i da ga mi usvojimo i na taj način kažemo da Parlament ima mehanizam da ovim prijedlogom izmjena i dopuna Zakona o akcizama riješi ovo pitanje koje je urgentno i hitno, jedno od najvažnijih pitanja koje moramo riješiti, jer smo spominjali i Sporazum o spoljnim trgovinama sa drugim zemljama. Naravno, da u odnosu sa drugim zemljama koje su izgrađene, koje su funkcionalne, koje su samostalne, mi u tim odnosima uvijek stradamo. Strada naš budžet kao naš građanin, od toga da već su rekli jedemo smeće, do toga da jednostavno nismo u prilici da adekvatno pariramo svim tim državama koji su ovde ušli u jedan nezaštićen prostor i zato mi na ovaj način dajemo evo, jedan primjer da smo ustanjali i da imamo sposobnost i da samostalno zaštitimo svoje građane, zaštitimo institucije i zaštitimo budžet.

I zato smatram da mi mišljenje Uprave za indirektno oporezivanje uopšte nije potrebno, jer smo sami pogriješili a posebno skupštinska većina, jer ja to lično, evo da tako kažem nisam podražao, smo dali mogućnost da nam oni daju mišljenje. Ali, u konačnici i ako

nam daju to mišljenje, ne znači ništa da mi u Parlamentu možemo to mišljenje, pa i ako je negativno jednostavno uzeti k znanju, ignorisati i nastaviti dalje ako smatramo da radimo u interesu institucija i građana BiH. Ovaj predlog zakona jeste to rešenje.

I ja zato ču se pridružiti u ovom smislu da ovaj izvještaj Komisije, odbijemo i na taj način omogućimo da ovaj predlog izmjena i dopuna zakona, jednostavno bude sastavni dio prethodnog zakona koji nije ovo pitanje definisao kad su u pitanju luksuzne robe. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvalujem. Doktor Lagumdžija, izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Gospodine predsjedadvajući, javljam se samo zbog toga što ovaj, nakon što je predsjednica Kluba poslanika SDA zamolila gospodina Diksona da joj nešto objasni, i čovjek s pravom se ne pomiče, ovaj, jer naime, želim da se ogradim od potrebe da nam objasni ono što ga je ona pitala. Da ne pomisli čovjek da niko od nas ne zna ono što ga je ona pitala. Vrlo jasno Zakon o Upravi o sustavi neizravnog oporezivanja u BiH, Službeni list broj 44 godina 7. od 31. prosinca 2003.godine, u članu 4. kaže da je Uprava za indirektno oporezivanja jedini organ mjerodavan za provedbu, podvlačim provedbu zakonskih propisa o neizravnom oporezivanju i politike za provedbu politike, koju utvrdii Vijeće ministara. Zatim, Upravni odbor na čijem čelu sjedi, stoji itd. Upravni odbor, na čijem čelu je gospodin Dikson je vrlo jasno u članu 14. rekao, mjerodavan za utvrđivanje prijedloga politike. I u tom članu se kaže, da je Odbor za svoj rad odgovoran Vijeću ministara BiH.

Dakle, ništa tu nema nejasno, samo treba to pročitati a i kad pročitaš trebaš prihvati to što tu piše. I zato meni zaista smeta da se poziva ovde neko na brzinu oko one nove godine, jer ta brzina oko nove godine je uvažena. Ali evo nove nove godine i nema razloga da tu brzinu zaista ovaj, sada zaboravljamo. A inače, pošto sam, ovde je rečeno da meni je li, nedostaje Vijeće ministara, dakle meni Vijeće ministara uopšte ne nedostaje, ali mislim da oni ovdje hvale. Nije normalno što nisu tu. Oni meni nimalo ne hvale, ne nedostaju ali oni kao institucija hvale ovde da sjede i to je tragedija svoje vrste.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvalujem. Replika gospođe Milićević.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Ne replika, ja bih samo dopunila prijedlog kolege, profesora Lagumdžije. Ja također ne osjećam potrebu da gospodin Dikson bilo šta ovde obrazlaže. Oni su napisali šta misle o ovome. Hoću da kažem da su na Komisiji bili prisutni gospođa Ljerka Marić, Kemal Čaušević iz Svjetske banke zaboravila sam ime čovjeka, meni lično nedostaje i apropo ovoga što ste vi pročitali, ja nisam spremna a ni moje kolege prepostavljam, diskutovati o izjveštaju, vraćati izjveštaj ponovo hladiti, grijati vodu, dok ne dođu predstavnici Savjeta ministara i ne kažu šta oni misle o ovome. I smatram da je vrijeme za pauzu, ako je moguće da date, pa dok dobijemo ovdje ljude iz Savjeta ministara da podijelimo i odgovornost za ovo zajedno i da nađemo najbolja rešenja.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Znači li to da tražite pauzu?

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Da, ali da se pozove Savjet ministara.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dakle, molim vas, dajte malo da pokušamo. Hoćemo li pauzu sat vremena ili pola sata, i pauzu da iskoristite za ručak? Pola sata, molim vas nemojte sat, imamo mnogo raditi. Pola sata, pauze. Vas molim da iskoristite pauzu po mogućnosti da ručate i da poslije ne bi davali pauzu, a da se obavijesti Vijeće ministara, resorno ministarstvo i predsjedavajući, da budu prisutni zasjedanju.

/PAUZA/

Nastavljamo sa radom. Imamo kvorum koliko sam ja uspio da prebrojim, je li tako? Imamo kvorum. Bila je pauza na zahtjev gospode Ljiljane Milićević. Ja sam u međuvremenu imao priliku da kontaktiram sa Vijećem ministara. Nažalost, resorni ministri za spoljnu trgovinu i finansije su odsutni, predsjedavajući Vijeća ministara također ima neodložne obaveze izvan zgrade ali je obećao da ćemo obezbjediti prisustvo dakle onih koji u ime Vijeća ministara mogu da brane stavove Vijeća ministara kada je ovaj zakon u pitanju. Naravno, ovde imamo i predsjedavajućeg Upravnog odbora Direkcije za indirektno oporezivanje gospodina Đolija Diksona i ukoliko osjeća da ima potrebe da se obrati poslanicima, da tumačenje, također evo u ime Kolegija dakle upućuen poziv.

Za riječ se javio pre pauze, gospodin Vinko Zorić, ali ga ne vidim u sali. Ja vas molim kad određujemo pauzu, tražite više vremena ili da počinjemo na vrijeme. Ko želi da govori?

Ja molim dakle traženo je prisustvo Vijeća ministara, ko je zadužen u ime Vijeća ministara da da obrazloženja? Je li ima neko u ime Vijeća ministara da je došao, da može dati obrazloženje vezano za ovaj zakon? Nema niko. Ne, ne ja sam rekao vam već, kontaktirao sam Vijeće ministara i resorni ministri su službeno odsutni, izvan Sarajeva, predsjedavajući je na jednom sastanku izvan zgrade. Rečeno je da će pokušati naći nekoga ko u ime ministarstva može da tumači stavove Vijeća ministara. Vjerovatno je to problem jer su ministri na terenu. Dakle, prenosim ono što sam čuo. Ali, pošto nema, nema dakle niko ko može u ime Vijeća ministara, ukoliko želi gosodin Dikson da se obrati, evo ukazuje se prilika.

Gospodin Đoni Dikson, izvolite. Ne, ne ja vas molim, izvolite, izvolite gospodine Dikson.

ĐONI DIKSON

Hvala vam puno što ste mi dali riječ. Upravni odbor Uprave za oporezivanje smatra da je izvještaj Komisije za finansije i budžet dobar izvjetšaj i poziva Parlament da ga usvoji.

Komisija je u svom izvještaju istakla jedan broj supstancialnih propusta u zahtjevu za izmjene zakona. Prvi problem je taj da su predloženi amandmani nepotpuni. Tu se predlaže da se luksuzni predmeti, uključujući recimo i nakit, trebaju dodatno oporezovati ali nije definisana ni poreska osnovica tačna, odnosno, da tačna, niti je tu predložena neka poreska stopa, tako da je predloženi zahtjev, odnosno amandmani da su u tom smislu nisu kompletni, odnosno nisu potpuni.

Druga stvar je da predloženim amandmanima se ne može psotići na efikasan način ono što se njima htjelo postići. Ukoliko želite da uvedete porez na luksuzne recimo automobile, jahte, avione itd., svaka evropska zemlja smatrala je i smatra da je bolje u tu svrhu upotrijebiti poseban zakon kojim bi se to oporezovalo, nego koristiti za te svrhe Zakon o akcizama. I ja bih predložio da se sličan pristup uzme ovde isto tako i u BiH, a Upravni odbor bi bio veoma sretan da sarađuje zajedno sa Parlamentom, na tome, na pravljenju nacrtta navedenog zakona.

Treći, konačni razlog zapšto Upravni odbor smatra da bi ste vi trebali podržati izvještaj Komisije, je taj da bi se usvajanjem amandmana omogućilo Savjetu ministara, odnosno Vijeću ministara da uvodi porez na određene proizvode u momentu kada oni smatraju da je to potrebno. To bi za Parlament bio jedan opasan presedan. U svim drugim slučajevima poresko zakonodavstvo, tačno određuje na dobrobit znači, poreskog obveznika kada i kako se znači, nameće porez u određenim slučajevima. Ali, navedenim amandmanima se daje ovlaštenje Savjetu ministara da odlučuje o tome kada i kako će na pojedine proizvode uvesti porez. Kao što sam rekao, po mom mišljenju to je jedan opasan presedan i ja bih pozvao Parlament da jako pažljivo razmisli o tome.

Na kraju, gospodine predsjedavajući, mislim da ste i vi sami napomenuli kako bi trebalo suditi o ovim predloženim amandmanima, moramo osigurati da oni imaju smisla u smislu poreske politike i zaštite domaće proizvodnje. I, smatram da ovii amandmani ne ispunjavaju nijedan od navedenih kriterija. Hvala vam puno.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem gospodinu Diksonu, na ovim objašnjenjima. Ko se dalje javlja za riječ? Doktor Lagumđžija, izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Zahvaljujem se gospodine predsjedavajući. Ja bih samo htio da ovaj, predložim slijedom ove diskusije koja je do sada išla i ja uvažavam sugestije i primjedbe koje su bile ovaj, od kolegica i kolega u smislu potrebe preciziranja nekih stvari u ovom zakonu. Dakle, još jednom ponavljam da ove izmjene i dopune zakona koje smo dali su do slova prepisane i predstavljaju razliku između onoga što je ovaj dom usvojio i onoga što smo na kraju reterirali zbog dukčijeg teksta u Domu naroda.

Mislim, drago mi je da je gospodin Diskon rekao, da bi se ovaj, da je Upravni odbor spremjan da se aktivno uključi u rješavanje onoga što je bio cilj ovog zakona. Je li, mislim prirodno, ne slažemo se oko toga, oko puno detalja ali ovde sam, ako sam dobro shvatio, slušajući prvod, vidio da postoji spremnost u Upravnom odboru da ove nepreciznosti koje postoje, da se one mogu dograditi.

Također htio bih da kažem, da bojim se da se opet radi o lošem prevodu, ali u ovom prijedlogu zakona mi ne predlažemo da se Vijeću ministara omogući da sam uvodi dodatne akcize. Ovde se praktično predlaže da Vijeće ministara može da uvodi u slučaju narušavanja domaćeg tržišta, u cilju stimulacije domaće proizvodnje, da se mogu uvesti dodatni porezi za svaki proizvod čija se uvozna cijena smanjila izvoznim poticajima države, to se zove kod nas, nelojalna konkurenca, ukoliko takav proizvod nema poticaj u našoj zemlji i sobzirom da se to uvijek radi o interventnim stvarima, kao što smo imali slučaj sa ovim Sporazumom o slobodnoj trgovini, suspenzijom Sporazuma o slobodnoj trgovini sa našim susjedima, ovde je

jasno rečeno da po odlukama ovim kad se radi o urgentnim stvarima, Vijeće ministara je potrebno izvestiti Parlamentarnu skupštinu najkasnije u roku od 15 dana i ukoliko Vijeće ministara u datom roku ne izvjesti Parlamentarnu skupštinu ili ukoliko ona ne prihvati izvješće Vijeća ministara, onda praktično ta privremena odluka ne važi. To je praktično davanje Vijeću ministara da može u periodu od 15 dana hitno reagovati u datim slučajevima kad se pojavi neki komandonski kontigent robe i nakon 15 dana ukoliko Parlament to ne potvrđi, to više ne važi.

Dakle, ovo nije davanje Vijeću ministara mogućnost da sam uvodi dodatne poreze. Ovo je samo mogućnost zakonska data Vijeću ministara da u slučaju nekog interventnog događaja, može donijeti praktično nešto što se našom tehnologijom zove privremena odluka koja važi 15 dana ukoliko je Vijeće ministara, ukoliko je Parlament ovaj, nakon 15 dana je Parlament mora potvrditi da bi dalje bila validna.

S tim u vezi, ja zato gospodine Špiriću, da završim ovo, predlažem zaključak je li, ukoliko je prihvatljivo ovo što je do sada rečeno, da se zaključak, da se vraća Komisiji zakon, normalno ukoliko prihvativimo izvještaj Komisije, onda sve ovo pada u vodu. Ali ukoliko se ne prihvati izvještaj Komisije, ja prelažem zaključak, da se vraća Komisiji ovaj zakon sa novim rokom za amandmansku fazu, nešto slično kao što smo imali ranije, do zasjedanja nadležne komisije i poziva se Upravni odbor za indirektno oporezivanje i Vijeće ministara da se uključi u izradu ovog zakona.

Drugim riječima, dakle da se vrati ovo Komisiji i da onda i Upravni odbor i Vijeće ministara u skladu sa ovim što su i druge kolege koji su zaista imali konkretnih primjedbi, da vidimo kako da se to amandmanski djeluje na ovo. Eto, hvala vam.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem doktoru Lagumdžiji. Je li se još neko javlja za riječ?
Filip Andrić, izvolite.

FILIP ANDRIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedatelju. Ja bih podržao ovakvo razmišljanje, s tim i ovaj prijedlog zaključka, s tim da bih predložio možda i dopunu kojom bi mi sad ovdje imenovali jednu radnu grupu koja će poraditi na ovom zakonu a pozvali i Vijeće ministara i Upravu za neizravno oporezivanje, da nam pomognu u svemu tome, kako bi zajedno došli do jednog kvalitetnog rešenja. Nadam se na obostrano zadovoljstvo, hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Javlja se, izvinjavam se doktore Lagumdžija, recite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Nemam ništa protiv formiranja radne grupe, ali samo da razjasnimo. Dakle, ako se obori izvješće Komisije, ovaj zakon u ovoj formi ide kao polazni materijal, samo kolega Andriću da, jer mi smo već jednom formirali radnu grupu prije skoro godinu dana, oba doma koja je trebala da ovo sve napravi, postala obaveza oba doma, čak je i formirana grupa koliko se sjećam. Je li tako Ljiljo? Formirana je grupa koja ništa nije napravila i nije bilo polaznog materijala.

Dakle, moj zaključak ide ka tome da ovaj zakon ostane živ u ovoj fazi uslovno rečeno, polazni materijal, a onda neka ova komisija ili bilo ko, slažem se i sa radnom grupom, ali bitno je da ovaj zakon, da to uđe. Eto, to prihvatom.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Ja vas molim samo malo, ko se javlja za raspravu? I ako neko ima zaključak neka kaže. Nemojte da sada otvaramo repliku, evo kod zaključaka. O svemu ćemo se demokratski izjasniti.

Dakle, Seada Palavrić, je li replika ili rasprava? Rasprava, pa gospođa Milićević, rasprava ili

SEADA PALAVRIĆ

Nažalost, po drugi put je rasprava iz prostog razloga što smo očito u nesporazumu. Ono što sam ja razumjela iz prevoda govora gospodina Diksona, jeste da ponuđeni Prijedlog zakona uopće ne odgovara potrebama, da problem treba riješiti posebnim zakonom, posebnim zakonom. I tu je iskazao spremnost Uprave za indirektno oporezivanje da radi na tom posebnom zakonu zajedno sa parlamentarcima i Vijećem ministara i skim sve. Evo, dostavimo i rok, radimo i na tome, ali dakle, predloženi zaključak zaista ne može ići jer sasvim je suprotno razumjevanje.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem, Ljilja Milićević i privodimo raspravu kraju.

LJILJANA MILIĆEVIC

Gospodine predsjedavajući, ovo što je predložio gospodin Andrić i gospodin Lagumdžija, moramo se vratiti ovako nabrinu, malo retroaktivno i reći, kad smo usvajali Zakon o porezu na promet i o akcizama, rekli smo da ga usvajamo pod uslovom da dobijemo inovirane prijedloge izmjene i dopune koje će znači ispoštovati volju oba doma. U protivnom, da ćemo mi raditi na prijedlogu izmjena i dopuna dva zakona. Poslije toga smo kontaktirali više puta pismeno Komisiju – Savjet ministara a oni zajedno i upravu i mi smo informisani da je Uprava i Savjet ministara, da imaju u draftu prijedlog zakona, da je u nekoj fazi usaglašavanja. Znači da je urađeno, i akcizama i o porezu na promet koji je već prikasnio od 1.januara ga više nema.

Mene prvo zanima, prije formiranja bilo kakvih radnih grupa, šta je, kakva je sudbina Zakona o akcizama koji je rađen i nisam ja za to da mi zapošljavamo ljudе na tome, ako neko radi, zna se koji je posao naših komisija. Ne možete nekom naložiti da piše zakon.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Ima li još neko da želi da raspravlja?

Gospodin, dajte molim vas ako samo možemo pomoći, nemojte da, izvolite.

MLADEN POTOČNIK

Hvala gospodine predsjedavajući da ste mi dali riječ. Svako usporavanje procesa koji treba da počne sa 1.1. i ako se radi o

NIKOLA ŠPIRIĆ

Samo malo da saslušamo kolegu Potočnika, molim vas.

MLADEN POTOČNIK

Da li se radi o poreskoj osnovi, da li se radi o akcizama, kažem, svako usporavanje tog procesa je produživanje agonije privrede i ljudstva BiH. Zato postoji redovan put i treba doraditi ono što nevalja ali ne smisje se odlagati 1.1. da počne funkcionalisati ovaj sistem. I zato ću glasati protiv ovog zakona i glasat ću protiv novog zakona o PDV-u. Hvala lijepo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Javlja li se još neko za raspravu? Ne javlja.
Gospodin Zorić, izvolite.

VINKO ZORIĆ

Ja nisam ovaj, za ovo za što je, nisam slušao ali su me brzo informirali i dozvoljavam da neću sve biti u pravu. Ali su me informirali da je gospodin Dikson rekao da treba napraviti jedan novi zakon o luksuznoj robi. A šta ćemo sa lož uljem, npr.? Jedno domaćinstvo koje će dobro šparati, treba potrošiti 5 tisuća maraka za grijanje. I mi govorimo, mi onda, onda mene zovu novinari sa televizije, bi li ja nešto govorio o kako oni to nazivaju o segregaciji o ovome, o onome. Neko potroši u Sarajevu, ja nisam ljubomoran, ali hoću da bude pošteno, oslobođen je trošarine i poreza na plin i plati tisuću maraka godišnje na grijanje a ja moram platiti 5 tisuća maraka. Da, odlično, hvala ti gospodine Bešlagiću na razumjevanju, za građane BiH koji se griju na lož ulje. Velika vam hvala gospodine Bešlagiću, velika vam hvala, ja. Pogotovo ako ti budeš uvodio plin, onda ću se ja nagrijati, eh.

Dakle, ja jesam za ovaj zaključak što je Filip predložio i jesam za izmjene i dopune Zakona o trošarinama ali, ovo što je napisao gospodin Bešlagić i njegova dva prijatelja, nije obuhvatilo ono što smo mi tražili u sjećnju, odnosno prilikom usvajanja, nije. Ja neću da mi neko vraća nego da mi moje ne uzima. Ja nisam banka da nekoga kreditiram. Ja sam danas spomenuo kolegi Avdiću, da u Hrvatskoj INA i MOL ne smiju ulit nekome to, ne smiju jer zakon postoji, da on ne smije točiti u luksuzni auto lož ulje. I njima to neće past napamet utočit u auto. A zašto našim pumpadijama to pada napamet? Jer ih niko neće sankcionirati. Niko ih neće sankcionirati za to. I to lož ulje je za 60 feninga jeftinije u Hrvatskoj nego u BiH. I o tome se radi i ja jesam za to da se ukine ta trošarina, da se uvede na ove automobile koji se proizvode u Vogošći, da se uvede dakle i porez i trošarina i sve. Jer ja ako kupujem golfa u Vogošći, ili u Njemačkoj, kad onog dovezem iz Njemačke i platim porez i carinu i trošarinu, isto me dođe kao ovaj u Vogošći. Ko tu zarađuje? Je li država ili to poduzeće? Država nije. Građani BiH nisu, jer isto ih košta golf iz Njemačke i ovaj iz Vogošće. Dakle, neko tu super zarađuje. Stvara se superprofit. A ko im je to dozvolio? Država. Vi ne morate plaćati ovo, ovo, ovo, ali ako će neko otici u Njemačku, mora platiti ovo, ovo, ovo. I sve plati i isto ga to košta.

Dakle, nemojmo se ovdje igradi države kad nama to odgovara a baš nas briga, nemojte dobacivati molim vas lijepo. Ljerka Marić je išla u Moskvu plaćati plin. Čijim parama?

Svačijim parama. Ja se grijem samo za svoje pare. Išla je u Moskvu plaćati plin. To mi svi znamo. I to lani kad se je radio jedan vrlo bitan zakon ovdje. Gdje je Ljerka? U Moskvi. Što je otišla? Plaćati plin.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Riječ ima gospođa Sopta. Dajte molim vas da privodimo raspravu kraju.

RUŽA SOPTA

Gospodine predsjedavajući, ja će pokušati ići u nekakvom kompromisnom rješenju. Meni je i valjda svima nama jasno, da je tematika od prilike markirana, o kojoj mi svi želimo diskutirati, svi da želimo nešto promijeniti. Ja bih predložila da idemo nekakvim pomirljivim metodom i načinom jer smo nekada imali mi Zakon o trošarinama na luksuznu robu, da mi idemo i to smo imali posebne zakone o trošarinama i na luksuznur obu, osobno za automobile, posebno za alkohol, posebno za koješta. Ja se slažem da radimo poseban zakon o trošarinama na luksuznu robu ali da uporedo idemo i sa izmjenama ovim, u ova dva zakona koja su jako bitna.

Uistinu, stiče se dojam da se vrši jedna regionalna diskriminacija. Vi znate, mi smo dobili čini mi se da je i Vijeće ministrara, mi kao zastupnici iz Hercegovine dobili smo primjedbe Vlade Zapadnohercegovačke, odnosno sugestije Vlade Zapadnohercegovačke da im se omogući nabavka lož ulja za ustanove i za domaćinstva koja se griju na lož ulje. Većim dijelom je to baš ovaj dio, eto tako potrefilo, šta, ja će tako reći, gdje živi hrvatsko življe, ali oni su se obratili, niko im nije odgovorio. Ja sam postavila zadnji put na našoj komisiji, gospodinu Čauševiću pitanje, šta je sa tim pismom koje su oni dostavili? Njima je odgovoreno i rečeno da to, da su oni to uputili negdje u Ministarstvu gospodarstva i energetike na razini Federacije. Mislim, to je pepanje pisama od odavde dovde, to pitanje smo postavili prošle godine, usvojili smo zakon pod uvjetom da se tu nešto poduzme, ništa se nije poduzelo. I uistinu, mislim da možemo ovo kompromisno riješiti, da idemo sa novim Zakonom o trošarinama na luksuznu robu, ali da idemo i sa izmjenama ova dva zakona u ovim bitnim stvarima. Hvala lijepo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Ko se dalje javlja za riječ?

Izvolite, gospodin Bešlagić.

SELIM BEŠLAGIĆ

Gospodin Zorić, možete stvarno uvest plin bez ikakvih cjevovoda. Uzme se rezervoar i dođe vam cisterna istoči će ako nedete tu svoju računicu. Međutim, ovde se radi o jednoj stvari koju moram reći. Ko je bio dužan da predloži ove zakone? Sjećate se kad smo usvajali zakon, rečeno je da će u roku od 60 dana Ministarsko vijeće izaći sa predlogom. Mi smo nakon 60 dana dali predlog zakona i vi sad kritikujete taj zakon, a ne kritikujete Ministarsko vijeće koje nije uradilo svoj posao. Pa to, sad smo mi krivi. Mi ovde govorimo o stvarima gdje nije sve idealno i slažem se apsolutno sa nizom stvari koje bi trebalo popravljati, ali Ministarsko vijeće koje bi trebalo da doživi kritiku, koje bi nakon svega ovoga trebalo da pozove i Upravni odbor za indirektno oporezivanje, zašto to se sve nije uradilo i došlo se ovde sa ovim predlozima o kojim se ovde govori. Vi jednostavno, ovde sada izloženi smo, koji

prdložimo zakon izloženi smo toj kritici. Neka smo izloženi, neka vide građani ko ne radi svoj posao.

Prema tome, ja mislim da ima dovoljno predloga, mi smo dovoljno prihvatili i kritike i sve ostalo. Izvolite gospodine predsjedavajući, završavajte ovaj dio sastanka, mislim ove tačke dnevnog reda. Smatram da je ona vrlo bitna, da se jednom ili kaže da ili kaže bu, ili da se odbije ili da se prihvati sa varijantama i modusima koje će biti u interesu građana BiH. Hvala vam.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Ne treba biti osjetljiv na kritike zakona, zato i jesmo ovdje da kritikujemo, popravljamo, usvajamo. To nam je zadatak.

Gospodin Zorić, replika.

VINKO ZORIĆ

Evo prozvan sam. Ovako, meni bi bilo puno lakše doći u Sarajevo vlakom nego autom. I znači, treba mi neko od vas preporučiti da napravim željeznici do svog rodnog mjesta i da putujem vlakom.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Molim lijepo, da se ne dobacuje sa mjesta. Molim poslanike da vode računa, da ne dobacuju s mjesta.

Ima li neko da se javlja za raspravu? Ne javlja niko. Zaključujem raspravu dame i gospodo i dajte da ovaj posao privedemo kraju.

Prvo ćemo se izjasniti o izvještaju Komisije, da bi smo uopšte stvorili uslove za izjašnjavanje o zaklučku doktora Lagumdžije.

Dakle, pozivam poslanike, pripremite za glasanje. Glasate o izvještaju Komisije. Želim da vas potsjetim. Ukoliko Dom prihvati izvještaj nadležne komisije iz prethodne tačke, predloženi zakon smatra se odbijenim. Ukoliko ne prihvati izvještaj nadležne komisije, Dom će od nadležne komisije zatražiti da sačini novi izvještaj itd.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Za 17, protiv 13, uzdržana 2.

Nema entitetsku iz Federacije.

Moramo ići na usaglašavanje ali nemamo trećeg člana Kolegija i to danas nažalost ne možemo zvaršiti. Bićete obavješteni na,

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Prepostavimo da se ne slaže, pa da metnemo na glasanje odmah, da idemo dalje.

NIKOLA ŠPIRIĆ

evo, ako dakle nema slaganja,

VINKO ZORIĆ

Ne možete bez trećeg člana nikako, to ne možete.

NIKOLA ŠPIRIĆ

dakle, ali i da se on slaže Šefik se ne slaže ali možemo i odložiti, nije problem.

Samo malo molim vas, poslovnički moramo završiti ovaj posao. Ukoliko ima raspoloženja da glasamo i o drugoj fazi, ja sam spreman pošto nema slaganja, dakle ne slažemo se ja i Šefik, kolega Martin ne može promijeniti ni kad bi se slagao. Dakle, bitno je da se jedan ne slaže. Ja sam svoj stavi iznio glasanjem, Šefik je glasanjem. Dakle, mi Poslovnik, dakle nećemo pogriješiti ukoliko glasamo i u drugom krugu. Ako insistirate da ostane po

/zajednička diskusija/

NIKOLA ŠPIRIĆ

Izvolite,

VINKO ZORIĆ

Kad zadnji put oko zaključaka mojih i gospodina Lagumdžije nije bilo suglasnosti, zašto se nije kontra izjašnjavalo? Zato što nije bilo 10 iz RS-a ovdje koji će biti protiv.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Nije to bio razlog

VINKO ZORIĆ

Je, je nije bilo, nije bilo. Pogledajte listing, je li bilo 10 iz RS-a, zadnji put protiv kad se glasalo o zaključcima po, dobro, onda sam ja u krivu ako jeste ali,

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dakle, molim vas, shvatam ja dakle vi hoćete da

VINKO ZORIĆ

Zadnji put nije bilo i nije se kontra glasalo. Molim vas, dostavite nam izvješće i mi ćemo glasati o izvješću. Izvješće, jeste li se sporazumjeli ili niste.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Okej, okej, dakle nema uslova da idemo na usaglašavanje, sad nema trećeg člana Kolegija, ja sam za to da poštujemo, dakle iako se može tumačiti i ovako i onako. Ostaje dakle i time smo završili 16. tačku dnevnog reda.

Idemo na 17. tačku dnevnog reda, mislim da je bolje bilo da smo završili ovu 16., ovako nam ostaje otvorena ali šta možemo.

Prelazimo dakle na 17. tačku dnevnog reda, zahvaljujem se gospodinu Diksonu na njegovom objašnjenju i učešću u radu ove, vezano za ovu tačku dnevnog reda.

I, prelazimo na 17. tačku dnevnog reda, to je

Ad.17. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrijednost, sa izvještajem Komisije za finansije i budžet, predlagajući poslanici Zlatko Lagumđija, doktor Zlatko Lagumđija, Jozo Križanović i Selim Bešlagić

I ovdje imamo istu situaciju kao u prethodnoj tački. Nadležna komisija nije podržala principe predloženog zakona. Mi raspravljamo i odlučujemo o izvještaju nadležne komisije.

Otvaram raspravu. Ko se javlja za riječ?

ZLATKO LAGUMĐIJA

Da li će se onda o onom mom zaključku glasati, nakon glasanja o izvještaju Komisije?

NIKOLA ŠPIRIĆ

Naravno, naravno. Naravno, ukoliko zavisno od, je, je. Živ je predlog zaključka, biće, vodićemo računa o njemu.

Dakle, otvaram raspravu vezano za 17. tačku dnevnog reda. Ko se javlja za riječ? Ima li potrebe da u ime Komisije osjeća potrebu da obrazlaže? Nema. Imamo pisani izvještaj. Ko se javlja dalje za riječ? Komisija ne želi.

Doktor Lagumđija,

ZLATKO LAGUMĐIJA

Eh, dobro, zahvaljujem se gospodine predsjedavajući. Ovaj zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrijednost je na Komisiji odbijen. Žao mi je što kolegica Miličević nije malo obrazložila ovo.

Naime, ja želim da vas potvrdim da smo mi praktično prije dva mjeseca dali ovaj zakon i izražavam zadovoljstvo što je konačno stigao na dnevni red, i pokazalo se sve ono na što smo upozoravali, da je ovo bilo namjerno odugovlačenje, organizovano od strane Upravnog odbora i Vijeća ministara, kako bi se došlo u vremenski cajtnot.

Naime, u izvještaju Komisije obrazloženje zbog kojeg je odbijen naš prijedlog zakona, izmjene i dopune Zakona o porezu na dodatu vrijednost, se kaže da zbog kratkoće vremena prijedlog ovog zakona bi onemogućio implementaciju postojećeg zakona. I zato se nude različiti argumenti. Ključni argument koji govori u prilog tome je softver koji je ako sam dobro shvatio nabavljen, kupljen ili već uradeno s njim šta god. Naime, ja sam i na Komisiji rekao i sad ponavljam, pošto ovde стоји da ukoliko bi se prihvatio ovaj zakon, da bi onda svaka promjena softvera dovela do probijanja rokova. Ja sam na Komisiji rekao i želim ovde danas da to kažem, ukoliko je kupljen softver koji podržava samo jednu stopu, onda je to, evo što kaže Nijaz za Haga ali hvala Bogu, pošto nije to je li, ratni zločin a Bogami mirnodopski jeste. Ukoliko je kupljen softver koji ponavljam, podržava samo jednu poresku stopu, onda je taj ko je to pravio projektni zadatak, taj koji je to odobrio, i ko je to kupio napravio

neprocjenjivu štetu, neprocjenjivu u ovom trenutku jer nismo pravili kalkulaciju, jer ne znamo ulazne parametre, ali se i to da izračunati i postoje metode ima dosta ljudi u Ministarskom vijeću i oko njega koji su moji studenti i koji znaju kako se računaju direktnе i indirektnе štete kod nabavke pogrešnog softvera.

Ja sam tada na Komisiji rekao, ukoliko ste nabavili normalan softver, pa imate pripremu za jednu stopu, a softver omogućava modularnim pristupom da ima više stopa, onda ukoliko vam je to problem, ja preuzimam privatno volonterski obavezu sa svojim asistentima, da vam to đabe riješimo taj problem. Volonterski, da. Dakle volonterski, znači bez naplate, đabe kao humanitarna aktivnost. Jeste, jer svakako su humanitarne organizacije, nisu oslobođene PDV-a, jer su oslobođena filozofska društva zbog greške u prevodu sa engleskog na naš jezik. Dakle, da ne bih pričao na našem jeziku, na engleskom jeziku, reči će na našem jeziku. ... izrazio sam spremnost da uradimo to kao humanitarni gest, da popravimo softver. Volio bih da na to dobijem odgovor. Nisam ga tada dobio.

Također je ovde rečeno da ukoliko se ide na diferenciranu stopu, treba više poreskih službenika. Mi smo tada rekli, pa ako treba više poreskih službenika, pa šta ima veze. Hajmo odobriti veći broj poreskih službenika u prvih nekoliko mjeseci, ako će to spasiti ono što mi predlažemo.

I na kraju, u obrazloženju. Pazite, obrazloženja molim vas, kaže stoga bi u ovom trenutku svaka navedena promjena dovela u pitanje i poziciju naše zemlje prema međunarodnom okruženju. Ko biva ode nam međunarodni ugled ako ovo promijenimo.

Prirodno, to dolazi iz međunarodnog okruženja u kojem da ne ponavljam sto puta poznatu stvar, a to je da od 25 zemalja EU samo dvije zemlje imaju poresku stopu kakva se nama predlaže, da 12 zemalja ima dvije stope, da 11 zemalja ima tri stope itd.

Želim još jednom da pojasnim onim koji su nas optuživali da mi razbijamo koncept. Ja sam i mi smo koji smo predlagali, za PDV jesmo, ali za ovakav nismo. Mi za dvije stope jesmo, za jednu nismo. Kalkulacije koje smo pravili i koje možemo ovaj, izlagati u mjeri u kojoj je to neko zainteresiran, govore u prilog tome da će ovakav PDV od 1.januara, ukoliko ništa ne promijenimo dovesti do udara na u prosjeku na svakog građanina ove zemlje 10 maraka mjesečno. 5 stotina miliona dodatno ubiranje poreza više nego što je to bilo ove godine. Kalkulacije rađene za potrebe Vijeća ministara koje nažalost nama nisu u potpunosti prezentirane.

Isto tako nam je rečeno da čemo je li, ubrati 5 stotina miliona ali da će zato 50 miliona ljudima biti vraćeno. Drugim riječima, svaki peti stanovnik ove zemlje će mjesečno dobijati 5 maraka nazad, ukoliko mu administracija to napravi se prohodnim i ukoliko mu ne naplati dolazak poštara na vrata, a istovremeno će svakom čovjeku, ne svakom petom, nego svakom u prosjeku biti uzeto 10 maraka mjesečno. Naš prijedlog, ne riješava taj problem. Naš prijedlog samo dodatno oporezivanje u iznosu od oko 5 stotina miliona polovi na dva, što znači da i usvajanjem ovog ovdje, mi nismo riješili ključne probleme druge koji dalje stoe iza ovog zakona.

Slijedeća stvar koja je bitna u ovom trenutku reći, a to je da je nama rečeno da će socijali programi biti pripremljeni u funkciji itd. Situacija u oba entiteta, u dva entiteta je različita, istina. U RS postoji pripremljeni socijalni programi u smislu zakonodavstva ali ne

postoje pripremljene pare. U Federaciji je to malo gore. Ne postoji zakonodavstvo, tako da nema veze što nema para.

Također, mogli smo da vidimo da u subotu Fiskalno vijeće koje je bilo na Jahorini zasjedalo, nije donijelo odgovarajuće odluke, odnosno da i dalje stoji, 2 stotine miliona maraka u Svjetskoj banci i nadležnim međunarodnim finansijskim institucijama koji se dijelom mogu koristiti za socijalne programe, zato što nisu ispunjeni odgovarajući uslovi.

Također, naša kalkulacija koju smo radili govori o tome da se ne radi više o 7 stotina, odnosno još 100 hiljada ukupno 800 hiljada ljudi koji su obuhvaćeni socijalnim programom Vijeća ministara, nego se radi o tome da se još može očekivati da će zbog ovakvog udara dodatnih od prilike 700 hiljada ljudi približiti se ovoj kategoriji koja se ko biva socijalno gura. Drugim riječima, skoro polovina stanovništva ove zemlje će imati negativan efekat zbog uvođenja ovakvog PDV-a.

I, na kraju ne najmanje važno, želim ovde da kažem zbog manipulacije koja se vrši ovde svjesno iz Vijeća ministara od strane predsjedavajućeg Vijeća ministara i njegovog najbližeg okruženja. Nama je prošli put kad smo predlagali nulu, za ovu istu kategoriju roba, nama je rečeno da je to komplikovano i da smo bogdo predložili izuzeće, oni bi to razmislili. Mi smo sada predložili izuzeće. Samo što smo predložili izuzeće, ista ta mašinerija se ponovo pojavila i rekla da ste bogdo predložili nulu, mi bi vam to sve skupa usvojili. Upravo da ne bi stalno bilo da si bogdo, mi smo zakon koji je bio pred Komisijom, predložili da bude izuzeće, je li tako Ljiljo, i odmah, što nije normalno misli, ali eto da više bi izbjegli ove manipulante i ove prodavce magle, da nas okolo vozaju, mi smo predložili amandmane na vlastiti zakon, da se riječ izuzeće zamjenjuje riječju nula. I opet kažu da si bogdo nešto.

Dakle, šta god ti njima doktor predložiš, oni vide šta vide. Oni vide jednu stopu, oni vide 17%, oni vide bandu i kriminalce koja to ko biva ruši tu idilu itd. Čak sam uspio i gospodina Špirića da nasmijem, što da nije tragično, zaista bi bilo smješno.

Da skratim cijenjene kolege, mi smo radili i istraživanja. Istraživanja vjerovali ili ne Feliću. Nismo nikoga prisluškivali, nego pitali ljude direktno. Nismo AID koristili ni FOS ni OS, ništa, pitali ljude, žive ljude na terenu. Dobar dan, šta mislite? Naša istraživanja kažu, gospodine kolega, na pitanje kako će PDV uticati na povećanje cijena. 72,2% ljudi kažu hoće uticati na povećanje cijena, 14% kažu da neće. Dakle, 72:14. Radi se o tome da 72% ljudi se plaše u ovoj zemlji a 14% ljudi se ne plaše. Vidim ko je ovde u 14. Na pitanje kako će PDV uticati na životni standard vašeg domaćinstva, 62,4% ljudi kaže, biće gore. Sva sreća 30% ljudi kaže nemam pojma, ali me strah i 8,3% ljudi kaže poboljšaće mi standard domaćinstva ovaj PDV. Dakle, ovo Vijeće ministara je ubjedilo 8,3% građana ove zemlje da će im biti bolje.

Mi smo upravo iz tih razloga gospodine predsjedavajući, želim Parlament da izvjestim, mi ćemo vam kompletну dokumentaciju dostaviti i Vijeću ministara kome treba. Vama je poznato da smo mi organizovali jednu široku akciju u kojoj smo dobili podršku za ovo, velikog broja nevladinih organizacija, udruženja, pojedinaca. Preko 150 hiljada ljudi širom BiH sa imenom prezimenom, matičnim brojem je potpisalo ovo. Ogroman broj tih ljudi je glasao za ljude koji su je li, protiv ovoga evo ovde što je. Dakle ovo nisu naši glasači. Mnogo veći broj ljudi je ovo potpisao nego što je glasao za nas. Evo neki se smješkaju ovde, znam da nisu glasali za nas a potpisali su. Ovde su potpisala raznorazna udruženja od slijepih i slabovidnih građana civilnih žrtava rata, iz jedne opštine kao što je Bugojno potpisali su nam

podršku organizacije porodice šehida i poginulih boraca i Udruga obitelji poginulih i nestalih branitelja domovinskog rata i Udruženje grašana povratnika srpske nacionalnosti. Uzeo sam samo Bugojno kao primjer. Ovo prelazi nacionalne i stranačke granice. Opet, neka oni glasaju za vas opet, nemam ja ništa protiv ali opet i onaj ko glasa protiv mene, ja sam za to da mu bude dobro kao građaninu ove zemlje. To što će neko glasati za vas, to ne znači da ja njemu hoću da uradim sva najgore, naprotiv. Znam ja da je najveći broj ljudi glasao za vas, ali kad vi nećete da stanete iza njih, onda bar moramo mi koji imamo svije.. prema, malo drugačiju.

Općinske organizacije crvenih križeva i općinske organizacije crvenih krstova, savezi udruženja poslodavaca, svi sindikati, međlisi zajednice islamske, iz ove i one sredine, klubovi potrošača, razna preduzeća koja okupljaju ljude koji su hendikepirani po različitim osnovama što zbog rata, što bez rata itd. I što kaže Selim, pričo ti njima ne pričo. Ja sam dužan ovo, zato što može za 5 ili 10 godina neko biti dovoljno kreativan da proučava šta smo mi radili 2005.

I, ja bih zato gospodine predsjedavajući, zamolio vas da odbijete Izvještaj ove komisije i također predlažem dva zaključka ali neovisno o tome odbili vi, ne odbili. Dakle, odbili, ne odbili ova dva zaključka, molim da se o njima izjasnite prije.

Prvi zaključak, zadužuje se Uprava za indirektno oporezivanje da odmah pristupi ažuriranju i izradi softverskih sistemskih informaciono-komunikaciono-tehnoloških rješenja, te prateće dokumentacije koja će omogućiti brzo uvođenje diferencirane stope ukoliko zakonodavac to bude zahtijevao.

Dakle, odmah tražim od vas da ovaj softver ažurirate da može i više stopa, da ne bu sutra opet bilo, treba nam vremena, kad vam Parlament kaže da će biti drukčije. To je prvi zaključak. Nažalost što moram ovaj zaključak donositi, jer ovaj zaključak bi bio jedini pravi kad bi još formirali grupu da se istraži kriminal i korupcija oko nabavke toga.

Pod dva, zadužuje se Vijeće ministara da najkasnije do februara 2006.godine, informiše Parlament o toku i rezultatima uvođenja PDV-a. Dakle, da ga odmah obavežemo da moraju već poslije prvih mjesec i po dana da nam izadu sa analizom, te efektima i realizaciji socijalnih programa. Ne piše Seada, uključujući onih iz ladice, nego svim. Sa cjelovitim planom aktivnosti do kraja prvog polugodišta 2000.godine, uključujući i ocjenu potrebe mijenjanja poreznih stopa.

Dakle, ova dva zaključka su neovisno o tome da li mi uvedemo jednu ili dvije stope, da se sad pripremi Poreska uprava, da odmah pripremi ovaj softver da može kad im se da nalog i da do odmah posle mjesec, odnosno dva mjeseca nakon uvođenja, da nam da ocjenu treba li ovo mijenjati ili ne treba, pa čak i ako promijene danas je li.

Eto, gospodine predsjedavajući, sasvim prirodno ovaj put sam ovo otkucao, eto.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Riječ ima predsjedavajući Doma, gospodin Nikola Špirić. Neka se pripremi gospodin Duraković Nijaz.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodine predsjedavajući, cijenjene kolege i kolegice poslanici, ja mislim da je možda jedino gore od onoga što će nas snaći iza januara je nivo ozbiljnosti sa kojim pratimo raspravu jedni drugih, i nivo problema sa kojima ćemo se susretati primjenom jedinstvene stope PDV-a.

Ja cijenim trud koji je uložen u obezbjeđivanje kontakata sa građanima, ispitivanje javnog mjenja i da je kojim slučajem bilo više volje da se dođe do optimalnog modela, to bi upravo uradilo Vijeće ministara braneći predlog koji je bio na ovom parlamentu i neću naravno da govorim o onoj pomoći koju je međunarodna zajednica i međunarodne institucije pružile u izgradnji ovog modela. Ali bojim se da u januaru i narednim mjesecima godine na čijem smo pragu, ne bude ono slično po onoj seriji iz boljeg života, imamo sve Đole planove, radove sve ima, samo nema para, nema novca. Ja se bojim bez obzira što možda predstavnici stranaka parlamentarne većine se raduju što će pobijediti model jedinstvene stope, da je međunarodna zajednica izgleda smislila jedino dobar model da bi se obračunala sa njima. Taj model se primjenjuje upravo u izbornoj godini i ja mislim da primjenom jedinstvene stope će biti neizbjježno veliko socijalno nezadovoljstvo građana.

U ovom izvještaju Komisije, mislim i kad se piše, treba ga radi arhive gledati, se kaže da sistem jedinstvene stope omogućava i sigurnije prihode iz kojih će se moći izdvojiti sredstva i socijalno ugrožene kategorije stanovništva. Dakle, sistem jedinstvene stope da osiromaši ljudе da bi im poslije vratio i pokazao ozbiljnu državnu brigу. Ja mislim da je trebalo više smisla pokazati, više senzibiliteta prema građanima BiH koji su prošli kroz jednu katastrofu ratnu, kroz proces tranzicije i mislim ako je igdje trebalo ići sa diferenciranom stopom, da je to trebalo upravo u BiH. Čisti modeli koji se žele implementirati u neprirodan ambijent, nisu idealni modeli, u to sam ubjedен i siguran sam da će se vrlo brzo morati prelaziti sa jedinstvene stope na diferenciranu stopu i slušat ćemo ovde priču sa istim obrazloženjima, radi visine prihoda. Dakle, sa istim obrazloženjem.

I, zato ja mislim, da danas vidim da postoji raspoloženje da će biti gotovo identična situacija kao s prethodnom tačkom, ali ja želim da kažem da podržavam, inače smo mi kao Savez nezavisni socijaldemokrata podržavali politiku diferencirane stope, ne zato što to predlaže SDP BiH i da je predlagalo bilo koja stranka parlamentarne većine, bi to uradili radi socijalne sigurnosti građana. Dakle, nismo opterećeni ko je iz koje političke opcije preladaže šta ali vidim da ne postoji, jednostavno ne postoji raspoloženje pa ako hoćete i prvo obrazloženje radi kratkoće vremena u kojem treba vršiti implementaciju je 1.januar. Mnogo je manje opasno prolongirati primjenu jedinstvene stope nego odložiti dva mjeseca, pa imati diferenciranu stopu. To je mnogo veći stepen odgovornosti za građane. I ja znam da međunarodna zajednica zna da ima posla i sa neodgovornim ljudima, da jedno odlaganje znači odlaganje u nedogled, i zato drži striktno rok 1.januar.

Ali dame i gospodo, evo ovo je vrijeme i januar je blizu i naredni mjeseci su blizu kada ćemo se moći također gledati ovde u Parlamentu i onda ćemo vidjeti da li su, čiji su argumenti bili jači i šta je bila briga za socijalni status a šta nije. I u pravu je doktor Lagumđija kad kaže da u entitetima postoji različita legislativa. Tamo gdje postoji zakonski uređeno, nema novca, tamo gdje ima novca, ako ga igdje ima, nema zakona.

Tako da evo ja ću se izjasniti kao i u prethodnoj tačci, kada je Komisija u pitanju i njenom izvještaju i mislim da smo ispustili priliku da pokažemo građanima da vodimo

ozbiljnu brigu kada je tako osjetljiva oblast kao što je poreska politika u pitanju, i vrlo teško će se bez jasno definisane razvojne politike u ovoj zemlji riješavati nagomilani problemi. Ali mi nismo ni blizu da Vijeće ministara ili Savjet ministara vodi jasu tekuću, razvojnu i ekonomsku politiku u kojoj bi bilo barem nagovještaja da će dinamična stopa privrednog i ekonomskog rasta preuzeti dio socijalnih problema, jer je gotovo sigurno da ni jedinstvena stopa ni diferencirana stopa neće set nagomilanih problema uspjeti da riješi. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Špiriću.

Gospodin Duraković, neka se pripremi gospodin Gligorić, pa onda Felić, izvolite. Nemam ja kod sebe listinga, ja gledam ovako, kod njega je tamo listing.

NIJAZ DURAKOVIĆ

Ovo što će kazati a to je već mislim četvrti, peti put kako govorim na ovu temu, doista nema veze ni sa kakvim stranačkim, političkim, idejnim, pogotovo ne nacionalnim bilo kojim drugim pristupom, apsolutno nema veze. To se tiče svih građana ove države napačene, tiče se budućnosti ove države i tiče se sudbine bar dvije trećine njenog stanovništva.

Ja znam da to neće piti vode, nadam se već odvano optruiraju odluke koje su unaprijed skrojene, samo ne mogu nikako da dokučim koji je to interes, čiji je to interes. I ponovit će samo nabrinu, da ne zamaram ovaj skup. Ne možemo mi ovdje i nemamo paradigme. Nama se uvijek maše nekom Evropom. Dobro, hoćemo u Evropu. Od 25 zemalja EU nije dvije i Slovačka odustaje, samo je Danska ima jedinstvenu stopu. I niko više. Pa Danska je Danska jedna od najbogatijih zemalja svijeta. BiH samo na brzinu, prvo, ima najviše nezaposlenih proporcionalno broju stanovništva, govorim u Evropi. Drugo, ona je ekonomski na predzadnjem mjestu u Evropi, ako nije već i na zadnjem. Treće, ona ima najviše invalida, bilo ratnih bilo mirnodopskih, bolesnih i ugroženih zdravstvenou Evropi. Peto, ona ima javiše nažalost nepismenih u Evropi. Šesto, ima najveću smrt dojenčadi, odojčadi kako hoćete u Evropi. Sedmo itd. dakle, na zadnjem mjestu smo po svim tim vrlo bitnim parametrima. Sve su to najugroženije socijalne kategorije.

Zašto sam se danas javio? Ja sam dobio pismo, molbe, plać itd. od tri udruženja. Udruženja slijepih i onih sa ograničenim vidom, DES Udruženje gluhanjemih i Udruženje paraplegičara BiH. Bićemo jedina zemlja u Evropi, a vjerovatno u Svijetu, a neka ova prisutna gospoda to demantuje ili nek mi Hurtić kaže stručnjak za te stvari, koja će dakle u isti red staviti one slijepi i poluslijepi, njeme i gluhanjeme itd. koji imaju neki obrt, imaju oni rade, imaju šnajderaje, imaju foto-radnje, imaju štamparije, imaju, oni su u svim sistemima od Turske na ovamo bili oslobođeni tih dažbina državi. Po ovom neće. Sad ćemo im dodati i njima 17%.

Ja bih tražio, kad bude izglasavanje ovo, samo da vidim ko to ima morala i obraza da bude protiv ovoga prijedloga. Pa neka se da listing, da vidimo je li, hoće li država propasti ukoliko zaštitimo bar slijepi, poluslijepi, njeme, gluhanjeme, paraplegičare i teške invalide. Eto bar to. Imamo najviše nepismenih u Evropi a uvodimo porez na bukvar i na čitanku i na novine i na knjigu. Pa to nema nigdje na svijetu. Prvačić je sada u septembru kada su se upisivali, zna li ko od ove gospode koliko su koštale knjige za prvi razred osnovne škole? Znate li? 180 maraka, bez sveski, bez onih pernica i torbaka. Da, da. I bez PDV-a, 180 maraka. Eto i to nećemo, pa dobro. Daj da se onda tačno prebrojimo, nek nam neko debelo

obrazloži zašto to. Minorni su dobici države na takvim stavkama, mionorni, absolutno miorni. U prethodnoj tački smo imali da oporezujemo te luksuzne robe itd. pa neka onaj ko hoće da voza audi u Sarajevu ševroleta ili bjesnog genšera, neka ga plati pola miliona maraka, pa će država na njemu zaraditi 450 hiljada maraka, a nemoj da zarađuje na gluhonjemom, slijepom i jadnom i obezpravljenom. Zato se mora ovaj, odbiti prijedlog koji ove komisije, da probamo uraditi što se može uraditi. Kome bacaju maglu da to softver tobože ne može obraditi. Pa to mogu pričati ljudima nepismenim. To su otvorene laži i podvale. Je li obračunavaju jednu ili stotinu stopa, svejedno je za kompjuter. Pa neće pješke na onoj ruskoj tablici obračunavati. Pa koga oni prave budalama? Pa lakše bi i na onoj kako se zove na ruskom ona drvena ona. Pa će ugled čemo izgubiti međunarodni, koji crni ugled? Kao da ga imamo a prvo, što bi ga izgubili, možemo ga samo dobiti. Ako jedna najrazvijenija Švedska, jedna Njemačka, jedna Britanija, jedna ne znam ni ja bilo koja evropska zemlje, Austrija, Njemačka itd. uvode i zaštičuju te, šta će jadna Bosna? Ko to ima obraza da nam kaže morate uvesti jedinstvenu stopu? Zašto? Da bi ta neka lokalna birokracija eto, lakše rješavala posao. Uopšte to nije složeniji posao obračunavo dvije ili tri ili stotinu. To sve ima svoje, to radi kompjuter, neće oni raditi pješke.

Prema tome, da skratim, stojim kod ovog prijedloga u ime, ja sam obavezan prema onim ljudima koji su plačući došli, da ja ovo kažem, pa da bar imamo sluha za te naj, naj, najugroženije kategorije, inače čemo doći na stup srama. Ja ne želim da u tome učestvujem. Ko god bude protiv, neka fino kaže imenom i prezimenom i neka obrazloži zašto. Zašto neće da nam se uvaže ta društva ti ubogi i tako su kažnjeni jadnici ova, hendikepirani po raznim osnovama i još ih treba ovaj parlament da im oduzme pravo na život. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Doktor Živković se javio za riječ, pa gospodin Novaković. Replika, izvolite gospodin,

VINKO ZORIĆ

Naime, gospodin Duraković je jako lijepo govorio a u jednom momentu je rekao jadna Bosna.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem, doktor Živković, izvolite.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi predsjedvajući, dame i gospodo, dosta puta je govoren u ovom parlamentu da je opozicija samim tim i SNSD dosta puta glasao za zakonske projekte u ovom domu i za reforme koje je BiH trebala da izvrši na putu prema evropskim integracijama. Međutim, te reforme u najvećem dijelu su sprovedene i bile su zajedničke i mislim da je dobro za BiH na takav način prilaziti reformama. Međutim, najveće neslaganje u vezi tih reformi se baš vidjelo na Zakonu o PDV-u. Za nas tu nije bilo sporno.

Mi smo, i danas stojimo iza toga iza višestruke stope i pitanje je zašto oni koji su u većini u ovom parlamentu, su protiv toga. Da li to insistiranje međunarodne zajednice, ja bih upitao koje međunarodne zajednice? Sinoć smo pitali Češku, kod njih je više stopa. Pitali smo u Holandiji, tamo je više stopa. Gdje god smo došli, pitali smo ljudi kako je kod vas, svi su rekli više stopa. Ko stoji onda iza te međunarodne zajednice? Da li su ti koji ovdje glasaju za jedinstvenu stopu, izglasali za jedinstvenu stopu, stvarno ubjedjeni da su u pravu. Ja bih prije

rekao da ne znaju šta rade, kako kaže, ne znaju šta rade oprosti im Bože. I mislim da međunarodna zajednica, to sam već jednom rekao ovdje, jedini razlog zašto to radi, zbog nas samih Bosni i Hercegovini, zbog toga što se boji da BiH ne može da napuni budžet i da na taj način neće moći da servisira sve dugove prema međunarodnoj zajednici.

Izgovor o nepostojanju sistema i nemogućnosti sistema za višu stopu Bosni i Hercegovini ne стоји. Isto tako kao što ne стоји činjenica da će socijalni sektor da preduzme sve ono što će donijeti PDV. Iz jednostavnog razloga što mi nemamo razvijen sektor u BiH, što ga nećemo razviti i nažalost, mogu da kažem, da će biti posljedice teške i dugotrajne, da će siromašni sigurno biti još siromašniji, bolesni još bolesniji, da će biti više nepismenih i da će biti manje djece u ovoj državi. Oni koji i dalje su ubjeđeni da su u pravu kad glasaju za jedinstvenu stopu, mislim da trebaju dobro da razmisle o tome, da se ostavi makar mala mogućnost, izlaz ovome što je govorio profesor Lagumdžija, da se napravi softverska mogućnost za više stopa, makar izlaz kad vide da nisu u pravu, da to možemo da uradimo u posljednjem trenutku. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Momčilo Novaković, pa doktor Gligorić.
Kolega Novaković, izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Izvinjavam se ali morao sam sačekati gospodina Zorića. Zahvaljujem se gospodine predsjedavajući, uvažene kolege, moram reći, prvo ēu u nekoliko riječi malo prokomentarisati naravno, iz svog ugla gledanja pojedine diskusije ovdje i reći potpuno jasan stav i Kluba SDS-a kad se radi o ovom pitanju a i svoj lični.

Trudio sam se ovdje slušajući neke ovako emotivne diskusije da vidim ovo o čemu je govorio gospodin Duraković i gdje se nalazi u zakonu. Pa više od pola onoga što je on govorio, nema u ovom zakonu. Znači, nije ni gospodin Lagumdžija predložio u svom zakonu ono o čemu je gospodin Duraković, pa prepostavljam da je to neki zamišljen zakon u glavi gospodina Durakovića kog on nije nama iznio do sada ili koga nije uspio napisati na papir. Dakle, mi ovde raspravljamo o konkretnom zakonu i konkretnom izvještaju Komisije koji možemo prihvati i odbiti, vratiti itd. Ali, o njemu razgovaramo a ne onome što ne piše u ovom zakonu a što bi voljeli.

Ja bih puno toga više volio nego što piše u ovom zakonu. Možda bi i raspravljao o mnogo čemu drugom, mnogo lakše nego što ovdje piše, ali nažalost imam samo ono što ovdje piše.

Saznao sam danas da od ovog PDV-a će nam zavisiti i natalitet i mortalitet iako ga nije bilo prije ovog rata pa smo imali u mnogim područjima tzv. bijelu kugu, odnosno manji natalitet od mortaliteta ali izgleda sada će to biti isključivo zbog uvođenja PDV-a, odnosno zbog uvođenja jedne stope PDV-a.

Stvar je ovde potrebno po meni, uprostiti. I, nema mnogo rješenja. Ove priče su politika kako bi smo ovo pokazali, kako su jedni za socijalne programe a drugi nisu. Kako su jedni za dobro građana a drugi su protiv dobra građana. Vidi molimte.

Gospodo draga, ovdje je rješenje nije ko je za dobro a ko je protiv dobra građana. Ovdje je rješenje hoćemo li od 1.januara i ovdje glasamo hoćemo li od 1. januara uvesti PDV ili nećemo. Vrlo je prosto pitanje. Nije ovo što vi gospodo postavljate ovdje da bi ste vodili politiku, nego je praktično pitanje.

Ako imamo promjenu usistema, hoćemo li od 1.1. moći uvesti PDV ili ne, ako imamo diferenciranu stopu. To je za mene pitanje. Ako nećemo moći znači, onda je jednostavno rešenje. Imamo ili da doneсemo odluku o pomjeranju odnosno, o Zakonu o izmjenama i dopunama zakona koјim ćemo pomjeriti za 1.7., 31.12. itd. sledeće godine primjenu ovog zakona i mi smo otvorili mnogo prostora za ove priče da čitavu godinu ovako fino vodimo politiku i ubjeđujemo građane kako jedino mi, mislimo za njihovo dobro a kako su svi drugi protiv njihovog dobra.

Drugo rješenje je da kažemo, ostajemo jer niko nije predložio izmjene zakona, ostajemo kod primjene tog zakona ali od 1.1. ali onda to podrazumjeva da nemamo vremena za ovaj posao. Tako smo ovdje ubjedivani od onih koji čitav ovaj proces prate, odnosno koji prate implementaciju ovog procesa.

Moram reći gospodo, da ne mislite vi ovim građanima ništa više dobra zato što ste predložili ovaj zakon. I ako je tačno ovo što gospodin Špirić kaže, da je ovo dobra prilika da se međunarodna zajednica obračuna sa nacionalnim strankama, odnosno sa sadašnjom većinom, nije mi jasno što nas branite toliko i što ne dopustite da taj posao međunarodna zajednica završi. Mislim da je to dobra prilika da i vi nekako dođete do vas. Različita su iskustva u ovoj oblasti. Evo ja ću negdje sam pročitao, oprostite mi ako sam pogriješio, da je Hrvatska prvo imala jednu stopu, pa da je uvela dvije stope, pa sad se vraća na jednu stopu. Znači lutaju. Jedna stopa, dvije stope, postoje prednosti i nedostaci i jednog i drugog koncepta. To je evidentno. Inače ne bi ovakog lutanja bilo u zemlji koja je na pragu EU odnosno počela pregovore evo punopravnom članstu u EU.

Klub Srpske demokratske stranke jeste u principu za diferenciranu stopu. Dakle, mi jesmo za diferenciranu stopu ali molim vas, hoće li sada primjena diferencirane stope odložiti primjenu Zakona o PDV-u? Ako neće, dajmo ovde neko kaže da neće, i mi smo odma da uđemo u ovaj sistem i da uvedemo ga do 31.12. da kažemo okej, nema problema. Ako će to, ako je to moguće. Ja ne znam je li moguće. Treba neko stručno da kaže je li ili nije. A ako nije moguće, onda nam ostaje jedino varijanta da pomjerimo primjenu zakona ili da radimo s jednom stopom uz puno uvažavanje i veoma cijenim vrlo korektan predlog gospodina Lagumđžije, posebno drugog zaključka, da odmah počnemo sa analizom primjene ovakvog načina i utvrđimo šta su nedostaci i na kraju, krajeva vidjet ćemo i sami odmah šta su nedostaci.

Pa nije valjda ništa novo, da građani kažu da će poskupiti proizvodi povećanjem poreza. Valjda to, mene čudi otkud se njih 14% izjasnilo da neće poskupiti. Sasvim normalno je da će porastom poreske stope tamo gdje je poreska porasla, proizvod i poskupiti. Pa valjda je to normalno. Ali isto tako je normalno da se ti nedostaci ublaže socijalnim programom koga moram reći, nema na nivoima na kojima ga treba biti i što je također veoma značajan problem.

Ja moram reći da prijedlog gospode iz opozicije, znači što se tiče Kluba SDS-a i moj je lično prihvatljiv uz one odredbe o kojima sam govorio, dakle možemo li ili ne, hoćemo li pomjerati primjenu ili nećemo. I s druge strane, cijenio bih, zaista bih cijenio brigu opozicije

za građane kad bi imali i drugu varijantu. A to je, ako prođe prva, gospodo mi imamo pripremljen socijalni program, nudimo ga sve i jednoj vradi u ovoj zemlji, mi nudimo socijalni program jer smo ozbiljna opozicija, nudimo ozbiljne programe, izvolite tek na tim programima ćete spasiti narod kad već niste htjeli da nas poslušate u prvoj varijanti. To bi bio iskren odnos i prema građanima i prema biračima. Naravno, ja da sam na mjestu opozicije vjerujte, bio bih još gori nego što su oni. Znači ja bih mnogo gore pričao nego što oni pričaju i vjerujem da bi oni sada mnogo gore pričali nego ja što pričam. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ovo shvatamo, samo malo, replika doktor Živković, pa doktor Duraković, pa doktor Lagumdžija, pa Moranjkić. Ali ovo sam dobro shvatio kao poziv parlamentarnoj većini na jedinstvo Momo, je li.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Dozvolite, bio bi problematičan čitav ovaj govor, evo ja ću se samo na nekoliko akcenata tu ovaj, osvrnuti. Ne branimo mi vas od međunarodne zajednice, jednostavno to je sukob vaš i naš je jedini problem što će građani od tog sukoba imati najviše problema, tako da ne morate da shvatite da mi branimo vas od međunarodne zajednice. Što se tiče Hrvatske i svih ostalih zemalja koje navodite, neshvatljivo je poređenje sa GDP-om i brojem siromašnih u Hrvatskoj i ovde, da se uvodi jedinstvena odnosno, više stopa. To je neshvatljivo poređenje.

I treće, kad vaš čitav razgovor, govor je bio u vezi toga da nemate kao vremena a inače ste za to. To je više nego licemjerno iz jednostavnog razloga što ste vi već jednom pokazali glasajući o PDV-u šta mislite o jedinstvenoj stopi i sad ste kao za promjenu ali eto nema vremena i svoju diskusiju ste sveli na to, hajde da kaže indirektno oporezivanje Vijeće ministara da li vremena a vi ste kao za to. To je licemjerno i ovome parlamentu a i pred ovim narodom. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem, doktor Duraković.

NIJAZ DURAKOVIĆ

Ja ne znam kad god ja nešto govorim Novaković ima prilično ironične komentare. Ali uvijek pogrešno nešto zaključi. Evo od zadnjeg, on bi pričao gore od nas. Mi uopće ne pričamo loše, nema goreg. Mi baš divno pričamo i onako kako bi trebali pričati svaki odgovorni poslanik.

I mislim prilično je da ne kažem licemjerna natuknica, hoćemo li mi poboljšati natalitet ili smanjiti mortalitet ukoliko primjenimo ove stope. Ja sam naveo niz primjera da pokažem da smo mi zemlja koja se ne da porediti ni sa kim. Naravno, pa ni sa Hrvatskom. Ni u kom slučaju. Hrvatska je daleko od nas i ekonomski i po uredenosti države itd. Naveo sam da je tužno da čak ni to vas ne može alarmirati da imamo najveću smrtnost odojčadi u Evropi. Zašto? A imamo porez na dječiju hranu i na dječiju odjeću i obuću itd. pa, hoćete li mi reći da to ne utiče na smrtnost je li, kako nemojte djetetu dati mljeka, jer dječije mlijeko, oni laktoviti i tako se plaćaju dakle 17% više, namjesto da budu potpuno oslobođeni, ako u svakoj normalnoj državi na svijetu. Dječija hrana i dječija odjeća i obuća, ja ne znam da li ima ijedna evropska država koja tu ubira porez, ali eto vi mislite suprotno.

Mora li biti uopće primjena PDV-a 1.1.? Zašto? Kad smo raspravljali prije 5-6 mjeseci o tome, bila je realna ocjena upravo predsjednika predsjedavajućeg Vijeća ministara da je realno da tek možemo očekivati od 1.juna nredne godine. Je li tako Novakoviću? Pa zašto ne bismo sad to prihvatali, nismo još neke stvari rasčistili? Pa nije nam oglavu da idemo 1.januara. Sve ove stvari možemo riješiti. Ali šta je? Pa nekima je namjerno bilo stalo da kažemo, e sad nemamo više vremena, eh, mi moramo sada ići. Eh, to je od prilike ono što vam je kolega prethodnik rekao. Vi bi ste za diferenciranu stopu ali eto, nemamo više vremena. Dakle, hoćete jednim udarcem dva zeca. Fino svojim biračima čete reći vi ste za njih i njihove interese, ali Bože moj, nismo stigli na vrijeme, pa čete zadovoljiti je li, umiljato janje će dvije majke sisati. Zadovoljiti čete i vaše nalogodavce a zadovoljiti čete i birače. Ali ta je priča pročitana.

Mi ovde trebamo danas da kažemo, jedna ili više stopa, a ostalo je, lako je dopuniti. Vi kažete da nema toga, ima sve izuzev ovoga što se tiče hendikepiranih i ugroženih. Ali ako se sjećate na jednoj od prošlih sjednica je Beriz Belkić, u ime našega kluba ponovio taj zajhtjev i on je tamo pismeno notiran, koji se može ugraditi u ovaj prijedlog inicijative koju je podnio SDP. I ja nisam mislio da ja sad dajem kompletne amandmane i tekst, ovde je samo da mi odlučimo hoćemo li mi prihvati izvještaje ove komisije ili nećemo. Ako nećemo prihvati taj izvještaj, onda ima načina i vremena da se stvari pravilno postave, da još jednom to temeljito pretresem, nije to nikakvo sveto ni biblijsko ni kuransko slovo da ga ne bi mogli mijenjati, i da konačno dođemo do onoga što je izgleda je li, ipak ključno pitanje bar u ovom našem mandatu. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem, doktor Lagumdžija.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Nastojat ću kratko, samo gospodine Novakoviću, ponukan samo jednom vašom izjavom, a to je pozivom da vam napravimo socijalne programe koje da smo ozbiljni, onda bi ih napravili, vama bi ih dali. Želim da vas potsjetim da o socijalnim programima mi već godinu dana govorimo i vi ste ti koji ste u januaru ove godine, rekli da imate socijalne programe gotove u uladicama i da ćete ih dati. Kad ste izlagali ovde socijalne programe, prije par mjeseci, mi smo vam također govorili o pogubnosti takvih socijalnih programa koji nepostoje. Tada smo vam jasno rekli da se ne može socijalnim programom reći da je rešenje u tome da se manje jede, da se ima manje djece, da natalitet bude manji, to sve piše u onom vašem socijalnom programu, da žene budu glave porodice u kući, da se živi u nemješovitim opštinama, to sve piše u onoj gluposti od socijalnih programa.

I onda sad nama tražite da mi damo neke nove socijalne programe. Dakle, mi vama čekić kad bi dali, vi bi ga pokvarili. Dakle, ne radi se o tome da vama čovjek da socijali program, vi ćete ga onda sprovest. Šta god bi mi vama dali, vi to pokvarite. I mi jednostavno pokušavamo da vas natjeramo da se urazumite u ovo malo vremena koliko je ostalo i u krajnjem slučaju ako neko ima, ako neko iz Uprave za indirektno oporezivanje kaže, jer direktor Uprave za indirektno oporezivane uporno ponavlja, nikakav problem nije. Oni sve što im Parlament kaže, oni će sprovesti, stalno ponavlja u mediju. Ako je, ako ova izmjena traži prolongiranje PDV-a neka nam neko kaže koliko, 15 dana, mjesec dana, dva, tri. Nikakav razlog ne postoji, nikakav tehnički razlog zašto je to bolje 1.1. A kao što smo u prvoj varijanti imali da bude 1.7. ... ove godine, tako može biti i 1.2. i 2.2. Sve može biti kad se dogovorimo. Ali prepostavka da bi odgađali je da neko izade, makar predsjednik Vijeća ministara i da nam

kaže, imam problem, ne mogu ovo uraditi do 1.1. dajte mi 2 mjeseca više i prihvatom. A nemojte nas tjerati u to da licitiramo sa rokovima i da vas ponovo tutkamo socijalnim programima, jer od toga nema ništa, zbog vas.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem, kolega Novaković, samo da se krug ovih replika na prethodnu diskusiju završi. Dakle, pokušavam da izademo iz ovog, dakle, samo malo kolega Moranjkić ima i doktor Avdić, pa onda ćete vi dobiti riječ, ako se slažete. A imate vi za redovnu diskusiju, doktor Gligorić. Jesu li replike za prvi krug, je li nije replika?

MUHAMED MORANJKIĆ

Nije.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Onda, ja se izvinjavam Momčilo Novaković. Je li doktor Avdić, replika bila? Nije, onda Momčilo Novaković, oprostite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Ja neću više replicirati ukoliko ne budu meni replicirali. Mislim, ne mogu ja tako. Dakle, očito je da ide replika na repliku, znači ja repliciram, mene repliciraju a sad da ja kažem ja više neću replicirati. Evo ja kažem neću, ako men ne repliciraju.

Nisam ja gospodine Lagumđija tražio da vi nama date socijalni program, nego da ponudite socijalni program onima kojima želite sada kroz ovu političku priču da pokažete da ste vi dobročinitelji a mi nismo. Dakle, ja sam mislio i dalje mislim, da vi kao ozbiljna stranka koja je zaista ozbiljno sve ovo sagledala, ćete toliko ozbiljno nastaviti raditi na ovome, pa reći okej, mi građani za vas imamo i socijalni program. Prvo mora da zbacite ove sa vlasti, pa da bi mi mogli da vam ga ponudimo. Evo izvolite u novinama ćemo ga objaviti, naravno patentiraćemo ga, ovi iz vlasti neće ništa odavde da uzmu, zato što je ovo isključivo naše, znači ovo je naše autorsko pravo je ovde naše i gotovo i mi smo završili. Ovi neće ništa ni moći drugo izmisliti od onog što vi ponudite. I time smo sve završili.

Uglavnom nije tako prosto ni kao što ste vi rekli, kao što nije prosto ni kako ja kažem. Ova stvar je očito mnogo složenija od onoga na način na koji ja razmišljaj i na koji vi razmišljate.

Ne bih zaista komentarisao ovaj, pojednostavljeno to ne bih komentarisao kad gospodin Živković kaže, nema zaista razloga da to komentarišem, jednostavno nije primjerno da to komentarišem.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Doktor Lagumđija ponovo replika, izvolite.

ZLATKO LAGUMĐIJA

Pa gospodine, Novakoviću ja sam mislio da će vam tri doktora biti dovoljna da vam repliciraju i očigledno je vama četvrti potreban. Ja zaista odustajem od svake moguće replike dalje.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Doktor Gligorić, kao peti.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući, dame i gospodo. Fiskalna politika je najvažnije pitanje u društvu. I, u prethodnoj tački već smo nešto o tome govorili. E, sad, pošto su neki govorili i često pominju se na svoje partije, gledajući profesora Špirića, i doktora Živkovića, uvijek puna ova skupština SNSD-a, mogu da vam kažem, da Socijalistička partija, da i ja sad nešto kažem, predložila prije 8 godina u svom programu, PDV kad SNSD i SDP nisu to ni znali, a SDA i SDS to ni danas nisu, što bi rekao narod naš, skontao.

Prema tome, želio sam reći ovo, da ovo nije važno koliko je posto, samo vi svoju priču pričajte, ovo nema veze ni sa pozicijom ni opozicijom, ova priča o kojoj smo mi govorili ili evo danas čuli toliko toga, mislim da ako imalo ima savjesti u nama kao poslanicima, bez razlike kojoj političkoj partiji pripadamo, mi bi trebali prihvati praktično ovaj prijedlog izmjena i dopuna Zakona o PDV-u, odnosno izbaciti izvještaj, odnosno odbaciti izvještaj Komisije. Bio sam na Komisiji i kada je gospodin Lagumđija pokušavao da nađe neko od rešenja, pa kaže a da se drži i već usvojenog zakona, pa je govorio o nultoj stopi, pa kažu ne može, već je o tome govorio. Pa onda su rekli a ima zakonske mogućnosti izuzeće. Onda je on rekao idem s tim. On je pravio amandman na amandman. Amandman sam na sebe, ali da pokuša naći rešenje, pa evo u okviru i postojećeg zakona. I to, evo vidimo da ne ide.

U zapadnim zemljama zna se da za neki promil za 0,5% poreza dobiju se izbori u zapadnim zemljama, a ovdje ovakva razlika od 17% na najveću sirotinju vama ne znači ništa. Ja mislim da gladno proljeće koje dolazi, i u godini izbora, da je ovo poslednja igra koju ste vi igrali i da je profesor Špirić ovo što je na neki način predskazao će se zaista sa sigurnošću dogoditi. Takva bahatost, takva agresija, takva nemogućnost slušati ovo, recimo kad govorи gospodin Lagumđija, on govorи onako na svoj način itd. a kad govorи gospodin Duraković, on govorи iskreno zaista ovaj, pa više još ostane traga kad se njih dva udruže, mislim da bi realno da niko nije nikada čuo o PDV-u i mogućnosti da se može pomoći građanima, izašao bi u susret da to pomogne. I ne znam da li vas može išta dotaknuti, vašu svijest, vaš moral, da ne kažem, što kaže doktor Živković licemjerje, da ako se prisjetimo kad smo donosili ovaj zakon, naravno nisam ga podržao, zato što sam znao da ćete vi da obmanete, vi ste rekli i puna su vam usta bila socijalnog programa. Gdje vam je socijalni program? Ma nemate pravo da pričate o nečemu, vi vršite vlast. Vi ima samo da nudite rešenja i da obezbeđujete novac za tako nešto. U suprotnom, zaista se kosi sa moralom, da vi možete govoriti jedno, sutra pričati drugo i istovremeno građanima pričati neku priču da bi na današnjoj sjednici izašli, neki našli novi izgovor u kome vi govorite, ponudite vi nama socijalni program itd.

Zato mislim da je izvještaj neprihvatljiv, da ga treba odbaciti i da ovaj ponuđeni prijedlog izmjena i dopuna Zakona o PDV-u, možemo dopuniti i onim o čemu je govorio profesor Duraković za slijepa, nagluva, gluva, distrofičare i da bi na taj način mi mogli izvući se iz ove situacije i pozivam vas na moral i na našu svijet ukupnu, da odbacimo ovaj izvještaj i da omogućimo da ovaj prijedlog izmjena i dopuna Zakona se vrati u proceduru, da bi se dopunio još sa ovim o čemu smo mi danas govorili i na taj način da pokažemo brigu za naše građane. Jedini je to način. A to što se govorи o programu, nemogućnosti programa, pa ljudi prave programe. Sada ispadе da je program, jer nismo mi još došli u tu fazu da roboti vladaju nama, još nismo. Još mi kontrolišemo i robote i kompjuterske sisteme i nije nikakav problem

da mi program, softverski program dopunimo jer valjda čovjek i mozak njegov kontroliše mašinu. Sad ispadne da je nemoguće kontrolisati neko čudovište od računara, softverskog programa koji nam nudi samo to rešenje i kad nemate ni jedan drugi valjan izgovor, vi jednostavno kažete tehnika je iznad čovjeka. E nije, jer je tehniku stvorio čovjek. Hvala vam.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Riječ ima gospodin hazim Felić. Je li replika? Ne, ne ima Hazim Felić, Moranjkić, Avdić, Seada, pa Potočnik, pa Ivo je li? A Bešlagić.

Izvolite, kolega Felić, a odustaje nema ga na monitoru, izvinjavam se. Moranjkić.

MUHAMED MORANJKIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući. Slušam i razmišljam s čim da počnem, pa bih počeo sa jednim uobičajenim bosanskim vicem za šalu. Ide Mujo na biciklu. Zaustavi ga policajac i počne pisati. Nemaš svjetlo, 20 maraka. Nemaš kočnice, 50 maraka. Nemaš blatobran, 40 maraka. A ovaj se smije. I na kraju pita ga, a što se smiješ. Kaže, evo Huse nema ni bicikla, njemu ćeš glavu otkinuti. Šta hoću da kažem? Za ovim zakonom ide i moj zakon koji neko usporava, poteže ručnu kočnicu, ne znam kad treba da ga pusti ali da bi što bolju imao, bolja opravdanja da je u cajtnutu sa vremenom. Dakle, cajtnot za mene je metodologija koja je poznata u ovom parlamentu. S čije se ona sve strane ulgavljuje, mi možemo svi da znamo i da prihvativmo ili ne prihvativmo ali je prisutna pa evo i u ovom slučaju.

Moj zakon je dakle, malo drukčije koncipiran normalno, bilo bi ludo da bude isto. On je smješten u posebne

NIKOLA ŠPIRIĆ

Mogu li vas zamoliti kolega Moranjkić, zakon će biti tačka dnevnog reda,

MUHAMED MORANJKIĆ

Saslušajte malo, ali ako ste dobili, a dobili ste, materijal koji se od Upravnog odbora za indirektno oporezivanje, zato ja samo spominjem moj zakon, da napravite poređenje, vidjet ćete da su odgovori 100% identični, do 100% neprihvatljivi a pravi razlozi se kriju. I mislim da su oni tu gdje je gospodin kolega Živković ubo, tu se oni od prilike nalaze a ne ovdje, koji se nama prenose.

Ne mogu prihvatiti razloge, pogotovo dokument koji je nama upućen, a dokument, evo vidite zovu se odluke. Dakle, nije mišljenje, nego odluka. Shvatite, to su dokumenti sa različitom težinom što znači, da ovaj parlament za Upravu indirektnog oporezivanja, svako svoje mišljenje u ovom kontekstu, treba da napiše u obliku molbe. Draga moja gospodo, u Upravi indirektnog oporezivanja, molimo vas, da li ćete se smilovati da mi vama nešto malo predložimo, a oni donose odluku o neprihvatanju molbe. Prema tome, ovo sve što tu piše to je normalno prihvatile Komisija, ona je to malo obradila, prenijela itd. I ja normalno, ne prihvatom ni obrazloženje Komisije za to. Posebno odgovore koji se na kraju kažu, da samo radna komisija koju Uprava indirektnog oporezivanja organizuje, će se prihvatiti kao mjerodavna i njeno mišljenje će se u tom kontekstu prihvatiti. To je smiješno.

I zato, ja normalno, ne mogu prihvatiti da glasam za ovaku odluku Komisije, glasat ću protiv a vidjećemo dalje.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Doktor Sead Avdić, ima riječ.

SEAD AVDIĆ

Ja predlažem ako je ikako moguće da diskutujemo neopterećeni ni pozicijom ni opozicijom, u krajnjem slučaju nije ovo ni projekat ni opozicije ni pozicije. To je projekat međunarodne zajednice u najvećoj mjeri. Ne, ne, ovo što je PDV, Zakon o PDV-u pred nama, znači niko nema autorsko pravo na taj zakon i u tom kontekstu, to treba relativizirati u smislu odbrane ili napada.

Drugo što hoću da kažem, poslodavci, poduzetnici, pa i građani BiH su već osjetili uvođenje PDV-a na svojim leđima. Znači psihoza, konfrontacije iz ove dvorane i iz Vijeća ministara su se prenijeli na ulice, gradova širom BiH. U tom kontekstu, poduzetnici su iskoristili ovu psihozu straha i cijene su već počele da divljaju, što znači to su tačne, to je tačna dijagnoza. Oni se pripremaju za januar mjesec i oni se već ponašaju po ovom PDV-u od 17% i jedinstvenoj stopi. To da znamo dobro. Što znači da treba još jednom konstatovati ljudi, ovo je projekat najvišeg stupnja iskušenja, značaja, složenosti, kako hoćete, to je najsnažnija ekonomска reforma i u tom kontekstu stvarno, ova država koja se nalazi po kriminalu, korupciji i td. znamo na kojem mjestu je poredana u svijetu, a da ne govorimo na području Jugoistočne Evrope i ovog dijela Evrope, onda objektivno, ovakvi projekti koji su skloni korumpiranju, izbjegavanju, utaji, manipulacijama itd. uz našu Državnu graničnu službu koja još uvijek ne radi u punom obimu i kapacitetu niti je opremljena za takve poslove, objektivno se treba zapitati šta je optimalno za ovu državu?

Treba potjetiti, jednu istinu ljudi, treba govoriti. Znači, jedinstvena stopa je bila kod svih zemalja kad su uvodili PDV. To treba reći. To je istina. A kad, kad narastu, onda će, onda uvode višestepene stope. To je istina. Što znači da ako to, ne vodimo o tome računa, onda možemo napraviti stvarno veliki promašaj. Veliki promašaj. Jesmo li sposobni da uvedemo višestepeni PDV u BiH? To treba ocijeniti. Ako smo sposobni, tehnički, infrastrukturno jednostavno sve do kompjuterskog programa, nema problema, hajmo u to. Jesmo li spremni i u mogućnosti da izbjegnemo sve zamke koje znači višestepeni PDV u BiH. Jesmo li spremni, jesmo li sposobljeni da izbjegnemo sve zamke koje krije više stopa PDV-a? Znači, ljudi mi o tome ne razmišljamo, povodimo se emocijama itd. Mislim da to nije dobro i da nema ovde političkog profita ili jednostavno, svega ostalog.

Evo, jutros, pročitajte, kaže Avaz piše, Bosnalijek moli ovaj parlament da ne ide na više stopa i da ga ne oslobođa. Bosnalijek moli da ne oslobođamo PDV, da ne oslobođamo. Znate ko, jedino gdje ima opravdanja sa aspekta, molim,

NIKOLA ŠPIRIĆ

Samo malo da saslušamo doktora Avdića, molim vas da ne dobacujemo.

SEAD AVDIĆ

Pa ne razumijete tehniku uvođenja PDV-a ljudi. Znači, PDV kad oslobodiš firmu PDV-a, ne oslobođaš mu ulazne komponente koje ulaze u PDV, pa kad na te ulazne komponente plati PDV cijena mu izade znatno veća nego kad ga oslobodi. Molim vas, polako, polako to je ipak domaća firma i jednostavno uništiti domaću firmu nije baš tako jednostavno, sa aspekta uvoza stranih lijekova u BiH. Znači ja samo plediram da hladne glave razmišljamo

o ovome. Nema ovde emocija. Ovde nema emocija, što znači, gdje su uporišta sa aspekta ovoga prijedloga? Država nije napravila socijalne programe. To je bila ispravna odluka ovog parlamenta. Tražili smo socijalne programe, nemamo socijalne programe pred nama, što znači ako država nije učinila socijalne programe, onda ima opravdanja ovo što se predlaže. Tu su argumenti. Država znači, ako ne može socijalne programe jednostavno kreirati, izdvojiti sredstva, zakonodavno ustrojiti kao što je to dijelom uradila RS, onda mi nemamo šanse uvesti ovakav jedan jedinstven PDV.

Znači, u tom kontekstu se krije mogućnost da jednostavno znajući dobro da država se nije sposobila, da nemamo socijalnih programa itd., u tom kontekstu ovaj predlog ima svog opravdanja. Ali, jednostavno ima i određenih manjkavosti koje ukazuju na opasnost, da jednostavno nije baš to tako jednostavno. Znači, iz ovoga svega, samo štampa, knjige itd. jedno nedvosmisleno bile u prednosti sa aspekta uvođenja jednostavno višestepene, odnosno oslobađanje i stavljanje nulte stope za određenu gamu proizvoda. Znači, pošto država nije stvarno se potrudila da pripremi zakonodavnu politiku, znači zakonodavne osnove i izdvoji sredstva u budžetima za narednu godinu za socijalna davanja sa aspekta uvođenja PDV-a, onda objektivno treba tražiti hitno od Vijeća ministara i Uprave za indirektno oporezivanje, mogućnost uvođenja i oslobađanja i stavljanja jedne game proizvoda je li tako, sa nultom stopom. Hvala vam.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem, replika doktor Lagumđžija.

ZLATKO LAGUMĐŽIJA

Gospodine predsjedavajući, dužan sam radi konkretne firme koja je spomenuta, ovo je inače primjer koji vrlo često koriste ovi manipulanti iz Vijeća ministara oko Kabineta predsjedavajućeg i oni to, žao mi je što ga ovde nema da i on je sklon ovakvoj manipulaciji, pa nema predsjedavajućeg, pa nećemo valjda pričati sa onim koji njega manipulišu. Dakle, molim vas gospoda iz Bosnalijeka su se obraćali i nama kao predlagajući zakona jer je njima iz Vijeća ministara rečeno zašto vi izuzeće predlažete jer to izuzeće će značiti da će naši lijekovi biti skuplji a da će strani lijekovi biti jeftiniji. Mi smo rekli, odlično. Mi prije svega ovo govorimo sa stanovišta bolesnog čovjeka a ne sa stanovišta onoga ko proizvod ilijek. Ali, ako taj iz Vijeća ministara ko vas je gurnuo na nas, nama želi dobro, onda mi predlažemo nulu a ne izuzeće. I zato gospoda iz Vijeća ministara kad manipulišu s firmama kao što je Bosnalijek, oni njima kažu, oni razbojnici iz SDP-a hoće da vas u crno zaviju jer će vas izuzet. A mi kažemo, pa odlično, mi hoćemo nulu. Jer, u protivnom banda je ova koja manipuliše s vama iz Vijeća ministara a ne mi.

Dakle, kolega Avdiću, ovde se radi o još jednom primjeru klasične manipulacije iz kuhinje Vijeća ministara i to predsjedavajućeg prije svega.

NIKOLA ŠPIRIĆ

... da se sasluša govornik, molim vas.

ZLATKO LAGUMĐŽIJA

Očigledno da ima, očigledno će nasjest 4 miliona ljudi na ovo što ste vi ponudili im od 1. januara.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Seada Palavrić, gospodine Potočnik pa vi. Molim poslanike da ne razmjenjuju,

SEADA PALAVRIĆ

Jesam li dobila riječ?

NIKOLA ŠPIRIĆ

Jeste, jeste, izvolie.

SEADA PALAVRIĆ

Zahvaljujem pedsjedavajući.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dva puta ste dobili riječ.

SEADA PALAVRIĆ

Jeste, evo treći put ču govoriti. Dakle, želim potsjetiti pojedine od mojih kolega, prije svega da mi je žao da se ponavlja rasprava o PDV-u koju smo vodili mjesecima prije nego smo došli do zakona. Međutim, ti koji danas ponovo vode istu raspravu, potpuno su zanemarili činjenicu da obveznik PDV-a nije niti jedna fizička ili pravna osoba čiji promet godišnje ne prelazi 50 hiljada maraka. Niko od njih se ne mora registrirati za PDV. Dakle, tu, u tu grupu dolaze oni naši hendikepirani ljudi koji se bave poslovima. Kamo sreće da oni prelaze prag od 50 hiljada maraka godišnje, pa da mogu biti obveznici PDV-a. Dakle, oni su sigurno ispod.

Druga stvar, imamo šestu direktivu EU nađite mi jednu stavku koja po toj direktivi može biti oslobođena a u zakonu koji smo mi usvojili nije oslovođena. Nađite mi jednu stavku koja po toj direktivi može biti nulta poreska stopa, a da u zakonu koji smo usvojili nije nulta.

Ja ne mogu vjerovati u naivnost gospodina Lagumdžije i za mene on nikad neće biti ni naivčina niti neko ko ne zna. Dakle, on je osoba koja je podnjela zakon, pa kao eto, jadnik, znate Vijeće ministara ga gura ovamo, pa tamo, pa sam podnosi amandman na svoj zakon. I, na stranu što to pravno tehnički po našem poslovniku ne može, problem je u činjenici što se, ja sad definitivno stičem dojam da on ustvari ne zna koje je rješenje bolje, da i ne zna šta stoji iza kojeg rješenja. Šta stoji iza oslobađanja, a šta stoji iza nulte stope, a šta bi eventualno bila neka realna stopa. Ono što je osnovni cilj gospodina Lagumdžije, prema mom mišljenju jeste da PDV ne otpočne, da stranke koje su glasale za PDV ne glasaju za jedinstvenu stopu pa bi on i dalje mogao nas nazivati zaštитnicima nacrnjeg kriminala, zaštитnicima korupcije i svega drugog. A, ne može Zlatko, ne može, mi smo glasali za jedinstvenu s topu. Pa nema, nestaje siva ekonomija pa makar i mi igubili izbore. E, to je ono što je vaš problem i što je za vas neprihvatljivo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Kad je kriminal u pitanju, ni bonaro sprej ne pomaže, molim va se saslušamo.

SEADA PALAVRIĆ

Sačekat ću ja, dakle to je problem koji muči gospodina Lagumdžiju i one koji sada ponovo insistiraju na raspravi o PDV-u i čine sve da PDV ne počne 1.januara ove godine. Ta istraživanja koja ste vi vodili, i ja bih ih vodila da imam medije koje vi imate. Kamo sreće da mediji prenose ove sjednice, pa neka čuju i vas i profesora Kunića i mene i Ružu i svakoga, pa da steknu vlastito mišljenje. Ne, nažalost, gospodine Zlatko mediji, većina njih predstavlja PDV onako kao vi to želite. Plaše ljudi onako kako vi to želite. Naše, nažalost javno mjenje nije razvijeno, makar koliko nevladinih i civilnih društava bilo, nije razvijeno, vjeruje u ono što mu se kaže, prepada se. Znate da su mi dolazili moji prijatelji i kažu, zamisli kaže, 300% će poskupiti namjernice od nove godine. Ono neće da razmisli, 300%, pa evo da sigurno za 17 % poskupljuje, ono je toliko prepadano da više ne misli svojom glavom. Nemojte izmanipulirali ste ih. Zaista jeste. I nemojte, okanite se toga. Zaista, ja u vašu brigu za građane ove zemlje, ne vjerujem, ne vjerujem. Vjerujem da vam je u osnovi borba za vlast i da tu nećete birati sredstva da ostvarite vlast. Nije ovo Bosnalijek, ono što vi kažete, vaši prijedlozi nisu dobri ni za lijekove, ni za hljeb, ni za prehrambene proizvode, stoču hranu a Bogami ni za knjige. Uzmite primjer Velike Britanije, pa vidite ko je zadržao pare kad se knjige oslobođene ili kad su oslobođene od PDV-a, provjerite.

Gospodin Živković je spomenuo da smo mi pitali češke parlamentarce,

NIKOLA ŠPIRIĆ

Mogu li vas zamoliti da diskutujemo o zakonu, nemojte sad na svaku diskusiju,

SEADA PALAVRIĆ

O zakonu, evo Češka ima dvije stope, nastoji što je moguće više približiti te dvije stope. Donju podiže i gornju spušta. Dakle, približava se jedinstvenoj stopi. I, gospodine Živkoviću kaižite sve kad već govorite pola. Imamo iskustva Crne Gore, imamo iskustva Hrvatske. Nekome zaokruženje BiH, jel nama zaista interes da samo BiH nema PDV? Meni zaista nije. Ja smatram da je krajnje vrijeme da one milijarde o kojima ste se nekad smijali, kad sam ja upućivala predsjedavajućem, Špiriću da budu u budžetu a ne u nečijim džepovima kao siva ekonomija.

Kad je riječ o samom izvještaju Komisije, ja se ne slažem ni sa prvom ni sa drugom ocjenom. Kratko je vrijeme do prvog, nije tehnički sposobljeno, za mene i dalje jedina efikasna stopa za BiH kao lijek je jedna stopa i danas bi i sutra bi i uvijek dok budem imala povjerenje građana glasala za jednu stopu dok se ne uredi sistem. Kad se sistem uredi, kad prođu neke 3 godine, kad vidimo kako se to vraća, kako se vrši povrat PDV-a i ustabilimo, onda možemo ići na dvije stope. I to ćemo sigurno i uraditi.

Dakle, prva i druga alineja su kao ocjene, za mene potpuno neprihvatljive, za mene je osnovni razlog uvođenja PDV-a ukidanje sive ekonomije, korupcije a mogućnost da se iz ubranih sredstava uloži više u ono što će koristiti građanima, pa i u socijalne programe koji će poravnavati ono što proizvede PDV. Ali ja, kao i prošli put, kažem riješimo mi generalni problem siromaštva BiH, uberimo dobar PDV pa ga uputimo u privredu, u kredite za mala preduzeća itd. Hvala lijepo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Vi ste u pravu. Sistem se može urediti ali smo mi na putu da se sistem uneredi. Jesu li replike? Doktor Lagumđija, pa doktor Gligorić.

ZLATKO LAGUMĐIJA

Prozvan sam po imenu. Zaista žao mi je što moram, ovo je suviše krupna tema da će se na njoj tako lako umoriti. I, kako god se ovo danas završi, još ćete vi mene se naslušati ako me zdravlje posluži na temu PDV-a i neću vas popustiti dok god ovo ne bude kako treba i svaki put kad budete srljali dalje u svom znanju ili neznanju, neovisno o tome što ne znate koliko ja znam, i sasvim logično da ne možete ocijeniti to, jasno, ja vam s ovom pričom neću popustiti.

Vidite, vi na kraju pokušavate da nam podmetnete nekoliko stvari. Prvo, pokušavate da nas optužite da je napš cilj da PDV ne otpočne. Nije naš cilj da PDV ne otpočne i sto puta to ponavljam. A vi niste sigurni da li bi uzeli kao razlog zašto ste protiv našeg prijedloga, to što imate nesposobnu administraciju pa ne može da počne ili zato što je jedna stopa bolja. Jer ovde ovo u obrazloženju Komisije se tvrdi, uz vaše međunarodne pokrovitelje, da je jedna stopa bolja. Pa ako je bolja, što nam objašnjavate da ćete je promijeniti poslije. Ako tvrdite da jedna stopa je dobra u borbi protiv kriminala, korupcije i svega onoga o čemu ste nam ponavljali, što onda ne kažete fino, ta je bolja, mi ovu kad uvedemo nikad od nje nećemo odstupiti.

Dakle, vi se opredjelite. Jer ste nesposobni da uvedete dvije sad, ili smatrate da je jedna bolja i zato ste za jednu. Ne možete i jedno i drugo. Čas ovo, čas ono.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Boje se da ne ukinu kriminal i korupciju do kraja.

ZLATKO LAGUMĐIJA

Ja, ako ukinu kriminal i korupciju, neće imati skim da se druže. Jasno. dakle, ali ono zbog čega sam se javio gospođo Palavrić, vi ste ovdje optužili opoziciju i medije da dovode do haosa u zemlji zbog PDV-a. Odgovorno vam tvrdim, to što ste sad rekli je nešto što kad takd skontaćete šta ste rekli, jer zaista, optuživati nas i optuživati medije koji prenose to, a ova istraživanja hoću da znate, pogledajte istraživanje od JNDP-a koja vaši klubovi poslanika, vaši čelnici dobijaju svakog kvartala, od UN organizacije JNDP je nas i ponukao da pravimo ovo istraživanje jer nismo bili sigurni da su njihova istraživanja ispravna i naša istraživanja o PDV-u su se poklopila u par procenata sa istraživanjem JNDP-a koji ste vi dobili na sto u vaš klub poslanika. I tamo izvolite, pogledajte, po istraživanjima JNDP-a šta ljudi misle o tome kako će uticati PDV na njihov životni standard i na povećanje.

Nažalost, ne može vam pomoći vaša priča o tome da su krivi mediji i loša istraživanja.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Doktor Gligorić, pa onda pošto i Gligorić ima repliku na vaše izlaganje, pa molim vas da,

TIHOMIR GLIGORIĆ

....sobzirom da je gospođa Palavrić rekla da prvo treba da uberemo PDV pa čemo onda dalje vidjeti. Da li to znači da vi javno danas u Parlamentu odustajete od socijalnog programa jer ste istovremeno kada se donosio zakon rekli da ćete insistirati od izvršne vlasti da se doneše socijalni program i nećete ući u primjenu odnosno ubiranje PDV-a bez prethodno donesenog socijalnog programa. Onda ste, drag mi je gospodine Džaferoviću, onda ste neki skontali, da je to entitetska nadležnost. Ovo samo govorim, da vi neozbiljno i neodgovorno prilazite ovom najvažnije pitanju u društvu. I, ako govorimo o tome da neko želi da optuži opoziciju, ne bih volio da bude Lagumđija lider opozicije, to nije tačno, kao što to Adnan Terzić zna da kaže u javnosti, nego nije ni Špirić, da ako govorimo o socijalnom programu, e ta vam je dobra, ako govorimo o socijalnom programu, jedna Njemačka je socijalna država u Ustavu napisala da je Njemačka socijalna država. I mi kad želimo iz opozicije da vam damo šansu da se izvučete iz ovog problema u koji ste vi zbog nalogodavaca upali, zbog poslušnosti, znate vi razmišljati, ne mogu ja reći da vi ne znate, ali ta ova poslušnost, poltronstvo je iznad svega i došli ste sad u jednu situaciju da ne znate gdje ćete.

Evo ja vam nudim sada rešenje. Pošto nemate, priznali ste socijalnog programa, imate jedinu izlaznu varijantu, ja kažem, zaista da je za vas dobra, namjestila vam se idealno, a to je da oborimo ovaj izvještaj Komisije za finansije i budžet i da ovaj predlog izmjena i dopuna Zakona o PDV-u vratimo u komisijsku fazu, dopunimo još i na taj način izvučemo i građanima pomognemo a i sami sebe izvučete iz problema. Evo, ja smatram da je to nakon što ste priznali da nema ništa od socijalnog programa, nego prvo ubrat pare pa čemo onda od ubranih para nešto vam kasnije dati, biće mjesto 5 maraka 7 maraka možda, od 500 miliona neće biti 50 nego će biti 70 miliona. E, to zaista više ne vrijedi.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Ja bih molio stvarno da ne koristimo baš svaki put pravo na repliku ako ne moramo.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Ma ne, mislim da je ovo

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ali nisam htio danas namjerno da ograničavam diskusije,

TIHOMIR GLIGORIĆ

A pričati, izvinjavam se profesore Špiriću, pričati o korupciji, o kriminalu vršiti vlast, ništa se ne preduzima u društvu i pričati o tome da treba neko da riješi, pa gospodo, imate mehanizme, imate instrumente, imate vlast. Radite svoj posao i spriječite sivu ekonomiju. Zašto ne radite, što vi to tražite iz opozicije? Mi kad dođemo na vlast, mi ćemo to znati uraditi. Imamo i zakonski prijedlog koji vi odbijate. A sve po zakonu.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Je li ima još neko da se javlja za, doktor Živković. Žao mi je gospodine Potočnik. Evo, doktor Živković, Ljilja Milićević. Samo malo, Seada ima ponovo repliku na repliku.

SEADA PALAVRIĆ

Seada prvi put ima repliku. Namjerno nisam htjela, ovog Gligorića spomenuti jer sam znala da će replicirati, a mogla sam mu reći da on nema prava meni govoriti o moralu i savjesti i da bi bio red da jednom se dogovori o onome što je na dnevnom redu. Nadala sam se da on pamti šta smo prošli put govorili, kad smo govorili o PDV-u, o socijalnim programima. Ja sam mislila da je on to nešto zapamlio. Očito sam pogriješila.

Nažalost, ja neću stalno da se ponavljam. Još uvijek nije decembar, o tome koliko se programi rade, koliko su u ladicama, koliko su spremni, koliko su blizu budžetima, koliko su zakoni gotovi, vidjet ćemo u decembru a gospodina Lagumdžiju molim da kad me citira da ipak to čini korektno. Ja sam jasna bila. Ja sam glasala za jednu, jedinstvenu stopu. Glasam danas i glasala bih opet, sve dok je ovakvo stanje u BiH. Jedinstvena stopa je lijek za BiH ovakvu kakva jeste. Izbili smo vam argumente, vidite prestali ste skroz govoriti o korupciji, o kriminalu o sivoj ekonomiji, o nezaposlenosti, to vas dakle ne brine, samo je bitno sada zaustaviti PDV. Ja činim sve da PDV-om zaustavimo sivu ekonomiju i korupciju. Jesam za jedinstvenu stopu i za 3 godine, ću glasati za diferenciranu jer će ona tada biti bolja za BiH kada budemo imali uređen sistem PDV-a. Ne znam trebam li ponavljati?

NIKOLA ŠPIRIĆ

Samo malo molim vas. Dok se siva ekonomija zaustavi, pocrniće. Dajte sasmo malo da ne ide replika na repliku ako možemo. Mogu li vas samo pozvati, evo kriv navod. Molim poslanike, evo Seada je upozorila da pamte.

Evo, Ljilja Milićević.

LJILJA MILIĆEVIĆ

Moram, vidite, ako neko ide sa idejama koje nisu svrsishodne, neće proizvesti efekat. Moram ukazati na to na vrijeme, jer ovdje izgleda svi bi da lijepo pričaju, da to ostane zabilježeno, a ne bi niko ništa da uradi.

Gospodin Gligorić je predložio da se ovaj izvještaj vrati Komisiji, da ga Komisija proširi. Da li da proširi paletu ovoga, ja vidite, znači negativan je bio stav Komisije. Toj Komisiji je prisustvovala ministrica Marić, prisustvovao je gospodin Čaušević i još ljudi iz Uprave iz Ministarstva finansija. Čime da se proširi? Novim proizvodima? Pa ako ne mogu ovi proći, ako ćemo mi još dodati paletu, pa da to pokuša proći. Drugo, to traži neko novo vrijeme. Mislim, kad se već govorи o tome. Ja nisam glasala za jednu stopu. Znači, ne radi, ali mi je potpuno jasno da se dvije godine radi na uvođenju PFV-a, kako bih voljela da smo ga imali uvedenog 1.jula, pa bi smo možda danas razmišljali o uslovima za diferenciranu stopu ili nečemu.

Smatram da ako vi sad ovo vratite Komisiji, onda ćemo mi ovo imati 30.decembra, pa će nam onda reći, znate mi sutra uključujemo taj sistem na dugme. Ne dobijamo ništa s tim, samo dužimo jednu priču. Mislim, treba naći rješenja. Ja sam potpuno znači, priča o zemljama koje imaju diferencirane stope, ima i svoju predistoriju. Te su zemlje imale jednu, pa su onda uveli diferenciranu ili nultu, potpuno svjesna toga. Kažem, kao narodni poslanik, ništa manje odgovorna svojim biračima kojih možda ima manje, više nego što su neki imali svojih glasača, potpuno spremna odgovornosti prema njima, ali moslim vas naš budžet i ti socijalni programi koji su predloženi su bazirani na simulaciji i proračunu ovoga poreza na dodatu

vrijednost, kažem, s kojim ja nisam bila zadovoljna, sa jednom stopom. Ali, kad se rodilo, ljudjaj. Znači, 150 miliona koji se planiraju ubrati viška, od tog dijela je planirano da se finansira taj socijalni program koji profesor Lagumdžija ocijeni za RS da je solidan, da Federacija još nije završila. Znači, to je uslov toga. Bilo kakvim promjenama, vodite računa da narušavate i cjelinu tog zacrtanog socijalnog programa koji se treba provoditi. A kažem, potpuno otvorena, podržati vjerovatno, kako je važno da ako se sve stavilo u funkciju startovanja poreza na dodatu vrijednost, što kaže gospodin, ovaj, ko je rekao Seada Palavrić, nema više priče o sivmoj ekonomiji. Ma nije meni stalo da prestane priča, ne smije biti sive ekonomije. Znači, priča će ovaj, proći ali ne smije toga biti na djelu. Znači, da startuje ovako jedna stopa, da krene to što su zamislili. Hajdemo onda u hodu mijenjati ono što se mogne mijenjati.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Samo malo. Molim vas moram reći da još za šest tačaka imamo pre definitivne pauze, mogućnost da sutra radimo još sat i po vremena, jer klubovi najavljuju pauzu u to doba. Dakle, da ne idemo iz replike u repliku, ljudi već imaju svoj stav i zato bih molio ako nema potrebe dalje da repliciramo, da oni koji su prijavljeni za diskusiju, da im damo konačno šansu.

Kolega Potočnik, pa gospodin Bešlagić, pa gospodin Mišić i nemam više prijavljenih za diskusiju.

MLADEN POTOČNIK

Dame i gospodo, da se oslobođimo politikantskog dijela u ovom parlamentu i da pogledmo stvari onakve kakve jesu. Da bi postojala socijalna zaštita, mora postojati jaka država. Da postoji jaka država, mora da postoji jaka privreda. Mi sada nemamo niti jaku socijalnu zaštitu, niti jaku državu niti imamo jaku privredu. Imamo 3,2 milijarde maraka GDP-a i imamo jak kriminal koji se izražava kao 6 milijardi tzv. sive ekonomije. Mi moramo negdje da krenemo i moramo da krenemo što prije. I moramo da počnemo da čistimo tu bašču ili baštu ili vrt. I to možemo jedino da počnemo nažalost kod države ili sa državom.

Ali isto tako, moramo reći i narodu da će sigurno 10% lošije živjeti nego što je sada, ali to je i cijena uvođenja reda u ovu državu. Bez reda, neće ništa biti. Zato podupirem da se sa 1.1. uvede zakon kojeg smo već prihvatili i kojeg ne smijemo ispustiti iz ruku, jer ćemo samo produžiti agoniju u ovoj državi.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem, gospodin Bešlagić.

SELIM BEŠLAGIĆ

Pokušat ću biti veoma kratak. U izvještaju stoji, kaže, sobzriom da su gotovo okončani svi procesi vezani za početak finansijskog ubiranja indirektnih poreza od 1.1.2006.godine, pa onda je rečeno, okončan proces prijave poreskih obveznika i uređenja softera. Mi smo danas imali čini mi se tri tačke koje nismo uradili. To je Predlog zakona o postupku pravne naplate indirektnog poreza u BiH, Predlog zakona o postupku ne izmirenog oporezivanja i Prijedlog zakona o Upravi za neizravno oporezivanje. I ja bih, imao, ali nije usvojeno. Princip je, ma u prvom čitanju ali kad dođu amandmani. Suština je slijedeća. Rekao sam prošli put,

jednom kad se uzme, dok dođe pomoć do onih kojih treba, ako ide preko više instaci, mislim da će biti tregedija za ono što se zovu socijalni programi.

Ja sam pitao da li je napravljena legislativa povratka sredstava prema socijalnim korisnicima i onima od kojih se uzima ovaj PDV. Znat šta sam dobio odgovor, to neće raditi Uprava za idnirektno oporezivanje, to će raditi ministarstva ovde u. Hoću da vam kažem, mi ovde sada govorimo o našem predlogu zakona o dvije stope, evo kad bi danas zažmirili i da nema tih zakona, ja vam tvrdim da 1.1.2006.godine, zbog ne urađenih legislativnih poslova koje treba da uradi Uprava za indirektno oporezivanje, uvešće se porezi ali se njihovo, ja bih rekao reperkusija biti dulja nego što bi bilo za očekivati u sljedećih 6 mjeseci.

Prema tome, mi nismo ništa dobili što smo, pazite, ovaj parlament je usvojio više stopa, pa je onda na zahtjev Doma naroda i pod pritiskom međunarodne zajednice, neka je, usvojena jedna stopa. To znači, mi smo usvojili, ovaj parlament je usvojio, vi danas nama pričate o tome da mi želimo da rušimo PDV. PDV se ne može rušiti, on će biti 1.1. ali ja, ovde postavljam pitanje, je li još jednom moguće uvesti ovo što smo predložili, znači, više stopa?

I drugo pitanje, evo i bez tih više stopa, da li možemo dobiti odgovor od Uprave za indirektno oporezivanje, od Ministarskog vijeća, da li će legislativa koja je potrebna za realizaciju ovog PDV-a biti urađena do 1.1.2006.godine? Mislim da neće. To sam duboko ubjedjen i ja vam tvrdim, da je bitnije danas ovde postaviti ovaj zahtjev, da dobijemo odgovor i da napravimo test koji bi pokazao efikasnost PDV-a. Ja mislim da se Uprava za indirektno oporezivanje nekorektno ponaša i prema Domu i pema građanima BiH, pa da li se radi o jednoj ili više stopa. Mislim da je to pitanje koje ovaj parlament treba da postavi.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. I na kraju vam gospodine, e, nema niko, Mišiću, zahvaljujem dame i gospodo, iscrpili smo raspravu vezano za Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prezru na dodanu vrednost sa izvjetšajem Komisije za finansije i budžet.

Mi sada kao kod prethodne tačke pristupamo izjašnjavanju vezano za izvještaj Komisije. Ukoliko se izvještaj prihvati zakon je pao, ukoliko se odbije, onda možemo ići sa zaključcima.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Dakle za 15, protiv 12, suzdržan 1.

Nema većinu iz Federacije. Postoji većina iz Republike Srpske. Ostaje isti princip kao kod prethodne tačke. Nemamo trećeg člana Kolegija.

Dakle tražite da se glasanje ponovi.

Molim vas pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Tražili ste da se ponovi, evo činim to.

Dakle za 17, protiv 13, 3 suzdržana.

Konstatujem da je ovaj izvještaj prihvaćen. Znači pao je Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o dodatnu vrijednost sa izvještajem Komisije za finansije i budžet i time svi ostali zaključci se čini bespredmetni, jer je ovo bila tačka dnevnog reda.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Da, jeste ali oni su bili vezani tačka je dakle, nije dobila podršku Parlamenta i nema potrebe sad se izjašnjavati, jer je ovo tačka dnevnog reda. Kako ja shvatam Poslovnik, a molim vas hoću da uradim sve poslovnički iako ja djelim vaše viđenje.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Prvo, gospodine Špiriću kod svakog zakona kada se vodi rasprava uvijek postoji neka kategorija radnih zaključaka koji su uvijek bili na usvajanju.

Dakle ovo su dva zaključka konkretna

NIKOLA ŠPIRIĆ

Vezana za prijedlog zakona jer je tačka dnevnog reda, a pošto taj dakle izvještaj komisije odbijen, zakon je pao. Ne možemo usvajati zaključke za zakon koji je pao.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Samo malo, vi kada ste usvojili Zakon o PDV-u, samo malo da razjasnimo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Molim. Da, da, pa zato mislim da su, ja djelim

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Samo malo, ja, molim vas.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

/ne razumije se/

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Tačno, tačno. Ali nema veze. Samo malo. Zaključci, samo malo, gospodine Špiriću nemojte mislim, nema razloga suviše je krupno pitanje da pretrčimo preko ovoga.

Kada smo usvojili zakon, ili kada ste usvojili zakon, kada smo ko biva svi zajedno usvojili ovaj zakon, tada je bio također zaključak, radni zaključak da se naprave socijalni programi pa vam nije smetalo što povodom usvajanja zakona se usvaja zaključak o socijalnim programima. Ja sam sada neovisno o sudbini ovog zakona predložio dva radna zaključka.

Ponavaljam, za one koji se ne sjećaju pod jedan

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ima u pisanoj formi dr. Lagudmžija daću na glasanje.

ZLATKO LAGUDMŽIJA

Ja sam ih i dao vama

NIKOLA ŠPIRIĆ

Jasno je samo da ne prekršim Poslovnik, u tom smislu, zna se moj stav prema zaključcima.

Dakle, pozivam vas da se izjasnite o zaključcima. Imate li u pisanoj formi? Evo ja ih čitam.

Zaključak broj 1. – Zadužuje se i odmah ćemo pristupiti dakle glasanju molim vas. Dakle, zadužuje se Uprava za, odvojeno ćemo glasati o zaključcima. Zadužuje se Uprava za indirektno oporezivanje da odmah pristupi ažuriranju izradi sopstverski sistemske ICT rješenja te prateće dokumentacije koja će omogućiti brzo uvođenje diferencirane stope, ukoliko zakonodavac to bude zahtjevao.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

- Za 17, protiv 8, 5 suzdržanih. Ima većinu i entitetsku većinu.

Usvojen je prvi zaključak.

Idemo na drugi zaključak. – Zadužuje se Vijeće ministara BiH da najkasnije do februara 2006. godine informiše Parlament o toku i ....uvodenja PDV-a, te efektima i realizaciji socijalnih programa sa cjelovitim planom aktivnosti do kraja prvog polugodišta 2006. godine, uključujući i ocjenu potrebe mjenjanja poreznih stopa.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Sve ćete dobiti, kako da ne, samo su i ovi zaključci izvadili.

Za 30, protiv 1, suzdržan.

Prihvaćen je i drugi zaključak.

Sad mogu mahati zaključcima da mislili isto što i Zlatko Lagumđija, ali šta ćemo sad.

Idemo na 18. tačku dnevnog reda.

Ad.18. Prijedlog zakona o osnovama geomatike Bosne i Hercegovine sa izvještajem Ustavno-pravne komisije (predlagač poslanik Mirsad Ćeman)

Ovaj prijedlog zakona nalazi se u parlamentarnoj proceduri od 14. aprila 2005. godine.

Na 56. sjednici održanoj 4.maja 2005. godine razmatran je zahtjev predlagača za proceduru po članu 104.

Zahtjev nije usvojen pa se razmatra u redovnoj proceduri. Nadležna je Ustavno-pravna komisija koja je izvještaj dostavila 28. septembra 2005. godine. Vidjeli ste da Komisija nije prihvatile principe predloženog zakona.

Znači u skladu sa zaključkom Doma mi razmatramo izvještaj nadležne komisije.

Ko se javlja za raspravu? Ne javlja niko. Zaključujem raspravu.

Pripremite se. Dakle isti je princip. Ukoliko se prihvati izvještaj Zakon pada, ukoliko se odbije dobija novo vrijeme.

Dakle pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Za 17, protiv 14, suzdržan 1.

Nemamo većinu iz Federacije.

Ostaje da se usaglašavamo kao kod prethodnih tačaka.

Zahvaljume i prelazimo na 19. tačku dnevnog reda

Ad.19. Predlog zakona o praznicima Bosne i Hercegovine sa izvještaj Ustavno-pravne komisije (predlagачi poslanici dr. Zlatko Lagumđija, Jozo Križanović i Selim Bešlagić)

Predlog zakona o praznicima Parlamentu je dostavljen 25. februara 2005. godine.

Ustavno-pravna komisija utvrdila je da postoji valjan ustavno-pravni osnov za donošenje zakona. Mišljenje Ustavno-pravne komisije dostavljeno je 17. marta 2005. godine.

Kao nadležnu za razmatranje ovog zakona Kolegij je odredio Ustavno-pravnu komisiju. 8. juna 2005. godine Ustavno-pravna komisija dostavila je izvještaj o Predlogu zakona o praznicima u kojem nije prihvatile principe Predloga zakona.

Na 59. sjednici 29. juna 2005. godine Dom nije usvojio izvještaj Ustavno-pravne komisije pa je Predlog zakona vraćen Komisiji na ponovno razmatranje i dostavljanje novog izvještaja. NOvi izvještaj Ustavno-pravna komisija je dostavila 28. septembra 2005. godine.

Predlog zakona o praznicima na Ustavno-pravnoj komisiji ponovo nije dobio većinsku podršku. Vi ste sve ove akte koje sam pominjao dobili.

Znači mi imamo ponovo situaciju da odlučujemo o izvještaju nadležne komisije.

Otvaram raspravu o izvještaju. Ko se javlja za riječ? Gospodin Novaković, pa Altić. Izvolite.

MUHAMED ALTIĆ

Pa mi smo naopako glasali.

/zajednička diskusija/

MUHAMED ALTIĆ

Tražimo ponovno glasanje.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Molim vas lijepo završena tačka. Budite. Ne možete vratiti novu tačku, prešli smo na drugu tačku. Molim vas, ja vodim.

MUHAMED ALTIĆ

Konfuzno je bilo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Molim vas, pa dozvolite korektno vodim i prekorektno vjerujte. Nemojte me vraćati na drugu, treću tačku. Budite oprezni u glasanju. Nemojte se poslije glasanja domundžavati.

Izvolite kolega Novaković. Ja vas razumijem, ja znam da će vas ružiti ovi iz klubova, ali šta mogu.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Gospodine predsjedavajući, između prethodnog zakona i ovog zakona postoji jedna razlika. Naime, ovaj izvještaj je jednom razmatrao dakle izvještaj o ovom zakonu je jednom razmatrao Predstavnički dom i vratio ga ponovo Komisiji. I Komisija ponovo zasjedala i ponovo zakon nije dobio, odnosno principi zakona nisu dobili većinu.

Koliko puta može se ponavljati ova situacija. Ja mislim da se nisu stekli uopšte uslovi da se ovaj zakon odnosno ovaj izvještaj nađe na sjednici, jer je jednom bio na sjednici, vraćen Komsiji, ponovo na principima Komisija nije prihvatile i ponovo Komisija nije prihvatile

NIKOLA ŠPIRIĆ

Moramo ga završiti kao i sve zakone ovde na način

MOMČILO NOVAKOVIĆ

ne možemo neograničeno puta izvještaj Komisije koji je negativan stavljati ponovo na sjednicu Doma.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Parlament odlučuje, donosi definitivnu odluku, to smo dali tumačenje, znam da je ovo drugi put, sve znam.

Kolega Bešlagić se javio za riječ.

SELIM BEŠLAGIĆ

Evo tražimo da se glasa jer bi željeli da ovo pitanje riješimo prije ulaska u EU.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Ko se dalje javlja za riječ?

Ne javlja niko. Zaključujem raspravu dame i gospodo.

Pripremite se za glasanje. I, dakle izjašnjavamo se o izvještaju.

Glasajte sad.

Dobro, imate sufliranja sad da ne bi pogriješili kao prošli put.

Dakle, za 13, protiv 17, suzdržanih 1.

Dakle, nemamo, nema ni običnu većinu, nema ni entitetsku većinu.

Konstatujem da nije prihvaćen Predlog zakona o praznicima BiH, da nije izvještaj prihvaćen, a time je pao i zakon.

/zajednička diskusija/

NIKOLA ŠPIRIĆ

Vratite se, samo dajte vratite se. Okej, okej, okej. Moramo sad entitetski završiti.

Za je dakle, u pravu je Šefik dakle imamo mi većinu, ali nemamo entitetsku većinu. I sada idemo.

BRANKA TODOROVIĆ

Kako ima?

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ovdje je negativno.

BRANKA TODOROVIĆ

Negativan, ali da glasamo izvještaju Komisije onakav kakav jeste. Ukoliko se prihvati izvještaj.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Pa pao izvještaj Komisije.

BRANKA TODOROVIĆ

Da, da.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dakle.

/zajednička diskusija/

BRANKA TODOROVIĆ

Pa to je treći, to je zaključak broj 3. slažem se.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ne, ne. Izvještaj Komisije jel se glasa entitetski?

BRANKA TODOROVIĆ

Da, da. Nema on običnu većinu. Znači pao je izvještaj.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Pao je izvještaj i vrača se Komisiji da napravi novi izvještaj. Okej, okej. Molim. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Pa kada vratimo izvještaj Komisiji onda bi trebali dati Komisiji nekakve upute u kom pravcu Komisija treba da radi. Evo ja sada mogu reći da će opet Komisija dostaviti isti izvještaj. Imali smo odnos snaga u glasanju i da ćemo mi ponovo da se vrtimo o ovom pitanju.

Pazite, ako već poslanici koji su glasali protiv izvještaja treba da kažu ovdje koji su to novi elementi o kojima Komisija treba da vodi računa kada bude glasala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Da, Momo može se ponoviti ta mogućnost.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Ja razumijem vas gospodine predsjedavajući, razumijem i način glasanja, ali ne razumijem dokle ćemo ići ovako.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dok ne dođemo do zakona.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Mislim da mi pogrešno, nemojte me krivo shvatiti, ali mislim da pogrešno tumačite Poslovnik kada se radi o ovom načinu izjašnjavanja o izvještaju Komisije. To sam govorio od prvog dana i danas tvrdim

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ne tumačim ja sam.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

da pogrešno tumačite Poslovnik, jer nikakvog značaja nemaju, posebno nema Ustavno-pravna komisija ako ne može reći da nešto nema ustavno pravni osnov. Nikakvog značaja. Ali, dobro izvinjavam se. To je moje razmišljanje.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Moguće da se tako tumači, evo ja molim sekretara Doma da protumači. Dakle, ja neću da kršim Poslovnik, nije mi namjera i shvatam vašu sugestiju da ovo može ići u nedogled i ići će u nedogled očito je. Jer ako ne može dva puta, tri puta, može ići deset puta. Šta sad mogu? Ne mogu da zaustavim. Nemam mogućnost poslovničku.

Molim Branku da pročita odredbe, pa onda dr. Kunić. Žao mi je, nije mi namjera. Shvatam ja.

BRANKA TODOROVIĆ

Ja samo mogu da kažem da su razmišljanja poslanika realna, međutim to tako ne piše u Poslovniku i da mi moramo primjeniti Poslovnik. Ja nemam ni jednu ograničavajuću odredbu koja bi me stavila u situaciju da predložim da se obustavi postupak po tom, jer je negativan izvještaj već drugi put.

Ja vas samo eto podsjećam da znate zaista u skladu sa zaključkom sa 59. sjednice kada je bio negativan ponovo izvještaj mi smo znači donjeli zaključak da nismo prihvatali izvještaj i vratili smo komisiji na ponovno razmatranje.

Komisija je dostavila novi izvještaj koji je ponovo negativan i mi nemamo eksplizitnu odredbu koja bi rekla ako je ponovo negativan izvještaj obustavlja se postupak, nego onda idemo na sljedeću odredbu – ukoliko ne prihvati izvještaj nadležne komisije, što je ovako sada slučaj, Dom će od nadležne komisije zatražiti da sačini novi izvještaj baziran sa smjernicama koje utvrđi Dom i u roku koji Dom odredi zaključkom.

Znači mi smo u situaciji da primjenimo ovu tačku 3. pošto nismo prihvatili izvještaj, znači tražimo novi izvještaj u skladu sa smjernicama koje utvrđi Dom.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem Branka. Dr. Kunić ima, vi ste tražili riječ. Možemo li, ovo je dakle glasanje smo završili.

Dr. Kuniću jeste tražili riječ? Izvolite.

PETAR KUNIĆ

Pa nema šta, ne želim uticati na tok stvari, nego sam htio reći sledeće, da moramo biti malo pragmatični po ovom pitanju. Ja bih vas podsjetio da smo tu istu stvar imali kod carinske tarife gdje sam ja i te kako upozoravao na tu činjenicu da ne ide jedna te ista stvar na sjednicu ponovo itd. itd.

Znači Poslovnik je prazan, u tom pogledu ima nedostatke i u Poslovniku treba ugraditi da ista stvar, kao što imaju drugi parlamenti ne može ići ponovo najmanje tri do šest mjeseci.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem. Ja mislim da to treba poslovnički, u pravu ste, uređiti, ali idemo. Dr. Živković. Da ne otvaramo raspravu, tačka je završena činom glasanja.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Ma uopšte neću da otvorim raspravu, hoću samo da pomognem. Znači taj poslovnik već dugo vremena ga donosimo. On se nalazi na usaglašavanju u Domu naroda. Dajte da jednim zaključkom kažemo da i to treba da bude rješeno i da taj poslovnik bude za 10 dana gotovo. Time bi rješili i izašli iz situacije.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Biće gotov. Samo ima sve svoje. Hvala lijepo.

Prelazimo na 20. tačku dnevnog reda,

Ad.20. Prijedlog odluke o organizaciji Sekretarijata Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine

Prijedlog odluke o organizaciji Sekretarijata Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine BiH utvrđen je na sjednici kolegijuma oba doma održane 9.maja 2005. godine.

Šestog oktobra 2005. godine dobili smo od nadležnih komisija oba doma izvještaje o odluci. Vidjeli ste u izvještaju da je usvojeno 9 amandmana na Prijedlog odluke.

Momčilo Novaković podnio je juče jedan amandman koji želi braniti u plenarnoj fazi. Međutim amandman je neblagovremen, tako sam informisan iz Sekretarijata.

Otvaram raspravu o Prijedlogu odluke. Ko se javlja za riječ? Gospodin Hazim Felić, pa Momčilo Novaković.

HAZIM FELIĆ

Ja će kratko. Zaista u amandmanu VIII tačka 2. ima tehnička greška. Nije izabranog već treba da stoji imenovanog, Branka imenovanog zvaničnika, a ne izabranog. Ovdje je greška u VIII amandmanu. Ja, ja u izvještaju.

I molim samo da ova greška ispravi i evidentira da ne bi se potkrala u tekstu. Pa ja sam i član komisije i znam kako smo usvojili, a mislim da znaju i kelege da nije imenovani, nego izabrani.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Molim vas samo malo da sravnimo to. Evo to

BRANKA TODOROVIĆ

Koji je to amandman?

HAZIM FELIĆ

Osmi amandman, pod 2. ovo – pomoćnik nije izabranog, već imenovanog.

BRANKA TODOROVIĆ

Je oni su imenovani.

NIKOLA ŠPIRIĆ

I to je suština, to nije formalnost samo da znate.

HAZIM FELIĆ

Pa jeste suština.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Mislim ako je neko napravio grešku, da je ne pravi slučajno. Dakle evo sloboden sam da to tvrdim da ne treba to da nam se dešava, jer je velika razlika između imenovanog i izabranog. O tome su se vodile velike političke priče.

HAZIM FELIĆ

Ogromna.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ogromna razlika jeste. Ima li neko? Gospodin Novaković je tražio riječ.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Ja moram reći to da smo zaista nekoliko puta na sjednici Komisije imali ovaj zakon i da je najveći broj mojih primjedbi uvažen, znači u toku rasprave o ovom zakonu i da praktično je ostala primjedba koju sam uložio u amandmanima, amandmanom, a prihvatom da je neblagovremeno sobzirom da nije 48 sati prije početka sjednice.

Znači nije, stim da želim reći da i dalje smatram da uvođenje pomoćnika sekretara u, kod sekretara Zajedničke službe, sekretara Predstavničkog doma i sekretara Doma naroda nema opravdanje dakle na sve tri pozicije. Ja sam ubjeden da, dakle naravno da mi ne možemo sugerisati, zaključiti i bilo šta vezano za drugi dom, ali sam ubjeden da nije isti obim poslova koji rade sva tri ova sekretara i da jednostavno na ovaj način uvođenje pomoćnika na sva tri, znači kod sva tri sekretara nas dovodi da imamo još po nekoga ko će, čini mi se, ne mogu reći da neće doprinjeti, nešto će čovjek raditi, ali čini mi se da će više vremena provoditi radeći za sekretarom nego što će zaista imati posla.

Ali, naravno moram takođe reći da bez obzira na to, to nije toliki razlog da ja neću glasati za odluku znači ovakvu kakva ona jeste. Dakle uz puno uvažavanje činjenice da je najveći broj mojih primjedbi amandmana uvažen u toku rasprave o ovoj odluci.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Za riječ se javio predsjedavajući Doma gospodin Špirić. Izvolite.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, ja će naravno reći svoj stav lično o ovom o čemu je govorio kolega Novaković. Ja mislim da mi zakonska rješenja u ovim našim dakle aktima nesmijemo prilagođavati pojedincima. I mislim da diranje, ja znam i zašto govorim, mi smo vodili polemike da li su sekretari domova izabrani predstavnici ili su državni službenici. I pošto smo u narednoj godini na kraju mandata, dakle ovoga, postavlja se pitanje hoće li naredna garnitura koja dođe potvrditi ljudima ponovo da su izabrani, ili će oni biti pomoćnici tim izabranim.

Dajte da otvorimo jednom priču. Ali ja sam zato da mi cjenimo rad naših kolega. Ima mesta u Parlamentarnoj skupštini, mogu biti izabrani ali ne moraju. Ako svaki put budemo tako prilagođavali naše akte, bez obzira što ja cjenim sve kolege, ja neću glasati za ovu odluku. Neću iz tog razloga, jer prepoznajem da je to cilj i prepoznajem ovu maloprijašnju grešku koja nije bila slučajno. I ako neko misli u ovoj parlamentarnoj skupštini da na takav način radi, onda to nije dobro.

Ja će dakle kao predsjedavajući glasati protiv ove odluke samo iz tog razloga i mislim da smo, da sjećate se šta sam govorio kada je Vedran odlazio u Izbornu komisiju, da je to naša obaveza da o kolegi koji je radio zato uradim. To imam obavezu i prema svim kolegama sa kojima radim. I zato će glasati protiv. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Da li se još neko javlja za riječ?

Gospodin Novaković ima potrebu da nešto kaže još. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

...i računa o ovom o čemu je govorio gospodin Špirić, molio bih pauzu od 10 minuta, molio bih pauzu od 10 minuta da pojASNIMO samo malo da usaglasimo ove tekstove sobzirom na ove pojmove. Znači da zaista mi je potrebno početni tekst da usaglasim sa ovim što smo ovdje dobili i mislim možda čak i 5 minuta sasvim dovoljno.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Evo 5 minuta ima pauza na zahtjev Kluba SDS-a.

/PAUZA/

Koliko vidim, gospodo nastavljam sa radom, molim poslanike da sjednu na svoja mesta.

Pauzu je, imamo mi kvorum, tražio kolega Novaković. Molim da se pozovu poslanici sa hodnika da uđu.

Izvolite kolega Novakoviću.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Ja moram reći uvaženi predsjedavajući da je činjenica dakle da postoji između usvojenog teksta, dakle usvojenog amandmana gospodina Felića i teksta zakona postoji razlika znači u činjenici da se ovdje govorи o pomoćniku izabranog zvaničnika, a da je u tekstu zakona pomoćnik imenovanog funkcionera ili zvaničnika.

Sobzirom da je Komisija usvojila amandman u ovom tekstu, da li je ovo sad tehnička greška ili nije tehnička greška naravno možemo mi pojedinačno to ocijeniti, ali radi se o zajedničkoj komisiji i mi danas ne možemo sada ovaj saziv ovdje nas iz Administrativne komisije Predstavničkog doma i da hoćemo ne možemo promjeniti bez članova komisije iz Doma naroda, odnosno komisije finansijske, kako se zove, administrativne komisije.

I zbog toga bi bilo dobro da mi ovo danas znači ne odlučujemo o ovome nego da još jednom sjedne komisija i da ovaj problem rasčisti i na ovaj način da onda izađe na sljedeću sjednicu i usvoji.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem kolegi Novakoviću. Ko se dalje javlja za riječ? Dr. Kunić. Izvolite.

PETAR KUNIĆ

Hvala predsjedavajući. Pa ja sam htio reći da sljedeće, molim vas, moram reći kada sam pročitao odluku, a i Zakon o državnoj službi, onda sam video da sekretari nemaju status državnog službenika što nije uobičajeno. Dakle uobičajeno je da sekretari imaju status državnog službenika radi profesionalizacije, profesionalnog odnosa, depolitizacije državne službe, posebno uprave itd.

Prema tome, ne znam evo da damo inicijativu oko promjene zakona da se u zakon ugradi da sekretari su profesionalci, podliježu izbornom postupku, kao što to podliježu svi

državni službenici, dakle gdje dominantnu ulogu ima Agencija za državnu službu, dakle raspisuje se konkurs itd. i u tom slučaju ne bi imali ove stvari. U ovim situacijama dakle kada sekretar zavisi od Parlamenta svaki put, to je faktički onda politička ličnost. On je vezan za politiku i politika može uticati više na njega.

Mislim da bi bilo sretnije rješenje dakle da priđemo izmjeni zakon u tom smislu. Zaista me čudilo kada sam video da sekretari nisu, nemaju državni službenika. U pravilu sekretari imaju status državnog službenika u rangu pomoćnika ministra. U rangu pomoćnika ministra. Hvala.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Zahvaljujem imam li. Izvolite.

ADEM HUSKIĆ

Dostavljeno u izvještaju komisije.

NIKOLA ŠPIRIĆ

O prijedlogu odluke.

ADEM HUSKIĆ

I sastavni dio odluke je izvještaj komisije. Ja sam video ovo da piše pomoćnik izabranog zvaničnika, slažem se da, ali vjerujte ni jednog momenta nisam pomislio da se to odnosi na pomoćnika izabranog zvaničnika. Znam da, nema, nemoguće. Ja sam sam sebi, jeste popravili imenovani podrazumjevajući da je to stamparska greška, jer se podrazumjeva imenovani.

I znači na tom fonu predlažem da mi danas, a evo vidim i članovi komisije, predsjednik, evo član komisije intervenisao, predlažem da usvojimo ovo na način kao što sam ja ispravio i kao što je gospodin Felić intervenisao, a da prepostavljam da će na isti način u Domu naroda biti, a ako ne bude onda kao što se inače radi ide ona zajednička komisija usaglasi i gotovo.

Znači predlažem da ne skidamo, nego da usvojimo ovo danas. Zahvaljujem.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Kolega Novaković izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Pa ja kao član Komisije prihvatom i ovakav prijedlog, ali kad sjedne komisija. Znači ne možemo sada na sjednici Doma to uraditi. Dakle treba sjesti komisija i komisija će konstatovati sve ovo što kažete i definisati. Znači možemo i tako, ali mora sjesti komisija.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ovaj prijedlog, da ne bi napravili veći problem, mislim da je mudro ovo danas da se ne izjašnjavamo da komisija zajednička ponovo sjedne, ovo otkloni nedostatak i da se izjasnimo. Imaćemo sjednicu za 10 dana.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ
Samo ovaj nedostatak.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Da ovaj nedostatak. Da. Zahvalujem. Jel imamo podršku za ovakvu odluku?

Zahvalujem. Prelazimo na 21. tačku dnevnog reda,

Ad.21. Prijedlog odluke o izmjenama i dopunama Odluke o utvrđivanju kompleksa zgrada i zemljišta za smještaj institucija BiH o njihovom statusu, uslovima i načinu korištenja

Administrativna komisija Predstavničkog doma i Komisija za finansijske i administrativne poslove Doma naroda, na zajedničkoj sjednici održano 14. septembra 2005.godine, utvrdila je Predlog odluke o izmjenama i dopunama Odluke o utvrđivanju kompleksa zgrada i zemljišta za smještaj institucija BiH o njihovom statusu, uslovima i načinu korištenja. Vi ste Predlog odluke dobili. Vidjeli ste koje se izmjene predlažu.

Otvaram raspravu. Ima li neko da se javlja za raspravu? Nema. Zaključujem raspravu.

Dame i gospodo, pripremite se za glasanje.
Glasajte sad.

Dakle, konstatujem da smo jednoglasno, sa 29 glasova za, prihvatili Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o utvrđivanju kompleksa zgrada i zemljišta za smještaj institucija BiH, o njihovom statusu, uslovima i načinu korištenja.

Prelazimo na 22. tačku dnevnog reda, to je

Ad.22. Davanje saglasnosti za ratifikaciju dakle Sporazuma pod a,b,c,d,e,f kako su pročitani prilikom usvajanja dnevnog reda

nema potrebe da ih čitam i predlažem, ukoliko nema primjedbi da ih usvajamo u paketu.

Otvaram raspravu. Ko se javlja za raspravu? Ne javlja niko.

Dame i gospodo, pozivam vas da se jednim glasanjem izjasnimo da dajemo saglasnost za ratifikaciju Sporazuma od a) do f) iz dnevnog reda.

Pripremite se za glasanje.
Glasajte sad.
Dakle, za 30, protiv 1, suzdržan niko.
Konstatujem da smo ratifikovali Sporazum od a) do f) iz današnjeg dnevnog reda.

I, time stekli uslov da pređemo na 23. tačku dnevnog reda, to je

Ad.23. Imenovanje tri člana u Zajedničku komisiju radi postizanja sporazuma o identičnom tekstu Zakona o Javnom RTV servisu

Potrebno je da imenujemo tri poslanika iz Predstavničkog doma u Zajedničku komisiju, kako bi se izvršilo usaglašavanje identičnog teksta Zakona o Javnom RTV servisu

BiH. Naime, izvjesno je da će ovaj zakon biti usvojen u različitom tekstu u Domu naroda u odnosu na onaj koji smo mi usvojili. U tom smislu iz Kolegija predlažemo da članovi budu gospodin Izet Hadžić, doktor Petar Kunić i koga predlažu iz reda hrvatskog naroda? Gospodin Vinko Zorić.

Pripremite se za glasanje. Primjedbu, izvolite

MILOŠ JOVANOVIĆ

Govorim sad konkretno, znači za poslanika iz reda srpskog naroda. Nemam ništa protiv gospodina Kunića ali je logično i mislim da to treba da bude princip da neko u toj komisiji treba da bude iz Komisije za saobraćaj i komunikacije. Znači, u ovom slučaju ili gospodin Živković ili gospodin Mišić, evo da kažem, ja sam kao treći i mislim da bi to trebao da bude princip.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Evo, gospodin Mišić, evo ukoliko se doktor Kunić slaže, gospodin Mišić.

Pripremite se za glasanje, dakle Felić, ne, Izet Hadžić, gospodin Zorić i gospodin Mišić.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Dakle, za 29. protiv niko, suzdržana 2.

Dakle, konstatujem da smo imenovali tri člana u Zajedničku komisiju radi postizanja sporazuma o identičnom tekstu Zakona o Javnom RTV servisu.

Prelazimo na 24. tačku dnevnog reda, i to je poslednja tačka dnevnog reda.

Ad.24. Izvještaj o aktivnostima Obavještajno-bezbjednosne agencije Bosne i Hercegovine za period od 1.6. do 31.12.2005. godine, - pov. materijal.

Ovo je povjerljiv materijal, dužni smo da kažemo da, doktor Zlatko Lagumđija, izvolite.

ZLATKO LAGUMĐIJA

Gospodine predsjedavajući, pošto ste vi nama u prijedlogu u dnevnom redu dostavili da se ovo radi, da je povjerljiv materijal, moramo prethodno razjasniti prije nego počnemo o ovome da li se radi o sjednici zatvorenoj za javnost ili ne.

Naime, da odmah budem vrlo jasan, ima još nekoliko prethodnih pitanja koje moramo razriješiti. Potpuno je neprihvatljivo da jedan ovakav materijal, kakav smo dobili se zove povjerljiv materijal. To je jedna stvar.

Druga stvar, raspravljati o ovakovom materijalu, koji je neprihvatljiv sa moje tačke gledišta, bez prisustva javnosti je potpuno neprihvatljivo. Da vam skrenem pažnju gospodine predsjedavajući na to, da još pored svega je potpuno neozbiljno da mi pričamo o ovakovom materijalu u situaciji u kojoj ko da o PDV-u pričamo, pa nema nikoga. Ovde sjedni niko, osim

nas. Po meni je ovo i postavljam stvar gospodine, namjesto toliko tajna služba da nas gledaju sa ekrana, vjerovatno.

/zajednička diskusija/

NIKOLA ŠPIRIĆ

Samo malo molim vas, da saslušate, sve čemo riješiti nije problem nikakav.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Gospodine predsjedavajući, prvo da se izjasnimo o tome, mi ne želimo da učestvujemo u jednoj farsi rasprave ovako tajno o ovom materijalu jer se ne može raspravljati o ovom materijalu, primjera radi, a da javnost ne bude upoznata da je ovaj materijal napravljen potpuno u suprotnosti sa zaključcima ovog parlamenta kada je u pitanju Izvještaj Komisije za državni udar, koji je imao vrlo jasne zaključke iz kojih se vidi da oni za ovu Obavještajnu službu nisu postojali i da ova Obavještajna služba ne zarezuje ni za 0 % ovaj parlament i njene, drugim riječim predlažem da ovo skinete s dnevnog reda danas, da slijedeća sjednica počne sa ovim, da bude otvorena i da nam dođe ovde onaj koji zadužen da nam o ovome govori.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Samo malo, molim vas dogovorićemo se. Slažem se da mora biti u ime ove tačke dnevnog reda, predsjedavajući Vijeća ministara jer je zakonski on zadužen za ovu oblast, ali molim Branku da objasni zašto je u prijedlogu. Moramo biti do kraja jasni, ovo dakle, materijal sa oznakom povjerljivo i kakva su naša akta prema tom materijalu. Može poslanik da traži šta god hoće, ja ne smijem da prekršim proceduru dok presjedavam.

Molim Branku da obrazloži. Dakle, slažem se da se skine s dnevnog reda, da bude na narednoj sjednici, da predsjedavajući Vijeća ministara bude prisutan ali tada da vidimo hoće li biti tačka zatvorena za javnost ili neće, da tu dilemu riješimo, jer nije meni palo napamet da ovo p redložim zatvoreno za javnost zato što je to moj hir, Nikole Špirića i što se neko drugi hoće da otvoriti za javnost.

Molim Branku da da obrazloženje.

BRANKA TODOROVIĆ

Ja bih samo htjela ovo, uvaženi poslanici samo nekoliko riječi. Mi smo prema članu 10. Poslovnika dostavili vama materijal, Izvještaj o aktivnosti Obavještajno-sigurnosne agencije za period 1.6. do 31.12. koji je kad je došao nama imao oznaku povjerljivosti. Prema članu 10. poslanici su dužni da čuvaju službenu tajnu i slično, dostavljenu od ovlaštenog predлагаča. Mi možemo da skidamo ovaj, oznaku tajnosti samo sa materijala koji se pripremaju u Domu.

Ovaj materijal koji je stigao iz Kabineta predsjedavajućeg i mi ne možemo skidati oznaku tajnosti. Prema članu 75. Poslovnika javnost se isključuje u slučajevima kada se razmatra ovakva problematika. Prema članu 10. Zakona o Sigurnosno-obavještajnoj agenciji BiH predsjedavajući Vijeća ministara je obavezan da podnosi Predsjedništvu i Parlamentarnoj

skupštini koncizni godišnji izvještaj o aktivnostima Agencije. Materijal ste dobili i on ima zaista oznaku pov materijal.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dakle, samo malo molim vas. Dakle, slažete li se da danas skinemo ovu tačku dnevnog reda uz obavezu da predsjedavajući na narednoj sjednici prisustvuje ali ostaje oznaka tajnosti iz razloga na koje upozorava sekretar Doma.

Kolega Živković, da ne otvaramo sad raspravu.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, dame i gospodo, vrlo često u ovoj državi se zloupotrebljava ono što se zove tajna i da kažem nešto što dodjeli država, vrlo često vidimo da hitna, kola hitne pomoći drže rotaciju kad ne treba, pa se šale, onda ljudi neće da ih puste. Isto tako imam utisak da i milicija nekad to vrlo često radi, tek radi zezanja, da bi uozbiljili svu tu stvar. Kao što je i ovde stavljeni da je tajna službena, a svi smo u materijalu vidjeli da to nije baš tako službena tajna.

Ja predlažem da idući put, ako ćemo raspraviti ovu tačku dnevnog reda, Vijeće ministara skine oznaku službene tajne i da onda raspravljamo zajedno sa njima i sa predstavnicima. Znači, ovaj dom može da izglosa da predlaže Vijeću Minsitara da razmotri da li je to službena tajna ili nije, pa da nam onda dostave svoje,

NIKOLA ŠPIRIĆ

Molim vas, samo malo, dozvolite da vodimo sjednicu u skladu sa aktima. Vijeće ministara će biti, za to nećemo danas raditi, jer poslovnički ima mogućnost, nema prisustva predsjedavajućeg Vijeća ministara koji ima zakonsku obavezu. Oni kao organ odlučuju je li materijal povjerljiv ili nije povjerljiv. Mi ne treba da ulazimo, dajte da štitimo dignitet Parlamenta. Ja sam uvijek za otvorenost za javnost. Dakle, mi danas ne otvaramo uopšte priču o tačci dnevnog reda jer nema podnosioca izvještaja, ali sam htio da objasnim, da ne ostanemo nedorečeni za javnost, za radi upita doktora Lagjmdžije, zašto je strogo pov. Nismo mi dali strogo pov niti mi zakonski imamo mogućnost da skinemo strogo pov.

Izvolite,

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Gospodine predsjedavajući, ja zaista evo svima nam se žuri iz različitih razloga

NIKOLA ŠPIRIĆ

Meni se ne žuri

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Pa dobro, meni se recimo žuri, jer zaista mislim da je ovo besmisleno sada više što radimo. Ali, dozvolite, pazite materijal jeste povjerljiv ali on nije toliko povjerljiv da ga ja nisam pročitao, mislim ovaj, kad sam ga dobio kao povjerljivog, pročitao sam ga kao i ti Hazime je li tako? I ne treba biti stručnjak kao Hazim i nestručnjak kao ja, da se zaključi da ovde nema ništa povjerljivo. Šta, dakle, ovde nema ništa povjerljivo. Ništa nema što ne bi trebala javnost da zna. Ništa. Molim,

NIKOLA ŠPIRIĆ

Molim vas, dajte, doktor Lagumdžija shvati sam. Biće tačka dnevnog reda

ZLATKO LAGUMDŽIJA

i gospodine predsjedavajući, gospodine predsjedavajući, u krajnjoj konsekvenci postoji masa toga što ovde treba ovoj oblasti raspravljati a ne smije biti povjerljivo za javnost BiH. I ako neko smatra da ovde ima nešto što je toliko povjerljivo, nek onda izbaciti to kao povjerljivo a da raspravljamo o onome što kad je ova oblast u pitanju, ne smije biti povjerljivo, jer ćemo ponovo doći u situaciju zloupotreba Obaveštajne službe koje su nam se već jednom obile o glavu. I ja sam, ako se ovo dozvoli ovako, da ide pod povjerljivo, ovakvi materijali, mi ne želimo da u tome učestvujemo i onda ćemo na zakonit način razbijati mit o jednoj ovakvoj banditskoj službi, ukoliko stavlja, ovo je banditska služba ukoliko ne želi da otvoreno bude pred nama. Dobro ste me čuli.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Molim vas, molim vas da čuvamo riječi, ja vas molim, molim vas samo malo, dakle, možemo tražiti kad dođe Vijeće ministara Adnan Terzić da izade da tražimo, dakle organ koji je stavio povjerljiv dokument, može da skine stepen povjerljivosti. Možemo to tražiti. Nemojte danas da otvaramo raspravu. Hoću samo da skinemo, da nije nikom palo napamet da kaže da je to zatvoreno za javnost zato što mu je hir. I ja sam za javnost i transparentnost i možda bi sasvim drugačije iz klupe pričao ali sam dužan da poštujem akta.

Dakle, molim vas kad bude sjednica, biće tačka dnevnog reda, biće predsjedavajući, možemo da kažemo, izvolite Vijeće ministara skinite oznaku povjerljivosti. Ako skinu, biće otvoreno, ako ne skinu biće zatvoreno za javnost.

Hvala vam lijepo. Time smo iscrpili današnji dnevno red. Vidimo se na narednoj sjednici koja će biti brzo.

Sjednica završila sa radom u 16:45 sati.